

N° 21

ORDRE EN TOTS ELS ORDRES

Dimecres, dia 15 de desembre del 1948.

Continuen la dificultat a França per trobar bones libretes cada vegada que acabo un nou volum del meu diari. Últim vaig acabar el número 20. Tenia ja una libreta força bona, preparada; però com que no m'hi contenia cent pàgines vaig decidir no començar-la i tractar de comprar-ne una de més voluminosa i més solidament enquadernada. Aquest matí he visitat una sèrie de magatzems i papeteries sense poder trobar res que fos un llibre a la libreta que jo tenia. A la fi, per la tarda, he trobat la prestat, la qual, si bé el paper no és pas gaire bo és almenys força voluminosa i resistent. Recordo que l'any passat, a Oslo, vaig trobar el que desitjava en la primera papeteria que vaig entrar; la diferència amb França, un any més tard, és massa sensible.

Avui he anat a veure i triar un cadellat de la motxilla vana del "Pom-pom". Serà una femella sense ung. Ha nascut avui i m'han dit que podré emportar-me-la dins d'un tres setmanes. És gràcies a la gentilesa de Madame Pascal que l'obtingui.

Dissabte, dia 18 de desembre

Des de fa tres divendres que assisteix a unes reunions setmanals fets pel Casal Català, en les quals es discuteixen temes interessantíssims dels catalans en general. La primera reunió fou destinada a tractar sobre el tema de l'Ebre i les dues següents sobre el problema religiós; la quarta, passada festa, serà encara per discutir sobre aquest problema. En la reunió d'avui jo vaig intervenir-hi oposant ràpidament el meu punt de vista sobre el cas.

Aquesta mena de conferències són i poden ésser molt interessants; però els no comunistes no hi mostren gaire entusiasme: alguns precisament perquè hi són convidats, vull dir perquè hi anen nombrats, altres perquè la Catalunya exiliada ja no els hi interessa, ja que preparen un retorn clandestí, i d'altres,

tenem inclis un sic de vergonyes...

Dilluns, dia 21 de Decembre.

El prop-passat dijous dia 16 del corrent veig tornar a començar a escriure directament en rists a redactar el manuscrit de l'obra que persequiso i que començada l'hivern passat rebig deixar en espera de millor ocasió i temps per decidir-hi. No és que no hi hagi ni l'ocasió ni el temps ni quin més favorable que llavors però no havent pogut emprar lo vovum, com era lo més intentat en tenir que no puc esperar més i la decisió de tornar a començar i acabar fent el que pugué. La setmana passada hi veig treballar dos vesprades i aquesta quit a dir una entona. Avanzo molt lentament i crec que ho aniré fent així mentre no entri a ple en el subjecte. Signi com sigui. Tinc lo interès de continuar i ansigrat tots lo altres ocupacions i deures anant fent el que pugué.

Dilluns, dia 27 de Decembre.

Deput a la mala qualitat d'aquest paper la lectura es fa difícil escrivint en cada línia de quadrats. Dieidies deus d'escriure, d'ora en davant, en la forma que comencé aquest comentari.

Ja hem passat Nadal. Per nosaltres ha estat una festa sense cap transcendència, només ostentem la revetlla per anar a cà la Rosa, i en una per compromís. La diada pròpiament

sita la passarem de la manera següent:

pel matí jo vaig trofiar per casa i plantar
pèsols a l'hort; per la tardy anàrem al teq-
tre. Tant l'àpat del migdiq com el del vespre
foren senzills, com qualsevol altra festa.
Val a dir que no teníem guirs diners: els gu-
tos per arribar a la fi del mes, però si n'hagués-
sim tingut hagués estat igual. No sentíem
la necessitat de celebrar una sol festa i crec
indis que, si es vol ésser conseqüent, no s'hauria
de celebrar gens.

L'endemà, o sigui ahir, tampoc no fem
res d'extraordinari; àpat normal i per la
tardy al cinecinq per la casa de la neug, o
sino amb el futbol n'hagués tingut de febr.

Demà hem rebut carta de Barcelonq junt
amb una foto d'en Joan en la qual té
ta esplèndid. Dinen que el Nadal ell el cele-
braren amb un àpat que reunia totq
de la famíliq llevat nosaltres.

Dimecres, dia 31 de desembre del 1948.

Hem volgut un any més que s'acabi i propi
de deu que això a l'escili! No hi ha mal que
duri cent anys, ja s'acabarà un dia! Mentrestant
anem fort, i no ens plenyem massa, que n'hi
ha de pitjors que jo. I mireu mirant enllau
a fer ho andamig!

Diguem veritat no podem cap festa ni continuem
de vida; entre de nit sí, no s'ho gaire sovint. Ens en
anem doncs a dormir tranquil·lament des-
prés d'haver escrit uns breus notes a les amig-
tats, amb motiu d'aquest any nou que
ja està a punt d'arribar. A les notes a-
micitat s'ho desitgem ple de felicitat i no
ens oblidem a nosaltres...

Doni bon vent i bon nit!

Dissabte, dia 1er de gener del 1949.

Ens hem llevat de bona hora, ^{mai} mai més que
de certum; encara no hi veig, i després d'haver
passat la matinalda a casa per la tardor

hem anat al teatre a veure una opereta
 moderna: "Le conte Obligado" la qual ens
 ha distret força. Ha vingut amb nosaltres
 la senyoreta Fraire, la filla de la propietaria
 de la Torre en la qual vivim. En sortir
 hem pres de nou l'autobus i cap a casa.

Avui, capvespre, hegiré mentre ella planya;
 després em ventarém i al llit.

Heus aquí una notícia que no és extra-
 ordinària però està ben bé.

Diguent molts hem passat una mala esto-
 ra: La mare ha mort l'ànima fènica
 que restava, el més simpàtic de tots els ani-
 mals que teníem al galliner. Quan s'ha
 de matar fredament un animal sense
 defensa ja és trist, però quan aquest
 animal t'ha vist créixer, és simpàtic i
 t'estimes, se'n és molt més. Era el cas d'a-
 quest animal. Ella ha plorat mentre el
 degollava i jo he crorat perquè l'heu
 morta doloresc i l'espectacle inútil.

Demà venen a dinar sei l'Aguilar i
la seva esposa. Després, si podem, anirem
al cinema a veure un film italià in-
terpretat per un còmic que li diuen
Mauricio, el qual sembla que té una revela-
ció.

Dilluns, dia 3 de gener.

Ahí l'Aguilar em va dir que en Pompeu
Fabra, el gran mestre de la nostra llengua, havia
mort a Perpinyà el dia de l'endemà de Nadal.

Ja coneixia aquesta notícia ben dolorosa
per a tot el bon català, però n'ignora
les circumstàncies. La mort fou sobtada
i possiblement a conseqüència d'un atac
de tensió produït per un atac d'aliment.

Les persones d'un cert estat no haurien
de banquetjar mai a fi de no modificar
el règim normal de l'organisme. En
tot banquet o gran àpat o festival o de
commemoració, es menja i es beu més

del que cal. Aquestes expeses que ja no són
bonys a la gent jove fan a vegades estralls
entre les persones d'un cert estat.

En l'època d'ahir, per exemple, jo enq-
taig vaig menjar massa i si bé el vaig
digerir bé no tenia gana per sopar. Adoncs
sopar doncs i tot amb bé. Aho, però, no m'im-
pideix de reconèixer que a un dia vaig men-
jar massa i que de conseqüència he quedat vol-
gut més que hegut sopat normalment
i diria igual que no he pogut l'orga-
nisme a assimilar l'equivalent de dos èpocs
sòlids en un sol.

L'Àguila, que ja té 67 anys i es es de
també, ahir també va menjar massa. Ara
que no podria dir-li perquè usant jo l'in-
vitador es presta a moltes interpretacions.
En canvi, ell no va saber trobar la línia
de la mort recent de nostre Fàbric, encara
que aquest tingui 81 anys quasi.

En fi, per tornar a parlar de Fàbric dic

que aquest català digue mercès que
 quan la nostra terra sigui lliure, el
 Torquemada portar a Catalunya, sent-li
 un eternament digue de la seva digue
 vida de català, de patriota i d'espiliat. Ell
 i en Pau Casals, són els dos catalans espiliats
 no polítics, més grans, més representatius i més
 dignes que hem tingut. Menys mal encara
 que ens resta Pau Casals, i sembla que prou
 valent encara, a jutjar per la bona im-
 pressió que em feu el dia d'octubre últim
 quan el vaig veure, de del cotxe en mar-
 xa, en el moment de passar per davant
 de la Loma en via a Frades.

Dimecres, dia 11 de gener del 1848.

Dalús arribarem de Terrassa. Merxamen d'inf-
 solta el migdia. El motiu d'aquest viatge (el primer
 que fem ambdós després del nostre casament) era
 per anar a passar en família la festa del poble
 que era dimecres, ahir i vece que venim tra-
 bé. No soltu, però, no ens hi quedarem més pr-

que l'aviarem que tenim a l'entesa la
 necessitat d'estudiar. I més a més, hi havia el
 gat que també queda sol. Sort però que la pro-
 pietària de la torre, Madame Trébre, vingué a uni-
 var-ho tot (aviarem i gat).

Dani ha rebut una nova convocatòria per
 passar una vegada més en vista
 a determinar la incapacitat parcial respecte
 com a conseqüència de l'accident de ferrocarril.
 D'aquesta nova convocatòria, un any i mig des-
 prés de l'accident i desaguada per la Companyia
 d'assegurances advertí, no vint més que a una
 reducció del primer percentatge pel fet que du-
 rant aquest temps treballava la natura ha fet
 progressos i reduir la conseqüència de l'acci-
 dent sobre les ferides rebudes. Si no hi ha con-
 cordia a la part del cabinet que en defensa
 penso anar-hi i, tal com en la acusació
 en Maron, no sol defensar-me, sino atacar,
 tant més quan la causa original dret no està
 pas en un estadi ni el millor temps.

3371

Dimecres, dia 12 de gener.

He anat a la reunió mèdica i apliquent la suggestió de Mardon he estat; ora que m'elloc de fer ho verbalment he decidit apoyar l'accio oral afegint unes notes escrites en 4 guises, he significat la principal constatació. La conclusió principal d'aquest procediment en la pràctica no és q no demanar ni a obtenir una reducció del primer percentatge de 45% sino a sollicitar que aquest sigui portat a 80%. Clar que no es capor que sigui així, autòmicament parlant, però pel fet de la posició que jo he pres, no veu que reducció de gaire i qui, per altre banda, hi hagi compensació des del punt de vista reducció o disminució d'aptituds professionals. En fi, ja veurem; he fet el que he pogut i el que senti vertia.

Dijous, dia 13 de gener.

Entre les cartes que amb motiu de cap d'any veig adonar a les meves assistents, n'hi heuig una

per la Carne. Demà he rebut contestació una
 missa d'ella datada el 7 del corrent, en la qual
 em diu que està passant una ben mala epo-
 ca puix que té el ^{seu} pare molt a punt de mo-
 rit i la seva mare - que també estava molt to-
 rta ha tornat boja. I mis a mis, em diu que
 la Sari s'ha fet molt alta, si bé continua ten-
 re un cos macq, però bonic, noble i senzillq. L'E-
 leni és la pu cantori bonica, és simpática i simpá-
 tica; m'envia ademe una foto on hi apareixen
 una actriu de balladora flamenco. Final-
 ment em promet tornar-me a escriure
 quida antigui més atorgada i s'opereu
 al meu pas i a mi pel que pugui. Ara-
 ba enviant un concupis solut per la neuq
 i per mi i la Sari ta pota uns mots de
 salutació i felicitació ben amobls.

Malgrat que la notúiq interessant de
 feu pas, no és gens apradable, la carta em pler
 d'haber-la rebut i he apreciat particularment
 els bons mots de la Sari la qual venim qm.

amb tant gust com fa una mestera.
 Espero que un dia podré reconre-ly ambdues
 i fins i tot la petita Elena que quasi no m'he
 conceïda i els altres (pare i els nens després). Crec
 que podrem continuar una excel·lent unitat
 i si ella ha fet com jo amb l'Elizabeth, no tindrem
 cap problema a veure'ns de nou del nostre país.

^{de divendres}

Segons, dia 14 de gener.

Aquesta tarda he rebut el resultat de la nova
 visita mèdica. Segons sembla m'han reduït
 de 20% restant-me doncs 25%. Difo des del
 punt de vista físic representa una pèrdua real
 d'uns dos-cents mil francs. Heus ací el re-
 sultat d'una maniobra de la compensació
 d'assegurances adversa. Al·lo del percentatge
 professional ja veurem el que serà; de mo-
 ment portem del principi que se m'ha
 fa la subita deuria.

Dilluns, dia 18 de gener.

Dissabte va venir a dinar amb en Lluís grand. L'he invitat més per compromís que per simpatia. El compromís és que havent invitat els Hardons, ho haurig de fer a ell. La simpatia principal que m'hi aliga és la de caràcter ideològic.

Avui he rebut una estesa carta de Barcelona en la qual el meu pare em dona compte d'haver anat a visitar el director de l'Institut d'Ensenyament Superior i el sub-director de la Caixa de Pensiones. El Sr. Girau el rebí molt afetuósament, parlarem un moment i li feu resoldre les meves qualitats, etc., etc. Després, el meu pare li parlà de la intenció que tenc de fer ingressar en Joan a un curs d'elit de comptabilitat. Tractant-se d'un permàneu el Sr. Girau li digué que podig ingressar qualsevol volgués i que les condicions serien especials (exempció del dret d'ingrés i del 70% del dret de professorat).

El Sr. Solà també el rebí bé (el pare diu
 festuolament: "molt afectuós") però tot seguit
 li parlà de la carta que ^{jo} li havia escrit, carta
 que tenia sobre la seva taula i que probablement
 era tot ^{seguit} en els seus arxius quan el meu pare
 denuncià (per duplicat) la seva vitalitat. Digué
 que la dita carta era una carta que podria con-
 tatar perquè el seu final constituïa una
 amenaça i li assegurà però que no n'havia
 parlat a ningú afegint que n'havia comen-
 niat a la policia m'haguessin fet una fitxa per
 no poder retornar mai més a Espanya. Se
 li comptà que haguessin segut certes coses
 als meus familiars restant a Barcelona.
 El pare respongué fent el paper de l'orni
 i dient que no sabia res d'aquest fet. Des-
 prés, el Sr. Solà continuà parlant de la història
 de la Caixa dir de la seva fundació amb els
 papers jugats pels dos primers directores:
 el fundador Sr. Moragas i el Sr. Baix. Per-
 la també dels morts caput "per Dios y

y por España" (25 víctimes fetes per republi-
 cans a la Guisq) feu ressaltar que ells-ells
 franquists - no n'havien mort cap i que
 noves substituïren el Dr. Boix "perquè no l'inter-
 interessà per ells." Afehi que ven "altres
 fants" que li havien escrit de de l'estranger
 en termes semblants als meus i que ho
 atribuïen a que vivim en un dubiant-
 difunt de d'ells i que en detionantq. Final-
 ment. (portarem hora i mitja) deixà tot això
 a part i retornant a mi digué que ma-
 preciaiq molt perquè era molt afert
 i que concebia el meu esperit religiós(?)
 perquè es recordava que jo havia escrit algun
 article de fants(?) pel seu periòdic (el de la
 Caixa) i que em feiaig per un senyor
 molt intel·ligent i bo. Parlant d'una altra
 xpr d'una noia el cas de l'entrada d'un yoy
 a la Caixa i prometé interessar-se per aquest
 cas a fi de convocar-lo a examen tot d'una
 coup tanque l'estat d'admissió. Sembla inclis

que el conuincrà abans, a 75 anys millores de
 16. En l'aconiast li digué que la meua carta
 li havia plagut i que huc seguir escrivint-
 li que em contestarà si la meua carta no conté-
 nen frases desagradables com l'anterior, a la fi
 s'aferrà en tot i per tot el que estipulà el seu
 abastament, dient-li al meu pare que no te-
 nia més que menjar. El va acompanyar
 fins a la porta i li demostrà efusivament el
 seu afecte estrenyent amb els dos menes la mà
 del meu pare i afegint que desitjava veu-
 re'm i abraçar-me ~~amb el meu~~ i celebrar junts
 la meua arribada.

D'aquests dues visites als dos únics patrons que
 vaig tenir a Barcelona, en trec dues conclusions
 diferents: La rebuïó i els bons sentiments expres-
 sats pel Sr. Pírcu els crec sincers. La rebuï-
 ó i els bons sentiments expressats pel Sr. Solà
 els crec hipòcrits, tra hipòcrits com, com
 es que em manifestava formalment, amb
 no menys efusió, quan anava a cercar el doctor

la guerra. La carta que li vaig adreçar, crec
 que ha obtingut l'objectiu més: és possible
 l'entrada del meu germà a la Guàrdia. El que
 els dia comences han contribuït a dir-lo en el
 sentit que indica el pare. En el fons, doncs, és
 una reacció de por, a por hipòcrita, i el
 meu pare se n'ha donat compte. Estic content
 d'aquest resultat i si el meu germà pot in-
 gressar a l'armada més després, en l'avenir, si's
 presenta la fare de la por que deuria entre-
 vuir i em passa la factura, que no crequi
 que ell convencerà dels seus bons sentiments
 envers mi i els meus pel que puguin fer pel meu
 germà. Si les seves reals accions presenten
 que les bones no són pas jo el que el portarà
 a la bona balansa, tant més quan la supre-
 da bona acció envers en Joan no és quasi res,
 ja que el meu germà, per estar met i germà
 d'empleat, té drets naturals, reconegut pel
 reglament de la Guàrdia, a participar en un
 casen d'admissió.

Dissolte, me e e de genres.

Dumil ha vingut a dinar a casa el nostre segon Forayes, un militent tan bo com garbise. Hem arribat tard a casa, hem començat doncs a dinar tard i en un hem d'iguesat també tard (les 4'30). Després hem treballat, la nena i jo, a treure els fangs del galliner. Dumil el desimpfector i blauguinador i després heu de anar al diari a treballar un estonq. De retorn, vers les tres de la tarda, dinar i després al cinema. F pel vespre, ni potera, anirem al Teatre a veure Don Quixot, en francès.

Ira, (puedo o elegir la prunta) em vaig a rentar el cap i a banyar-me. Després escriure, llegir potres i a dormir. No puc saber perquè l'investit me ha fet anar més mal del que cal normalment i amb el que fareu ingent a dinar que arribar de sobos fins

a demà. Si m'engés com en un cop
normal n'ho en pr mal un cop
paris.

Dissete, dia 29 de gener.

Durri no hem tingut pringü a dinar, o mi-
llor dit sí, no no pensionari: la gosseta que
m'havia promís. Té ara quasi un mes i mig. Pre-
cisament la família que me l'ha regalada (per
intercessió de la me Bacon) m'ha dit que va néixer
el mateix dia que l'heren del tro S. Anglaterra, el fill
de la princesa Elisabet, o sigui el 15 de setembre
prop-passat. Li hem posat com a nom "Frigie"
o "Frikie" en honor a la gossa de me Bach, mare
del pobre "Pom-pom" que li deien "Friguette". Té
la intenció de educar-la amb principis sencil-
lers a la vegada constant, veus, si bé no ens.

La tarda d'he passat llegint i treballant
una mica a l'hort i ara (a 4 6) estem a
dint a casa en no encarem encara el far
perquè no fa gens de fred.

Durant la setmana hem sortit dues vegades

per anar a la nostra reunió. En la primera vaig
 informar jo i en la segona o'ha dit entit l'in-
 forme. Aquest informe va ser tanseu pel
 departament de l'altra setmana i la reunió en
 aquest casó durà tres sessions. La part més
 important del seu contingut és l'anàlisi
 i la crítica de dos anys de Cluitx clandestin-
 ting a Catalunya (46-48). La crítica portava
 sobre el gran error tàctic comés durant aquests
 dos anys en el camp dels grups d'organització
 reunies, no vull dir organització de masses
 de caràcter il·legal dins del nostre país i el P. E.
 a tot Espanya. Els fruits aconseguits amb a-
 quetes organitzacions il·legals han estat molts
 baixos: del 5 al 70% dels treballadors. Això ha
 fet veure als ulls i hom s'ha donat que or-
 ganitzar directes il·legals en un país dominat
 per una dictadura, és un gran error tàc-
 tic ja demostrat per Lenin i que el que
 calia fer era infiltrar-se en els organisa-
 ms de masses del règim a fi de minuar-

me i socarar-me els fonaments i anar venent
condicionat de desse a la nova pura treballa-
torq incorporatq a la produccio, i novel espe-
rances a la vella que resta de la nostra epoca.
Aquesta Lataq es a la vegada aus' op'ca i
muyll pen'clota i es la que el P ha acceptat.
D'altra, ent la cortat, molt i bon militent
i la major part de morts esportos i divers
en tot.

El que es magnific de tot això es l'en-
senyament que se'n tren i la forma de
que cada militent ho pugui dir a se la
seua critica, començant pel secretariat del
C. C. des qual, desps d'haver en acceptat totq
la responsabilitat i haver se fet una subscri-
tia semblant, no tall a ningun de seus
falls a cap nivell del P i els informen tot. La
Lecur deia que "un petit scriba no ha de
Lecur per de confessar els seus errors," i que
"el partit es trempa en l'admissio."

En resum, l'error es greu perquè ha durat

missaq: des anys d'esforçs quasi totalment
 perduts! Des, comença l'any 46 - quan l'actualitat
 tot en nostre problema i una possible solució
 ràpida podria iniciar a formar organitzacions
 i entors cridats a sector tot seguint després
 de l'elaboració - podria considerar-se un gran
 gran i poder fins i tot justificant, malgrat no
 haver seguit la Lamin, però que s'hagi per-
 seguit aquest esforç inútil durant dos anys,
 és veritablement un ús inútil.

Podent d'una altra cosa que podria
 ser la mateixa, anotar que a l'any 42.
 vaneu popular va que va q. des de fa un
 gran temps que els nostres i tot que
 un gran batall d'obra altra als nacionals.
 Tant i tant i la resta d'obra del q. minuts
 que un temps. Perquè la història de dema-
 tar i és que han volut per salvar el que
 es pupu ja demanen la pau. El comunitat
 pro, demanen una rendició sense condicions.
 Tot això, i altra cosa una gran victòria del

avançat i progressiu de tot el món, a un'eu-
 dèia una altra satisfacció personal; la de per-
 dre simbòlicament una revanxa, el l'esperança
 foren derrotat, a l'ing són ja ells i demà
 seran nostra ells, i per tot arreu!

A París d'està celebrant ara un procés que
 volien que fos contra marxistes i simblis que
 és que l'han volgut l'han ja perdut. Ent l'any del
 1944 un ciutadà soviètic anomenat Pravchukko,
 refusà de retornar a la U. R. S. S. abandonant així
 el seu dret civil a l'ambaixada soviètica
 a Washington. Ja llavors publicà un inter-
 vint en un dels dos més importants diaris de Nova
 York, declarant que a la U. R. S. S. ... etc., etc. Et a
 dir tots aquests voluminis tan coneguts, corre-
 gits i experimentals que es se fa trenta-dos anys
 es diuen sobre el poble dels soviets. Després, per
 seguir el usual circuit europeu, publicà un
 llibre titulat "He assolit la llibertat" on els dits
 voluminis estan elevats al quadrat. El mateix
 mateix i amb ells tota la reacció internacional

han fet una publicitat encontre a la mencio-
 nada obra, "han traduït en 22 idiomes i 4 l'ha
 venut en propisius fabulons. Oh! però el
 drama, produït a la mala fe, esclatja. Al-
 guns lectors no enverinat per l'anticomunis-
 me, llegiran l'obra i veuran fells tan dublots
 que fosen en dubte l'autenticitat de que el
 llibre sigui de l'autor que el signa. I aquests
 lectors publicuen llurs dubtes. A França el primer
 que ho fa és un escriptor catòlic a "Tercioi-
 guage Chrétien", després són "Les Lettres Françaises"
 amb dos articles, un d'un americà i l'altre
 d'André Vranides. A America hi ha ^{entre d'altres} casos des
 publicats, els quals fins el llibre fet en comú
 que també han denunciat el llibre dient que
 haviu estat fabricat pels serveis del govern ame-
 ricà. Fins ara, però, Pravchenko amb els l'ha
 decidit perseguir per difamació "Les Lettres Fran-
 çaises". El fet que aquest setmanari sigui
 simpatitzant comunista no vol dir decidit i que
 sigui a més a més francès, és el que repu-

rament ha decidit, no Kravchenko finsó el
 que li ha d'evocar feu, a intentar el procés en
 vista a transformar-lo en una novel·la totalment
 anticomunista. Més hem trobat un or i fem dir
 que el resultat serà el resultat.

I per acabar per dir, noto que en les
 recentis eleccions japoneses els comunistes han
 tripliat el vot.

Dissabte, dia 5 de febrer del 1949.

He tingut ocasió de llegir molt ràpidament
 aquesta obra que el títol de Kravchenko que
 fa actualment objecte de procés a París.
 Malgrat que aquest procés es va desenvolupar
 pràcticament a les "Lettres Françaises",
 i que el tal llibre és una obra que
 fent la falsificació, crec que serà difícil
 de provar el que Kravchenko no en fa
 que l'autor, sinó provar amb força ma-
 tenes car en l'espèrit dels que jutgen
 objectivament, la prova ja està feta
 i que les "Lettres Françaises" tenen raó.

Durant aquesta setmana s'afirmarà
 a tall de la vintena a denunciar el crimi-
 nal treball del senyor sovietic. Un an-
 glès i un americà. L'anglès era Gilliacus,
 el més esquerra dels diputats treballistes. Ho
 feu en termes que fins els enemics haurien
 de reconèixer la correcció, la lògica i la moder-
 ra. L'americà era Khan, un dels dos autors
 d'aquell llibre que denunciava als Estats-
 Units, la traïció de Krovchenko. Un altre cop
 de més. Ara ho veurà l'altre costat
 i, com és natural, no crec que temps
 sigui favorable a Krovchenko ni als
 que li fan per aquest trist paper.

Els testimonis anticomunistes, o sigui
 els de Krovchenko, són tots nulsos i tots dels
 que no volen retornar a la U. R. S. S. No és
 estrany. Voren abandonar el seu país amb
 l'espirit alemany perquè havien ja tret
 en el seu propi país patrià col·laborant amb
 l'ocupant. Clar que no hi volen tornar;

casum que alta el treball i el treball per
 mercaderies segons el gran treball ~~de~~ ^{travail}
 I uns a uns, hem rebut que aquestes
 afirmacions són la majoria, o més sí i
 i tot la totalitat, d'altres ^{travail} o altres ex-
 preses del socialisme que no han per-
 donat al règim l'abolició de tots pri-
 vilegis passats.

Aquesta declaració ha tingut un
 fet polític molt important: El director
 europeu de l'Agència d'Informació Ame-
 ricana I. R. S. ha fet un informe a l'Estalin
 demanant-li, en quatre reports precisos i
 concisos, si estava disposat a entrevistar-se
 amb Truman. L'Estalin ha dit que sí. Però
 l'altre dia que són verbes... Les respostes
 donades són que l'Estalin vagaria a Was-
 hington i que aquestes no són fórmules de
 via diplomàtica, etc., etc. després, per etc.
 unes d'unes i fets a seguir que el G. E. U.
 no volien participar a cap entrevista

amb els soviets si no hi figuraven França i Anglaterra. L'Estalin sembla igualment disposat a establir-se amb els primers ministres francès i anglès. La conciliació soviètica els obliga a donar o a acceptar la dimissió o a denominar-se com a incitadors a la guerra freda emprant l'altra que preparem...

Aquesta mateixa hem rebut una carta del delfí dient-me que un policia ha citat a l'Autoni a compareixer a la Comissaria general per interrogar-lo sobre certes coses i m'advertint: 1ª Que només ha sigut cas purament familiar. - 2ª Que això ve arrel de la meua carta al Sr. Solà. - 3ª Que ningú està a l'estranger que no en fii el més mínim. Deu dir que el papa encunirà més entusiasmament en quicòm baixi de Brets.

De tot això se'n saprien que en Solà, ambegrat haver dit al meu pare que fero m'havia parlat a mingü, m'ha denunciat al Cap Superior, amic seu, i aquest

ha fet per una enquesta sobre mi. Com
que Sen. C. Antoni el que abraça
meus darrers inventualitat, ha estat a ell
que hem convocat. Esperem la carta del
papa a veure que diu. En d'ells no m'ar-
rim a veure mi amb remitent com-
put. Yo farei quel, si cal, però vull tractar
d'evitar el corrent per veure fins a
quin punt és hipòcrita i traïdor aquest
germà de Pola, tant més després del que
va dir al papa.

Dimarts dia 9 de febrer

Avui hem rebut la carta anunciada
del pare. En confirma que l'enquesta
serà la policia ve de la denunciació del Sr.
Lola. L'Antoni farà convocar el dia 15
de l'actual demanant-li principalment
si té un germà a França; a quin
partit polític pertany; al que haurien
pertanyut els altres germans; a qui era

dedicava a França, etc. Com que v. uns a
 més li demanaren si feia uns dies que
 havien visitat al Sr. Solà, l'Autoni Lluquet
 la quan certera que en Solà era l'autor de
 la denúncia i que, de consegüent, aquest sq.
 via ja comunicat a la policia tot el que fa-
 lie de mi. Davant d'aquesta deducció el meu
 germà digué tota la veritat sobre mi. Després
 li demanaren encara: si ells tenien correspon-
 dència directa amb mi; si escribia molt bé;
 quin altre haviu detingut durant la guerra
 i altres coses que no detallq. El popq confirmq
 que de moment no els han volgut en res
 més i m'assegurq que m'informaran si ouer-
 reis quelcom més.

Es confirma, doncs, la putadaq d'en Solà
 i el que s'ha gran és que la denúncia
 ha estat feta després de la visita que li feu
 el meu pare i malgrat tot el que se
 digué. Està bé, està bé, tot això... Anem
 anotant tot això i tot el que pugui saber

i ja veurem sorpres. Si me les truit les seus
 propis manifestacions al meu pare per
 un altre fort a cap el seu digne, no val
 dir que un hagi de veure's fent, si pre-
 dencia, com ell. No obstant, si obras d'a-
 quest fet no tingu cap intenció determi-
 nada d'ordinar la seva actuació, ara
 ni he pres ningú: la d'esser, si fue, mate-
 rialment, reverentment just amb ell a
 si que, segons la seva idq i actuació en
 contra nostre, rebí la sanció merecida.

Dimanche, dia 13 de febrer

Dim^{no} anem enllac. Puto tot el dia llisc
 de la civilitat de la vida ciutadana. No m'he
 apartat, ningú amb fardells i amb roba
 d'amar per nos. Pel endi he llegit
 i ara, (després de dinar) vaig a tractar del
 crime.

El divendres propi passat varem anar
 al feste a veure una representació

de ballet donada per "Ballet des Champs
Elysees" a Paris. Ens agrada molt.

Ante duit i oportunitati he llegit un
llibre sobre la mort de Trootki, els autors del
qual son el que ~~heia~~ quan la mort, cap
de la policia secreta mexicana, com el, comi
general Solazar i el conegut comunista Ju-
lia Forkin. Es la personalitat d'aquest darrer
el que em deuia a comprar el llibre. La part
feta pel mexica no es objectiu i im-
parcial sense aconseguir ho, i de lluny.
En Forkin no aconseguia més que a
ensenyar l'orella, em ja el conecia;
la ^{seu} passio anticomunista ~~es~~ la pedre ^{la} ver-
bor que podrien ferir ertes revelacions
que ha.

Difable, dia 19 de febrer.

La setmana e he passada, apart del dilluns,
(venis) treballant tot el vespre després de
sopar. Sembla que era he comensat bé.

Durant el dia a tota la setmana venent
 da he fet el treball venentat, no vull
 dir el treball normal el diari i durant el
 poc temps que disposo per dinar, he anat
 llegint lletres en suspens, setmanaris i fig-
 ris. Demà he anat a Sverian. He arribat
 de nou ací a les 20'30, força cansat i
 un que a més a més, fins nepos i
 son endarrerits, les ganes de poder-me a
 treballar són petites. Com que a més a
 més is tard, em sembla que el millor
 serà que ~~no~~ vagi a pitjar-me i de-
 mà treballar tot el dia.

De part del que resta dit el que resta
 per dir és molt però no tinc ganes d'en-
 trar en detall ni en el conjunt. En pràctic
 general diré però, que el procés va seguint
 el seu curs quasi dins de l'evolució previs-
 ta. Tanmateix, l'atenció dels partidaris de
 la pau cal que no descargui, o fins
 aquella part de la qual parlava, pot venir...

Dijous, dia 25 de febrer.

Doni hem rebut carta de Barcelona do-
nant-me nous detalls sobre el cas Solà. Hem
fet feble i com es havia dit i el pare, acom-
panyat d'en Joan, anaren ambdós a pre-
sentar la sollicitud a la Caixa. Lluan anam-
irem la nit al Sr. Solà aquest el fin en-
trar immediatament a l'oratori-cala del
seu departat (culla o deigar, lo, com ho fin
la primera vegada, en el gran vestibal del
primer pis) fins que va haver acabat la
visita que feim. Després els rebí molt aten-
tament explicant-los-li havia rebut una
altra carta meua en la qual li explicava
el que el pare m'havia contat, etc., etc. Final-
ment els digué que la policia l'havia anat
a trobar demanant-li si es coneixia amb
un individu de l'anomena que la policia
feim l'alt. Diu que contestà afirmativ-
ment, però que solament havia rebut tres

Uetz i que no haviq contestat a cap. Dira que
afegi que jo era un bon noi i no hi havia
obstacles més.

Des deuen una prova més del
gran refinat i elevat del hipocresia d'aquest
jesuítq. Ha trobat que l'actitut que
voig aconsellar al pare de tenir hi doncs
va una cortidq degant i l'ha rebut us.
plater, inclús més bé del que m' haviq
imaginat. Naturalment, perquè la demanq
d'ingrés i digué que malgrat que ~~no~~
s'entra unu tenir una edut iniciant de
16 anys, digué que hi passarem de tant en
tant que fariq per tal de que pagués i
gessiar el més forumpre possible. No veu
que tingui cap instancias de fer-lo en-
trar i si efectivament, per quedar bé,
el convoca a examen, seria molt pos-
sible que ho fagi en forma que no pugui
sortir adués enq concorsant qunq adal.
Et pot, però, si ven o ven que el fet de fer

3297

mèrits ara pot servir-li per l'entenda, que
el fagi entrar expressament. Sigui quinsq
sigui la seva actitud, la cura, si s'pretentq
l'ocació, serà ~~una~~ tan justa com sigui capaç
el meu esperit.

A més a més d'aquest cas de de casa
en expliquen d'altres, cosa d'ordre familiar.
La uninaq ha dubet a la fi que veu a Fran-
ça un menjar com de avall i dia que
està molt capadua. Quan se llegit aipò
li esclafit a veure tan sorollosament que
fiu i tot se capadua l'Elisabet.

Dimarts, dia 8 de març del 1949.

Esteric per actualment, en alguns països.
Et que no time temps se fer ho. Pa us o quate
dimmings que no overto se casa; durant la
setmana s'aprofito tots ls vesprades, que que
(^{menys} tot) ls que he tingut de retornar al P.); no he
aunt a cap espectacular (llevat de la "redoute"
de ls periodistes). Tot el temps que he pogut

S'espera veure l'he Jodiet a treballar en la in-
 troducció de l'obra que preparo, i, a veure la veni-
 tot, si hi veig avançant i sentent consep-
 ts, no estic pas plenament content del
 meu treball, totlo que no avanço prou.
 Tanmateix, estic disposat a continuar el
 meu esforç, car malgrat la lentitud en
 recollir fruits, senten per tots capítols o pa-
 ràgrafs, en veig no obstant obtenint.

En el que fa referència a la "resposta"
 diré en pocs mots com va anar: Anà-
 rem a veure a cà la Germanina Ray-
 naud i des d'altre, tot quatre, al teatre.
 Ballarem més o menys fins a les 6 de
 la matinada i ens retirarem a les 7,
 amb lleugre del dia. El sarau fou mi-
 llorant i bo, l'Elisabetta, i de vent, molt. (ma-
 ra difertada d'amb el dia) jo no tant se-
 gut a que veig per una oportunitat difícil,
 si hi en veigent bé. Com que actual-
 ment no hi gesticó de fer-se pracs, hi

verij amar ainh un blan mari el qual
 estrangeg.

Ja ja hem rebut la terrible nova del
 fusellament a Barcelona de quatre dels
 condemnats a mort que ho van quedar
 passaren els 80 patriots catalans en consell
 de guerra. Altre cop un mobilitzament
 en proteste envit a p. d'impedir alienany
 que ni espellin ni uny que perillen. La
 terrible considerig franquista encara no
 s'ha acabat.

Una altra notici dolorosa es la que
 neberem ahir: La Carme es annuig
 que el seu pare ha mort finalment,
 com ho temerem. Li hi va ja forsa ve:
 77 anys, per ella ha estat dur el cas per
 que s'estimaven molt i la traspassat es.
 per de persona anelaltig, trobant-se per el
 tra banda la seva mare alienada. Dir
 que la nostra darrera letig (l'obsequiu
 tot dos) l'ha recuperat molt i invitig

a l'Elisabetz a si vol anar a veure. & an
quest estiu proper.

Dijous, dia 11 de març.

Dijesta setmana poc he treballat, durant
els vesprades, a l'hora que pertany. Dilluns
vaig anar a la reunió com he costat; di-
marts vaig anar a la Corone; escriure
el resum precedent; dimecres vaig escriure
una llarga lletra a en Troy, un reportage a
la veig, també molt llarg;ahir he vaig
anar. Avui havia d'anar al Casal
Català, però no he sortit perquè està plo-
vent. Demà compto treballar-hi poc perquè
heig de preparar uns coses per l'Albert que
ve diumenge, i diumenge mateix tam-
poc no crec poder-hi treballar molt per-
què entre l'Albert veurà el Gordon a
dinar.

Mencys mal però, que la lletra a en Troy,
ha estat molt per treballar indirectament

a l'obra, car s tractava de situar els problemes
regiants: l'anarquisme i la llibertat. Creu
haber-ho fet bé i he decidit guardar-ne còpia.

Dimenge, dia 13 de març.

Tal com havia previst el dia ha passat
sense treballar en els meus afers. Pel matí
ha vingut l'Albert, Jofre i les nenes. L'Albert
venia per anunciar-me obans de mudar-se
a Barcelona on hi va per passar un mes.
Hem parlat extensament i li he donat al men
teix uns vots, les instàncies d'altres vegades en
circumstàncies semblants...

A l'hora de dinar han vingut els Mardon i
no han marxat que vers les cinc. En resum,
L'anniversari, una bona diada, en el temps,
després de la pluja d'aquests dies. Era excel·
lent. Una bona diada que consideraria excel·
lent si no tinguis tant de feig.

D'aquest vespre encara el vinu era tan poc
no puc oblidar a la vegada la resta del dia.
curses i dies de treball. Demà venen; a veure

si diments que tornar a reprendre.

Dissabte, dia 19 de març.

Aquesta setmana ha anat un llor que la passada. He treballat força bé. He decidit deixar la Introducció tal com està actualment i començar els capítols. Dins ho he fet ja començant l'ort. Vaig avançant lentament.

En política internacional acaba d'aparèixer un fet nou molt important: La realització d'un pacte bélic d'agressió universal: el pacte de l'Atlàntic al qual sota l'ègida de Washington, hi signen Anglaterra, França, Bèlgica, Holanda, Luxemburg i Noruega. Aquesta forma de política contra "l'expansió del comunisme" com diuen ells, és un cas gran per la pau. Dins i tot, però, aquesta forma no és més que una forma més de la política de por d'un Estat decident que no volen ni renovar-se

ni de desaparició. Continuo creient que si s'aprecia
 per no el hi fa perdre el nord completament,
 l'evolució normal preparada, a l'imp-
 unent les contradiccions, les condicions mate-
 rials per accelerar el període de flux
 de la revolució el qual ja ha començat,
 crec inclús que comença l'endemà del
 fracàs de la darrera vaga del cinema de
 desembre prop passat, naturalment a Fran-
 ça. Tan bé el que fa referència als països, que
 don a França, de la traïença la revolució
 del 1944-45, també sembla que el reflux
 revolucionari comença a unificar, a sol-
 gar els poders mitjans de californiació, de
 informació, de necessitat emprats per
 les classes dirigents.

Doni heu publicat en el diari la Quarta
 segona i darrera llista-tipus d'un concurs
 molt interessant pels lectors. Estic guar-
 rant la col·lecció completa per a un
 dia interessant, un cap de retorn a Bar.

quasi. Jo, però, en retinc la part positiva
 d'aquests resultats la qual és l'elevada pro-
 porció de vot comunista. Si en eleccions con-
 tuals el P. recull el 25% en legislatiu i pot
 esperar que no vos mantingui el que teniu
 sinó que els augmenti.

Ora - tot continuem el curs normal - el que
 cal és que als dominadors la por ^{elodi} no els hi passi
 per cap esbojarrada. Si l'evolució continuem sense
 cap esbojarrada, el flux revolucionari veurà
 imminent i, com a resultat final, el 1951, serà
 el del gran viatge cap a l'esquerra o l'altre cost,
 cap a l'esquerra efectiu.

Dimanche, dia 3 d'abril del 1949.

Avui és una data memorable. En començar
 hem aprofitat aquest moment ^{5304.} la concepció d'un
 infant. Primerament havíem projectat aquest
 projecte pel mes de juny proper, però l'hem avan-
 çat a favor de l'E. Elliott; les pams de tenir un
 infant enu cada dia més present i no ha vol-

que esperes los meus mris. Que digen tot patè
i esperen pacientment el terme per rebre
la joia de que vingui unq o ning. Per comen-
çar jo preferisc un nen; però si és unq, unq serà
igualmente benvingut.

La concepció pura que hem anat en fa
carme que l'hem realitzat i que és a partir
d'aquesta existència que el nostre infant co-
mença a viure...

Dijem prop passat vaig anar a Servici a
acomodar l'Albert el qual va viure a l'altre
a Pradalenc per passar uns dies amb la
nova família i després continuar vers el poble
nadiu dels seus pares. Planta de terra d'alt. En la sil-
leng curta de cosa la mare em diu que si
amb l'Albert hi haguéssim pogut estar nosaltres,
haguéssim estat contentíssims. Tot vindrà. Tanmateix,
no puc estar de present en ell d'ahir i avui, im-
primint-me la vida que fa i en la qual hi par-
ticipa l'Albert. No cal dir que ell també deuen
pensar i parlar de nosaltres.

3407

Dimecres, dia 5 d'abril

Dimmenge varem rebre a dinar el ma-
trimoni Rougnant, (Germaine-Marcel) tornant
nos hi la invitació de la nit de Carnestoltes. Va-
rem passar tota la tarda a la Torre i des-
prés, sense sopar perquè no teníem gana,
varem anar tot quatre al Teatre a veure
l'òpera "Victoria i el seu bruïant". L'obra en
sí no està malament, però el subjecte, l'ar-
gument, és desagradable per mi perquè
presenta com a principal interpret, un
capità contra-revolucionari hongarès en la
U.R.S.S. malament dibuïtat, més de detall que
no un plaqueren gens, alguns són o pejo-
rotius o històricament falsos.

Abir el tribunal que havia de jutjar
el joen "Krawitenko - Letts Promsaits" fallà el
judici condemnant aquests a 750.000
francs de danys i interessos, a 5.000 de
multa ^{ada impenyal (no)} i, naturalment, a les despeses
occasionades, les quals pugem a vauis milions.

aquest judici sembla a primera vista
 més o menys just, en temps correcte d'una escan-
 datós. Però pels elements d'apreciació que
 s'ha donat, només en límits a qualificar-lo
 d'insuficient. El fet que Traverses demanava, en fan-
 da que deu milions i només li donen 150.000
 francs, diu força clar que no han pogut
 condemnar els "Lettres" més que com a prin-
 cipi a fi de no venir obligats a donar-los-li
 més. És com que aquest judici forma part
 de la gran campanya antisoviètica, i liig de
 tots maneres condemnar els "Lettres". 750.000
 francs per cada apartat dit difamatori (?)
 troba que és ben poca cosa. Els advocats a la
 defensa han signat immediatament l'apel·
 lació a aquest judici. Jo veig que han fet bé de
 fer-ho, encara que és quasi segur que no ob-
 tindran pas un bon resultat, si, naturalment,
 persisteixen les condicions polítiques actuals.

Dissabte, dia 7 d'abril.

Heu rebut ja noves de l'Albert de la Bar.
 celona. La seva tro sies i avui de l'Enxaneta.
 Tot van bé.

Morally del també. Anem fent la nostra
 vida tranquil·la i felix i, com tota vida d'a-
 quest ordre, no té gaire història.

Jo continuo aprofitant tot els meus dies
 treballant a la cuina obria. Continuo sense
 avançar gaire. Doni-li comença el se-
 gon capítol "Neologia", sense aconseguir avan-
 çar com hagués volgut. Doni-me'n donat
 compte que pràcticament en neologia
 em cal tornar a començar l'obra que
 vaig fer en el 1942-43. He oblidat bona part
 de les conèssances apreses llavors i he quedat en una
 gran penja per tirar endavant. Per treballar així
 no pot durar tant temps i sentir-lo i re-
 prendre'l com he fet tant vegades, sentit
 haver-li pogut confagrar mai amb mi-
 nin del temps que calia. Amb tot

canvis i recanvis i vides inefegues, etc., etc.,
 m' he seguit un bon pla de treball m' he
 pogut millorar com necessito la comissio
 es indispensable per portar a terme una
 obra d'aquesta importanc. M'ha anhelat
 parat pel cas variats vegades d'abandonar
 aquest esforç que semblava ben per so-
 bra de les meues possibilitats. Altres tants
 vegades però, he resolt de prosseguir per
 que en tinc que l'objectiu es val la
 pena. De moment, doncs, no puc aban-
 donar i crec que aniré superant totes
 les dificultats sense que l'abandó s' rea-
 litzi. Si hegués dirat vers la literatura
 reglament que ja hegués redigit un
 ovariis els quins que tinc preparat. Ara
 encara no he pogut acabar-ho de defi-
 nitiu i en tinc per dies... Però una
 vegada més tinc i tindrè paciència...

Dimarts, dia 16 d'abril

Si tingues temps per explicar-me unes coses molt més xovint en alguns pàgines; ara només vint l'indispensable i em quedo a l'abandon. Algunes coses, però, vull fer un resum del que podria desenvolupar-se molt més.

En una de les reunions de la redacció del diari vaig suggerir que no s'emprés el mot occidental per designar els portadors del ~~blanc~~ occidental, fins que es digués occidentalitzat a fi de no comprometre el mot occidental usat independentment i també perquè els occidentals no occidentalitzats poguessin reconèixer-se. No varen trobar aquesta subtilitat i de conseqüència no necessari. Em temo que són ells els que s'equivocuen.

Tenim un consell magnífic que he vist set o vuit consells. Quan ja estaven arribats la pobresa i la mort. La veig trobar mort l'altre dia al mateix gran magatzem a obrir la "Fribre". Es veu que s'opren molt, la malaltia, abans de morir, i que s'opren de la mort, volia

escaparse a la galia. En efecte, el seu morret i les
 pots set davant intenció en l'esclat de la Fortia.
 Ens esperaven a que morís, després de la sena.
 Marga enolatig, però amb sol que la constata-
 ción i, a un, l'haver la d'enterrar. Era tan
 mansa i simpática! Quan passo per davant
 del Tot on està enterrada li adreço a la vegada
 una mirada de compassió i de tristesa.

Dijous prop passat van arribar en Elvira i
 la Tolosa, els fills d'un Salvador, el germà
 gran de l'Eli. El nen el guarda la Rosa i el
 nenq novelltes. No els heiem vist de quan St.
 Marcel. Han tornat a buscar vivit perquè
 leur mare vol que vagin a casa d'una tia d'ells.
 La nena poter tornar a obrir d'ambor les veuences
 de pedregues.

El dijous era 10 d'abril, data d'intercanvi de
 la nostra República. El Comitè França. Espanya
 commemorarà aquesta data a la Sala de Concerts
 i vivrem agra-hi. Estigui me, bi del que me
 pensava. Encara hi ha gent que s'acorden d'a-

3412

quella data memorable. No tant com col·loqui,
però.

Desitj Lingüístic remissió al Casal Català per
renovament de la ~~nova~~ junta: els no comunistes;
tot, menys av (6 febrer 8) havien dimissió. Després
de molt laborioses discussions d'una comissió
nomenada per presentar un projecte de nova
junta s'arribà a un acord. El presentarem a
l'assemblea i s'aprovarà sense discussió. Entre els
membres d'aquest nou consell directiu i fi-
guro jo i el P. un previngut en el motu
renoument de la reunió, que hauria d'ésser te-
gurament president. No vau trobar gens bé a
quest procediment que en l'any passat,
que volien que ho fos, de la veia ja que no podia.
Diran, per consolat, me que en resumirien de
la Secretaria del Progr. En realitat no hauria
de fer an una cosa ni una altra. Tornant
però al Casal no crec que tingui gran
vidu car unit, amb motiu d'una proposició
nostra d'adherir-nos col·lectivament al con-

gris monstros per la pau que es venira for-
 pament a Paris, els altres que ven minoria,
 no volgueren que es fos una tal qüestió
 que, molt menys es passés a votació. Davant
 de la insistència del nostre propòsit, emenava-
 ren un decret - i ho feren segument molt -
 i rompreu la reunió marcant tot i des-
 fent-nos a novells. En el fons aconsegüem el
 que volien: fe impossible la vida del Casal
 vida que haurien aconseguit sense el suport del
 consell de la junta. Ara que els haurien la
 responsabilitat d'haver entrat aquest organisme
 ja que pràcticament els quedem tot. Veient ve-
 nir la intenció dels nostres adversaris polítics
 jo veig que els Ribas haurien d'haver transigit
 demanant però oblidant el cas antiterrorista
 d'ells de no volgueren naturalitzar a la decisió de
 la majoria i sobretot el suport de la presència
 de dimissió. Creu que veig més fet - ho veig i
 conservar el consell com fins ara aquest an-
 gelsisme que no desfer-lo com ara s'ha fet.

No sé si he parlat i següent. conjunt mundial de la pau que s'prepara a París. L'important és que tingui lloc i que fagi bon treball. No hi tinc temps ni a l'origen d'aquest gran moviment mundial en favor de la pau jo hi sóc en qualsevol. En tot cas el que s'està fent és en el fons la idea que veig exposar a un Ductos el 8 novembre ~~del 1942~~ del 1942. El que crec és que ens hem adonant, que hem negligit bon vic aquest important qüestió; d'aquí ve ara la gran preta que tenim en disminuir els factors de guerra i en crear una fecció de pau. Dipsi aquestes ho he dit darrerament a en Ductos. D'aquesta vegada no m'ha contestat. La meua carta estava redactada en un sentit que si aquestes no tenien necessitat de contestar-me. En deducir totes unes alternatives: o que és certitat que hem negligit el problema, o que estic equivocat, però en qualsevol cas sense conseqüències, és cert que si fos gran haquí temps la possibilitat d'eliminar-me la meua posició.

Dimars, dia 27 d'abril.

El congrés de la pau ja s'ha clos. Ha durat
 cinc dies, pel dijous de la setmana passada al
 Villars d'Agnesta. Ha estat quelcom de gran
 i de positiu, segons jutjant per la ràbia amb
 la qual l'ha criticat la premsa de dreta. Crec que
 els congressistes van ser prop de 2000 representant
 uns 600 milions d'humans de tots els continents
 i de tots les races. Després de la discussió en la Sala
 Pleyel a París, s'organitzà una manifestació pú-
 blica enorme, a l'estadi de Buffolo.
 Mai s'havia vist tanta gent en aquest estadi: en
 els seus sectors: uns 500.000 persones. Hi va-
 un "correu de la pau" de tota França. Els
 congressistes estrangers foren agraït que
 França no és el govern actual més que que
 ha obstaculitzat aquest congrés refusant l'entra-
 da a un gran nombre de congressistes estrangers
 delegats, els quals s'han reunit simultàniament
 a Praga a fi de coordinar llurs esforços amb
 el congrés de París.

Personnement he volgut elaborar-hi feut ad-
metre en la reunió de redacció del diari de passar
un butlletí individual d'adhesió al congrés, en
les nostres edicions, a fi d'imitar els nostres lectors
a adherir-hi. Malgrat que unif. tenir aquest
idea una única matxa tant, ha donat un
espel. lent resultat, si bé no podem apreciar-lo
completament pel fet que diem s'adresar el
dit butlletí al congrés mateix o al diari el qual
transmetria. En el diari n'hem rebut més de
500; al creure que a París n'han arribat
molts més, car és natural que escrivim per
escrivim i amb la premsa que diuig, volig més
adresar-se directament al secretariat del con-
grés que a nosaltres. D'isp. i tot ha havent el nom-
bre susdit que s'han adreçat al diari, alguns amb
lletres explicatives del per que adherim al congrés, al-
gunes a les quals ven compradors.

En fi, el congrés ha donat els seus treballs ven-
gant al món un manifest i creant un Comité
internacional permanent a defensa de la pau. A-

aquest manifest comença així: "Nosaltres, elegits, als
 pobles virguts de 72 països de la Terra. Nosaltres, homes
 i dones de tots les civilitzacions, de tots les religions, de
 tots les filologies, de tots els colors. Nosaltres som pres
 consciència del terrible perill que menassa
 encara el món: el perill de guerra." Aquest
 començament s'expressa tan universalista men-
 vanta. Després venen uns paràgrafs sobre les
 guerres latents actualment i llurs causes i de-
 nuncien els autors d'aquelles causes proclamant
 que d'ara endavant els pobles s'han representat
 entenent decidits a no restar passius i a jugar pel con-
 tinent un paper actiu per mantenir la pau
 i denunciar tot els agressors. Denuncien a
 continuació les enormes despeses militars dels estats
 bel·lics i llurs plans ofensius i de submissió dels
 febles als forts i ordenen declarant, en nom dels 600
 milions d'homes s'han representat, que la defensa de la
 pau serà d'ara endavant una qüestió de tots els pobles.

Desitja ardentment que aquest manifest i cam-
 pany històric sigui ben positiu i fructífer.

Aprofitant que estemava un farcau-omuller molt bonic que m'ha fet la meua, el 19 del corrent vaig anar a fotografar-me en foto d'identitat i vaig enviar-me una a casa.

He rebut darrerament carta de la Carme⁽¹⁾ i una de la seva filla Santa. Ambdues, molt amables, expressen el desig de veure'm, amb l'Eli, i em proposen si podrien anar aquest estiu a Hurdia on ella hi té una cuinada. Potser sí, si cobrem sobretot la intermitent pel meu accident.

De propòsit d'accident: Vaig cobrir a la Prefectura demanant que se'm reduís la pena de suspensió del permís de conduir. En contesta que la Comissió no pot modificar la pena i que encara que sigui fos un colera passat un altre examen de conducció. Aquest lamentable i dolorós altre accident em fa pensar que aquí a França no crec con-
duir més un cotxe, on min - no en tinc ni tenig la intenció - ni del dion. Aquell emmig amb en Cues i les conseqüències tràgiques que involuntàriament se'm derivaren encara persisteixen.

(1) Dir que a part de la seva família i a nosaltres que ens ditzo m'ha felicitat.

El prof. podot dismunge ambem la marea i jo, en bicicleta, a visitar la gruta de les "Damaïselles", meravellosa gruta situada a 42 kms. d'aquí. Estiguérem 3 hores fora i arribàrem - ella sobretot - força fatigats, car, ultra haver-hi moltes pedres i baixals, ella no havia fet mai una distància tan gran en bici i jo feia també anys que no havia fet un quilòmetratge tan gran: és de 1940, quan la debada francesa. De tots maners l'excursió fou agradable i val la pena veure aquelles espècies novelles de la natura. Feren quatre fotos de l'exterior i en comprarem quatre - targetes postals - de l'interior. Havien de venir amb nosaltres la Ferrnina i en Carul. A última hora aligarem una força auster com un pediment. Jo veig que tinguerem por de parlar.

Dissabte, dia 30 d'abril.

Abans d'ahir al vespre varem tenir reunió dels consells directius sortint i entrant del Casal Català. S'entendrà abans que cap altra cosa, una viva discussió sobre l'adhesió que tre-

meté el secretari (mortre) al congrés de la pau i
 finalment cap dels altres cinc delegats (d'ells) no
 volgué prendre (prendre) possessió de l'leu iure. No
 caltes quatre l'acceptarem i, ara convocarem una
 nova reunió extraordinària per exposar l'objecte
 i completar o elegir noves fonts, demanant al
 mateix temps el que ja devia en el meu
 últim comentari. Tot aquests fet però, i les conse-
 quències que se'n deriven i que encara se'n poden de-
 rivar, mereixen nous comentaris que avui no
 puc fer perquè no tinc temps.

L'Elie Loupette de Bergen m'envia
 una carta de tra felicitant-me pel meu
 corament i constant-me amb la Revenció.
 Me'n demana també de la revista i del meu
 país.

En la "Lluita" de la setmana passada s'hi
 publica un escrit de les últimes hores de vida dels
 nostres militants Carreró, Mestre, Valverde i
 Puig-Pierrat, amb el títol que s'ha posat
 guita a Barcelona. Aquests quatre compa-

triets peren "jutzats" i condemnats a mort per
 aquell consell de guerra que en feia
 80 d'un cop. Moriren el dia 17 de febrer
 d'enguany, a les 6:46 del matí, ^{als camps de la Bota} amb
 una voluntat i un esperit admirables.
 No pensaven, des del moment en que se's
 fortificaren el les fins a la mort, de
 canviar i de passar visques a Catalunya,
 al partit ^{a la Republica} i a la Unita antifranquista.
 Cantaven la "Internacional", els "Segadors",
 la "Jove Guardia", la "Marxellesa", l'himne de
 l'Exercit popular, el dels guerrillers, etc. Mo-
 riren adormits, davant del piquet d'execu-
 cio, en posicio d'atac. El veit d'aquestes
 diures festes i emocionant i tristíssim. Qua-
 tre hores més que entrem de ple en l'actar
 de la gloria. Quants i quants no en val
 per fer por a aquest dema non, més
 just i més humana! Aquestes victories d'ahir,
 d'ahir, actualment novis venudes per
 novelles, serien dema uns grans tipers; la

posteritat, més justa que es mostri contemporanis, els honoraria com a encorajen: com la glòria més pura d'una nova humanitat, com els precursors generosos d'una nova civilitat per preparar l'adveniment de la qual volien lluitar i morir.

Dimanche, dia 17 de maig del 1949.

Ha un dia ben dolent per una festa del treball; plou i ventaja en abundància. Hem anat a un mitin del P.C.F. en el qual hi parlava el seu secretari general Thorez, i aquest ha començat ploribregant per haver-hi fins i tot d'estranyar degut a una pluja intensa. L'actiuva perquè amb un bon dia hagués estat una manifestació grandiosa enmig d'una quadrada grandiosa: les arenes i el Peyron. L'oncle i la tia de Servian arribaren d'hivern per assistir a aquesta manifestació.

D'ahir a la tarda i avui durant tot el matí he treballat quasi exclusivament a preparar un projecte de manifest al Jouis del Casal Català arrel dels darrers esdeveniments.

Vaig a motor breument un fet: Fa uns dies el ministre de la guerra dels Estats Units, un tal Forrestal, estava banyant-se quan va sentir tocar la sirena d'una fabrica veïna. Sortí espantat de la seva banyera cridant que els soviets havien envaït els Estats Units. Clar, l'han hagut de tancar en un manicorní i han de revisar tots les decisions preses darrereament per aquest ministre quibllat el qual es distingia per un antisovietisme virulent.

Dilluny, dia 2 de maig.

He rebut una lletra de la Lliza que em defensa pel l'acord de la tapada a trens, i em comunica que el meu cas va ésser jutjat el dia 27 del propi passat mes, condemnant la Compañia de carrils de ferra a pagar-me un milió ^{de francs} d'indenització. Indica si l'intervecani fa "appel" podré cobrar tanmateix dins d'unes setmanes, 300.000 francs a comp. te.

No vol dir que aquesta nova em plou però

3425

em deia fred i quasi trist, com si que per
damunt dels d'altres tinc la cama dreta dis-
minuïda físicament i els nervis més hi-
persensible que abans de l'accident.

Pel que em plau més aquesta nova és per-
què tindrem l'assegurança que el nostre in-
fant podrà tenir materialment tot el que
necessiti per la seva vinguda al món.

Dimecres, dia 11 de maig.

Dissabte prop-passat anàrem a Servian i re-
tornàrem d'allí el mateix. El motiu d'aquest
viatge fou per veure l'Albert a retorn de Bra-
colona. Em portà noves frases de casa, confirmant-
me principalment les dificultats materials amb
les quals s'opren cada dia. A l'Albert li restaren 600
fessets (7.500 francs) i les donà al papa el qual digué
que si jo volia podria fer per a comprar una
biblioteca pel meu fill. Com que van ser jus-
tos crec que el que val més és que les gestin
per ell i ja veurem després de la biblioteca que

cobrir jo la intermitència, car tinc la intenció de fer-los-hi passar una certa quantitat.

A l'O.N.U. ha tornat a passar el problema espanyol a l'estudi de la comissió política. Aquesta ha decidit d'annular per 25 vots contra 16 i 16 abstencions la decisió del 1946 de retirar d'ambaixadors i deixar lliure una estat a per el que vulgui. Si aquesta decisió passa a l'assemblea general serà igualment acceptada perquè és autèntica i volen a Espanya en el bloc d'agressió. Aquest resultat, naturalment, si ha estat possible, és gràcies als Estats Units, Anglaterra i França. És verganyós per els primers, en particular per un govern anglès, dit socialistes, i que basa la seva campanya electoral dit que votar "Churchill era votar Franco"; però per França ultraverganyós és trist car a contrari amb tota la política exterior menuda que ara i demostra una submissió massa fàcil a directives i interessos que no són específicament francesos.

3/27

Dilluns, dia 16 de març.

Dijous, juny amb la Palg, anàvem a ballar a Rimband. P. Oli no ho coneixia encara i tenia interès en veure-ho.

Tenim, és de la setmana passada, el gas "butane" a casa. És una gran comoditat sobretot durant l'estiu que no cal escalfar-se amb la cuina estufa. P. Elisabet, ho desitjava molt i crec que hem fet bé en comprar-ho, car, a part de la comoditat que procura la cuina estufa - a l'estiu inútil - crec inclús que resulta més econòmic que el carbó o la llenya.

Ara, si no resulta massa car, tractarem de fer pujar l'aigua fins a l'interior de la casa: a la cuina i a dalt al pis on instal·larem una lavadora i una dutxa. Si podem fer-ho ens considerarem satisfets de la nova comoditat aportada; sic satis-facti perque de felices fa un bon i, com tot el que ho som - bones o pobres - no tenim història. Vivim tranquil·lament, plàcidament, feliçment, content de la nostra simplicitat i felicitat i, ja

comencem a esperar, amb aquella il.lustre
 pròpia del cas, la vinguda del nostre infant.
 La única cosa que em completa la meua
 felicitat és la manca de temps; continuo sense
 avançar gaire en els meus treballs; entre el P. el
 Cassel, el d'iori, l'hort i qui, de tant en tant,
 heig de treure a passejar o a l'espectacle, l'Elis,
 no em queda gran temps per mi.

Dimanche, dia 22 de maig

El prop. passat dimarts va arribar inesperada-
 ment un Creu de París presentant-me la seva
 germana i el seu fill infant els quals acabava
 d'arribar d'Espanya. Em digué que havia
 arribat la vetlla a Montpeller. Afegí que ella li
 havia adreçat una lletra dient-li que tot
 dia estaria a la frontera i que ell li havia
 contestat immediatament demanant-li de re-
 tardar el viatge fins a la fi de juny que
 ell estaria de vacances. Aquesta carta arribà
 a Xativa massa tard i el viatge s'ha realitzat.

Tot així era aparentment lògic i instigat no aprovar la preta de la seva formidug ni la seva recitio, vaig adreçar-ho. Com que l'a. llotjament continuu essent difícilíssim en va proposar si volia tenir-los a casa fins que trobés riuu pis i com a més tant fins a la t. del ^{seu} curs.

Vaig adreçar-ho a continuar per les raons següents: Perquè políticament no estic d'acord amb aquestes sortides abandonant el país els que hi poden viure, perquè em costaria pagar o reparar les precipitacions o negligències de tot hom en general i de gent que no comença en particular (a un curs quan vivia allí ja li havia dit que no hauria de venir a fer-hi res a França). Perquè pels meus treballs, i per la nostra vida íntima i per la nostra comoditat, no volem tenir ningú a casa, ni de família ni molt menys foraster. Perquè ^{a més} malgrat estar en contra d'aquesta ^{vinguda} cura en pago jo els flato trenta, etc., etc.

Tot així però, no hegués estat res si avui l'èli no hegués trobat seu el moment d'encendre la

cunq - entre els papers que anava a reunir - un
 model de telegrama en francès que un Creu adre-
 çà a la Sena germana a Espanya, donant-li ins-
 truccions - a ella i a l'altra germana - de com havia
 de fer per venir i comunicar-li el seu arribada.
 Aquest paper prova que ell sabia perfecta-
 ment que venien i que hi estava d'acord,
 que comptava amb mi per allotjar-los i
 que m'ha enganjat a fi d'importar-me'ls.
 Aquest hipòcrita engany ha tingut la virtut
 d'empipar-me més del compte i estic decidit
 a que es arquivi ràpidament una cambra
 o el que sigui i que Se'n vagin i a ell
 va a manifestar-li el meu descontent en la
 forma que es mereix, tant més gran fa
 no és la primera vegada que m'enganyo.

Des de fa cinc setmanes que "Pinta" publica
 en fulletó un llibre d'una funció d'una
 brigada americana a Moscou anomenada Anna-
 bella Boncar i titulat "No fue callar". Aquesta
 dona participava de les intrigues i espionatges

anti-sovietics que es troben a l'interior de l'Imperi americà, ha referenciat a la seva nacionalitat naturalitzant-se soviètica. És el que porto llegit del seu llibre denunciant els portuats pel departament d'Estat que completen seues setmanes contra els soviets.

La setmana passada "Pluta" portava a més q' més el text d'una carta que l'anglès Archibald Johnston, redactor en cap de la revista ^{"l'aliat britànic"} editada per l'ambaixada anglesa a Moscou, ha adreçat a "La Preveda". Johnston denuncia l'antisovietisme dels virgents treballistes britànics, actuals governants i llur traïció al partit i sobretot al programa pel qual van ésser portats al govern, i declara que renuncia temporalment a la seva nacionalitat quedant-se a la U. R. S. S. on existeix "el règim social més just, l'autèntica llibertat i la democràcia de tots."

Heut aní quel actibus que sentu entra el detall, s'assemblen - en sentit oposat, naturalment - a la que promoué el testament cèlebre Kraschevko.

Per assabentar-nos-en, però, ho hem de fer per mitjà de la nostra premsa, en la que li dincen d'informació que ha conserpat tan el Krawchenko, no dir un mot d'aquests altres dos molt més honorables.

Donc no ems movem d'aquí. Jo treballo des d'ahir a fer la timpera per on passarà el tub de l'aigua la qual decidim de canalitzar. A més a més d'aquests notes he treballat amb profit a l'obra. Estem passant el dia bé, tranquil i aprofitat perquè la germana d'en Cruz i la seva filla han anat a Camon per la documentació d'identitat.

Dimenge, dia 29 de maig.

Pràcticament des del propi passat dimens hem a estar sols. La germana d'en Cruz i la seva filla han anat a viure a l'hotel-restaurant on anem ja jo el cortat de pasta de la rue Esclapart de dret. La cortada per ell la veig per dijous.

Del dimens al vespre, per una futilitat d'ordre ens enfadarem la Elisabet i jo. Fou extremadament des.

agradable i, a peu d'ells, no en faig menció en detall, havent-nos promès mútuament d'evitar nous incidents.

El divendres va venir el llançador a poder la instal·lació de les canyeries de l'aigua. Al vespre ja arribà fins a l'alçada de l'hort i Juniorsa de l'aigua-oc prèctiq en aquest indret. Demà segurament que tornara per acabar la instal·lació completa. Durant la setmana en Ribas vindrà a fer el treball de paleta. Jo he fet tots els treballs no especialitzats.

ahir, l'inspector Tremquier, a la Lliga, en telefona per anunciar-me una bona nova: L'advocari renuncia a fer 'appel', la qual cosa vol dir que haurà de pagar el vuitió fallat pel tribunal. Afegeix que, en conseqüència, el pagament es farà ràpidament (uns 15 dies).

No vol dir que aquestes noves m'alegrin però em deixa tan colomat i fred com si res no hagués succeït. Recordo que durant tot el matí no hi vaig pensar gens i quan vaig arribar

3434

a casa vaig oblidar d'ir-ho a seguir a la reunió.

Ara, donc, fem projectes...

La història del Casal Català es va desenvolupant. Hi hem hagut diverses reunions i una altra assemblea extraordinària des del dia de l'últim comentari. Qualitzar-ho en seria massa llarg i no tinc temps. No m'és amobadé que, entre altres coses, he fet un projecte de manifest a tots els foies del Casal el qual ja ha estat diputat, i ara acabo de preparar un article per "Unitat" denunciant el comportament antidemocràtic dels anticomunistes en laarrera assemblea general. He volgut dir que portant fins a la màxima conseqüència l'actitud presa per en Ribes en el moment de l'adhesió del Casal al Congrés de la pau, hem arribat a reaccionar vigorosament tot els nostres enemics en contra, naturalment, fent, que sembla anul·laran l'adhesió curçada per nosaltres. Malgrat el lleig que això representa, si ho fem, haurèm aconseguit provocar una forta reacció política el resultat de la qual és positiu, i encara no s'ha acabat.

Dilluns, dia 6 de juny del 1949.

Alto de la instal·lació de l'aiguatge corrent està ja quasi acabada. Des de fa uns deu dies que arriba ja a l'aigueta instal·lada a l'alcova de l'hort. Durant la setmana passada ha arribat a la cuina i a uns moments manca instal·lar el lavabo i la dutxa. Avui ve en Ribas a fer la cistellet de la dutxa, el baix del menjador i tapar els forats per on passa la canal·leria. Jo, que abans ja veig a preparar, pintaré la cambra del carrer i la del veí. L'únic problema que fet tot això! Heu de dir, però, d'a. profitar-lo per pintar les dues cambres i arrencar una mica el menjador a fi que tot estigui amb vistable. Entre això i la trimera de canalització - obrir-la i cobrir-la - ho he començat un temps breu que no he pogut de dir a d'altres coses; ho he fet així, però, per estalviar diners car fet i fet tota la instal·lació i reformes suposa, compto, de 25 a 28 mil francs, i si no cobrem aviat la indemnització - accident, aquesta despesa s'incrementarà a nostre perjudici durant cinc mesos.

Durant aquests anys sícs no he tingut temps
d'escriure gaire. Els pocs lletres que he escrit
els he emprats a treballar en l'obra, però com
que físicament vaig fent a canvi, el rendiment
no ha estat superior.

Ahí va venir la tia Eugènia a veure'ns.
Jus en digné una que em deia força sorpresos.
L'Albert ha confiat en secret a la mare que
durant la seva estada a casa dels meus pares,
a Barcelona, la meua germana Conxeta
se li ha declarat. Ell diu que sent no haver po-
gut respondre favorablement pel fet de que no
té cap professió ni possibilitat de penjar-se la
vida en una gran ciutat. Per altra banda,
poter a escollir, l'Albert preferiria la Rosa
que no pas la Conxa.

Qui en diu jo a tot això? Que a mi no m'inter-
canta ni una cosa ni l'altra, encara que
aprecio molt l'Albert, i voldria que estés en-
nyat simple que no pas doble. Si bé les meues
germanes no tenen una cultura extraordinària.

niq m' en do de gent, profectio, atencio, etc. molt
 remanoble, és tenint-se superior al de l'altre
 i voldria que es catessin amb joves que fossin
 almenys d'una condició semblant. Clar que
 això només és un desig i no depèn de mi el deci-
 dir. La Cometa que, segons m'explica la madama,
 ha unminat dos catiments que li convenien i
 veu que retornar, almenys un bon de car, ara
 deu tenir pressa d'irar-se (t'et anys?) i és aquesta
 pressa que li ha fet tenir aquesta gosadig? Poter-hi,
 ara que també podria ésser que li ho fessin a mi,
 a més patir; en menys per temps, a regalar, s'agafa.

Dijous, dia 9 de juny.

Com previst el dilluns al nostre arribarem en
 Ribas i en Creus per fer tota la part expedientista de polítq.
 Treballarem tot quatre durant tota la jornada en
 un tren tan ràpid que al vespre estarem tot contents.
 En Ribas és un noi d'una activitat extraordinària
 i ara està per sortir què es què de treballar.
 Li fàstiem del nostre ofici un plaer de treballar

amb ell. Vorem paucos d'elles de valent, el di-
 uert els hi tornarem iahir auba en Creus.
 Ara comés maneg la instal·lació del lavabo i de
 la dutxa, la qual cosa es farà demà potser, i
 acabar la neteja, reinstal·lació de mobles, etc., etc.
 De mi em queda, a més a més, per pintar dos
 armaris, tal el cabinet d'atzen i el portal del
 menjador. En una cosa vella com més en pas
 més se'n ven per fer. Ara ja compta que sente
 les nostres lloes (l'Eu i jo) en total les reparant i
 instal·lacions ens costaran uns 20.000 frs.! Bu hi;
 no ho sento perquè ha quedat molt decent org.
 Els dues cambres refetes ha quedat molt bé i des
 d'avit que la del darrera serà la nova.

Dipò a fer ombra a part ja ho haviem de-
 cidit abans de usar-nos. A l'hivern però, ella haurà
 interès per no separar-nos a f. d'estar més calents
 però ara ja no val. Aquesta nova ombra meua
 serà a la vegada una mica el meu despatx i
 així hem decidit arrendar-la al millor possible
 tant per gaudir dels frs.

Dilluns, dia 12 de juny.

La manca de temps continuu impedit-me d'a-
notar el més indispensable. La setmana passada no
vaig tenir temps de consignar que haviem tin-
gut, durant totys hores del dimarts, la Claudine
Revaireau a casa. Em va telefonar des de Mars-
ella on hi havia anat per tal d'assistir, com a
delegada, al congrés de les "Dones Franceses". Vaig
insistir a li de que es quedés uns dies amb no-
raltis. En total, però, no pogué quedar-se més que
des de les 11 de la nit a les 12 de la nit. El motiu
d'aquesta rapidesa és que el seu marit m'apro-
varia mi compréndria una estada aquí amb no-
salties, m' digué que li hauria d'edure d'una
per aquesta parada.

Ens explicà que vivien amb gran harmonia
i que ella no és feliç. A mi particularment, tot par-
lant de l'estada que jo vaig fer a casa seva,
em digué que començà a enamorar-se d' mi,
però que un cop partit es conformà amb el paper
pensà que, amb la meua professió, ella no ~~h~~

havia aspirar a casar-se amb mi. En canvi, ho
constatet que la meua esposa no es altra que
una dona de la seva condició i cultura. Me'n
manifestà la seva sorpresa, car creia que m'havia
casat amb una dona de la meua condició i cultura
i també més bella físicament que t'ell. Digue
tot això bon pic emocionada i crec que experimente
tant una certa recança d'haver-me posat
era que ella donat compte que el seu franc
era possible. Jo veig copiar aquest sentiment i
encicó veig tenir una frase de consol del
graciadq ho qual crec que produí l'efecte contrari
al desitjat; per arrearjar-ho la veig retornar als
llibres i conversarem de conversació aprofitant
que en Lombardale (el meu secretari) anava a
entrar en el meu despatx, en el qual cas trobarem.

La seva gran estada del meu plaç que per veure-la
i perquè estimo aqueixa família. Des del punt de
vista sentimental em dona l'ocasió de comprovar
que no sento per ellg altre afecte que el de l'amistat.
El seu cas no m'interessa gens i els sent llovis em deixa.

un mandant. Es un cas veuist i classificat.

Unem pintant i netejant i no evancem unes
propies d'campista és un mandant. La butxa està
mig acabada. Manca per altra banda instal·lar l'e-
lectricitat, el mirall, el tocadret i, naturalment, la
darrera capa de pintura.

Dir a la tarda, cantats de tant trofiqueria, ens a-
nàem a la platja. Aquest matí he començat per tre-
ballar una mica a l'hort, he preparat l'espai per la
meua carbonera i ara, abans d'anar a treballar
vaig a pintar una mica.

Dissabte, dia 2 de juliol del 1949.

Consultant la llista del darrer començament veig
ben xic essent la colla de dies que han passat sense
escriure res, adonant-me així encara més del temps
precios que he perdut emprant-lo, naturalment, a la
comodament de la Torre, car no cal dir que des de
llavors ençà, tots els dies que he tingut: anant, vi-
sitant-me a la cine, unipà i ocap, tot han es-
tat emprats en anar i definir l'acomodament,
^{interior}
el galliner, l'hort, etc., etc. Com que però fi-

moment, tot i a volq, unaltz, també hem estat
 i finim de 4 novel comeditat oportals. Des de
 la amb dies ja que cada moti faue la unaq
 outaq després d' haver trofiquenjat i suat per
 laul; me'n vaig doncs a treballar el diari robe
 i net i amb una necessarió de benestar indecible.
 Del cabinet d'assa is, per un, el millor de tot
 el non que hem oportat a la casa, i, fins de 9
 sent dimensions reduides, hi ha, ultra la outaq is-
 paista la qual permet a outaq-re amb signa
 directa de la tuberió o acaluntadaq, especialment,
 el lavabo, el bidet ambel que ja teniem, la-
 cador, unoll, etc.; hi ha, a més a més, un armari
 on hi podem la roba interior en is després d'estar
 nets, la qual una fa que no tenim de sortir
 d'allí per, un cop nets, vestir-nos interiorment.
 I sobre el lavabo hi ha una ampifa exprés per
 la màquina d'apaitar, is a dir no tiene necessitat
 de fer-ho al menjador com abans. Encara que va
 bé, una sola cosa podria ser millor: la outaq.
 Del senzill dispositiu que vaig idear permetent de po-

que hi s'utiliza directament amb l'aigua de la tuberia o amb aigua avaluada, el llançar no me l'ha fet requirir les meves instruccions i ara, per a obtenir una pressió normal en la dutxa directa per tuberia, em cal quasi omplir totalment el dipòsit receptor de l'aigua calenta.

Jara doncs, que tot està acabat, ordenat i net i que la casa és molt més aollidora que abans, per tornar a emprar els meus llocs en continuar o millor dit, reprendre l'obra de la meua vida. Abans, però, veus que hauria de portar el meu carret al dipòsit, car el també ha sofert del temps abusat en l'acomodament i en l'hort. Aquest també en ha perdut força hores aquests darrers dies: Hem collit alls i cebes i hem sembrat altres coses en altres llocs. I més a més, amb les fortes colors actuals cal regar sovint i hi ha ara l'esforç és enorme, el temps s'ha de gastar.

Aquest matí a les 9'25' ha deixat d'existir el camarada Dimitrov, un dels més grans militants comunistes de tot el món. L'assassinari

general de la I. C. ha mort en un moment de
 prop de Moscú, després d'una clorqa i dolorosa ma-
 laltia del fetge i diabetes. Tenia 67 anys. Encara que
 la vida fecunda i agitada que aquest revolucionari
 mare ha portat des de l'edat de 15 anys, ha fet
 que el moviment obrer internacional i el
 seu propi país, rebutin els inestimables beneficis
 de la seva actuació, aquesta pèrdua és verita-
 blement molt sensible, car, si no hagués
 mort, podria encara, malalt i tot, contribuir
 poderosament a curar, amb les seues ex-
 periències i experiència, la unitat del proletari-
 at internacional de totes maneres, com que
 la seva obra és gran i ferma, el millor mitjà
 d'honorar la seua memòria és que es perpetui
 el seu gran esforç, curar-lo i engrandir-lo.
 Dimitrov, desuanta en pau; els que restem con-
 tinuarem el combat per la gran causa que
 fou l'objectiu de la seva vida i, personalment, si
 un dia que vindrà a veure't a Sofiá, ~~per sempre,~~
 per adreçar de prop el teu col·lectiu que no le

tingent la sort de nostre viue.

Dimenge, dia 10 de Juliol.

La setmanaq ha transcorregut treballant normalment al diari i ací a catq en l'hort, i potant el coran al oig i llegint una mica. No estic gaire content del resultat car hauria volgut fer més

al diari, ara, no treballa amb tant atenció. El despatx, que teniq, el secretariat de la direcció, l'he deixat i he pres el que ocupava en Selanguand. (Aquest s'ha instal·lat en el del redactor en cap ja que en fa les funcions junt amb en Coco). Aquest any el veig per pocs dies abans de marxar la Nick (Aquesta veia de treballar quan tingué la seva mena i l'asiq tornat a reprendre feiq per o tres mesos). Al tornar a marxar la Nick veig quedar-me sol amb els despatxos, car en Combernell, malgrat treballar amb mi, (els correspondents) no interueniq en els afers de la direcció i estava instal·lat en la sala d'administració. Pocs dies després però, i després d'un primer assaig instructiu, trobareu un

3446

amministrada, en Coluette, el qual crec que podrà
de l'Aspe. tècnicament reemplaça a G. Dick, però
és un noi que té condicions per fer-ne un col-
laborador molt més útil. Pràcticament, jo em
dono quasi per enter als correspondents i a la
inspecció però continuo supervisant i ocupant
me del secretariat general a la direcció tota el
qual títol continuo signant les lletres. Coluette
resta un secretari directiu i administratiu tra-
ballant per en Guarden i en Cagals i s'iriga per
ani. D'en Cagals, un moment administrador
recentment, no se si n'he parlat. Anni no
tinc temps de fer-ne la presentació. Ja fa uns
mesos que el deixem; i em proposava de fer-ne
un administrador model i no ho aconseguixo
pas; en consideren Coluette crec que li incul-
care el màxim del que se li pot aprendre.

Anir vingue a dinar a casa la Janette,
aquí a la Penne. No va venir fins prop
de la set a la tardig impedint-me fer més feina
a la que volia.

3447

Abir varem començar a menjar les dues
primers tomats del nostre hortet essent així els
primers en menjar-los, de collita pròpia, del nostre
barri. També ^{hem} els primers en menjar mongetes
tendres d'emparolar i varem igualment els
primers en menjar melons ⁽¹⁾. Per les mongetes hem
tingut la mala sort que les arrels la fero i
no hem guat gaire. En quant a les tomats és
la qualitat la que no és bona. Els venedors de
plantes són uns especuladors que no cerquen
més que a vendre sense preocupar-se de la qualitat.
D'un a un, per donar l'experiència de que
arrencuen el plantar amb la terra que envolta
les arrels, t'hi poseu a l'entorn d'aquestes un pa-
quet d'argila mullada. Jo, que no coneixia aquesta
enganyifa, vaig plantar amb argila i pebrots con-
servant preciosament la terra de les arrels i el re-
sultat ha estat que l'argila ha assecat les arrels
i les plantes han mort o menen una vida
raquítica lamentable.

(1) La primera llocada també ha estat la nostra.

Dimmenge, dia 17 de juliol.

Una altra setmana passada sense haver reprès l'obra! Matus? Carreu, un viatge a Servian, el dijous, era 14 de juliol, festa nacional pel França, gestions per obtenir la primia prenatal, altres per cobrir la indemnització de l'accident, etc., etc. En resum, una altra setmaneta de treball sense estar content de tot, el seu resultat.

He tingut però, dues bones noves: La companyia d'asseguraments ha pagat l'hospitalització que vaig fer a la Llaga de Infanta en suma 50.000 francs a compte. Dipsi uns punyets de novella de nouel nostre prescript i d'amar en vaques, tot esperant que arribi el total de la indemnització.

Del Vaticà he promulgat un decret excomunicant tot els catòlics que adheriran al comunisme i prohibint que sostenyguin o opoin les organitzacions demeritatives on hi ha comunistes. Dquesta medieval natura de l'Església he fet, naturalment, gran bestibull i crec que els

resultat que ella no seran atesos fins que final-
 ment serà el cantari del detaxat el que obtindran.
 El Vaticà, el papa! Per més que la vostra força signi-
 ficativa gran i la vostra influència en les masses populars
 ignorants enorme, no podem aturar la marxa del temps
 i la roda de la història. Aquesta mesura demostrarem
 i més la vostra decadència i la vostra ja gran feblesa;
 quan s'ha d'amenaçar consciències és que dog-
 mes i postulats treballen sota el pes inevitable de
 l'avenir i del progrés, és que nous concepcions més
 humanes han fet veig, és que la ciència empenta
 preceptes teològics, metafísics i altres idealismes, és que
 el progrés i la humanitat van endavant. Per di-
 to dir que, en definitiva, aquest decret, malgrat
 la redacció tibial en forma de qüestionari, es gi-
 rará contra els interessos dels que l'han promul-
 gat.

A les deu del matí hem marxat amb la
 Marta, la filla de la propietària, a passar la diada
 al Château d'O, on s'hi celebra la festa de la
 C.G.T. Hi hem romàs des de les onze fins a les

set del vespre, quan sempre està l'ombra dels
 pins. El castell està ja quasi en runes, però
 tanmateix el veient pot apreciar encara ^{les}
 seues belles pedres. El que es veu que era veritable-
 ment magnífic és el parc, a la vegada gran-
 dis i imponent; sembla un Versailles en petit.
 El que és tristíssim és que tot estigui tan aban-
 donat quan s'ha podria per un parc munici-
 pal enviable. Hi ha un gran bany buit que
 es transformaria fàcilment en una esplèndida
 i gran piscina i un riu que Montpeller en
 en té, seria un millorament considerable
 per la ciutat, i la piscina a l'ombra dels
 pins atrauria segurament un públic nombros.
 Hi havia estat bon fic estat per la curiositat
 de veure aquest castell i la fortalesa en la plaça.
 N'he aprofitat per fer dues fotos i llegir "La Fusée".

Dimarts, dia 19 de juliol del 1949.

Doni ja 12 anys que s'oposaven contra la
 República els militars rebels i altres elements
 en la seu que varem ésser ocupats per la

coalició feixista i reaccionària internacional i
 4 que la mateixa coalició, amb nous i
 homes diferents, impedeix que veis faci
 justícia. Ben ingenuos són però, si creuen
 que així ~~podran~~ que Espanya resti un
 país feixista i reaccionari; ho podrà restar en-
 vora un cert temps però a la fi, si no canviem
 pel propi pes de la seva misèria, viurà per
 l'irresistible impetu del progrés i el que hui
 sem aconseguirà serà el contrari del desitjat:
 per passar el país immediatament vers una
 règim d'avançat, quan, si haquessin
 volgut estar contínuament amb ells frumets,
 haquessin pogut instaurar una república
 tan democràtica-burguesa la qual, apainant les
 més grans injustícies del règim actual, haquís
 satisfet les aspiracions del poble amb solucions
 de compromís i parés, l'evolució política
 normal per un quant temps, aneute que
 obrant com ho fan avui la revolució prole-
 tària. Enan així es produirà autòmat,

com sempre, Mateu, el haurem fomentat el canvi,
 quan, en realitat, són ells els que el preparem
 avui i el fonsoraran demà. Tot això fa temps
 que ho dic quan parlo del nostre problema amb
 algú, però em sembla que no ho heving
 escrit encara en aquestes pàgines.

Del prop-panot dissabte varem anar a dinar
 a l'inspector de la Sligg, Tranguier i la seva
 companya. Ens invitaren a que dèssim un
 dia, ara, a Nims.

Demà he cobrat els 50.000 francs a compte
 que m'annuncia la Sligg. Entre aquests, els pri-
 mers 25.000 i els 25.000 aproximadament de de
 l'hospitalitari, porto ja cobrats uns 120.000 fr.

Demà també he rebut carta de casa. Em contesten
 a la pregunta que els hi vaig poder demanar
 del·li quan necessitarien per pagar, si deuen
 alguna cosa, per comprar el que els hi manca
 i per millorar el precepte de manera a que
 poguessin viure bé d'ara en avant i no arribar
 escanyat a la fi de cada mes. El pare em diu

qui, ben estudiant amb la mare, amb 2.000 pessetes es potarien a flor de i amb 5.000 seria aquella folgansa de la qual els parlava. Afeguis, però, però, un dinen més de 4.500 perquè jo els ho demanava, però que amb 2.000 ja se'n sortirien.

Ja estan a punt d'obtenir els solva-conductes fins a Puigcerdà i la mare de tan contenta de venenors i del nostre operament, plora de contenta. Donc el que cal és que es paguin venenors aquestes pessetes o millor dit, francs en pessetes. Ja he escrit a en Danielich per veure qui poden fer. Per altra banda, puto per una gestió bancària per veure si seria possible per una transmissió en pessetes a Barcelona. Com que he obert (obrir) un compte en banca per rebre el total rebut de la intercomunicació, a la millor seria possible per aquestes transmissió.

Dijous, dia 21 de juliol.

Tot arriba massa de pressa ara! Els pares ja seuen fent el solva-conducte i jo encara no tinc el diner. Heia dir que encara demana d'una

màquina d'escriure portàtil "Hermès"; la més ex-
 tra-plata, la més bonica i de bona qualitat. Ja la
 tinc; l'he enviat a un amic meu a Préviers on en
 Gagnon me l'ha fet obtenir. Com que encara no
 tinc els diners necessaris és ell que la paga de
 moment. Estic ben content de tenir-la un any
 mig, a la fi aquest somni realitzat.

No, no; tot va bé i arriba a punt quasi!
 Car al migdia, a l'arribar a casa, he trobat una
 carta de la Lliga anunciant-me que han rebut
 la meua intermissió i que l'inspector Trougnier
 vindrà a donar-me-la. Molt bé; ara el que cal
 és que pugui fer ràpidament el canvi de mo-
 neda pel meu país i cap a la frontera manan-
 gent...!

Dimanche, dia 24 juliol del 1949.

Doni fa dos anys menys un ~~set~~ mes, dia per
 dia, que era víctima d'aquella topada de trens.
 Avui, als 28 mesos justos, ha quedat des l'oper.
 He anat a Nîmes i en Trougnier m'ha donat
 un fee de 728.415. Si s'opina a aquesta suma

26.585 fr. s' hospital, 50.000 s' compte, 35.000 de pro-
 visió donat ~~poc~~ després de l'accident i els 150.000, (el
 15% del total brut) s'honoraris per la Liqa, obtenim el
 total d'un milió, total brut de la meua insen-
 mització. Estic molt content del resultat obtingut
 i de la liquidació que en fa la Liqa. Tanma-
 teix, no he impedit una certa reserva al constà-
 tar que la meua cama bruta està físicament
 i estèticament disminuïda.

En Tranquien i la meua companya ens
 han rebut molt amablement. Dintres resten,
 principalment el, uns amics per nosaltres i els
 hi hem ofert de tot cor la meua casa per cada
 vegada que vulguin utilitzar-la.

Dilluns, dia 25 de juliol.

Tot continua bé per ara. Rebo carta d'en Dan-
 liach, de Murg. Madame, dient-me que està dispo-
 sat a fer-me el canvi. Havia escrit també al
 Crédit Lyonnais per saber si hi havia possibilitat
 legal. Com que és poc probable i segurament un
 cor, i com que el temps pretta, deuria emmigrar

50.000 francs a un Dauliach, els quals, al canvi actual seran 5.250 pessetes, és a dir, que ~~en~~ tindrán la quantitat deuenuda més 250 pts. per cobrir les despeses de viatge. Podran, doncs, retornar a París amb les 5.000 pts. nets.

De més a més s'aquesta quantitat destinada als pares, els quals els hi faran encara un regal, volem regalar un rellotge de polsera a cada un dels tres germans que resten a la casa pairal: Conxeta, Roseta i Joan. En resum, amb l'estada que farem per ellà salt, fonda, etc., etc., que les despeses s'aproporaran de fons de 100.000 fr.

Dimarts, dia 6 de juliol.

He escrit a cada fill -los-hi que em fixin el dia que vindran. Jo calculo entre el 6 i el 8 del mes que ve. He escrit també a un Dauliach i li he fet enviar, per mitjà del compte bancari de Legu, els 50.000 francs encertats.

Dimecres, dia 29 de juliol.

Joan i han vingut a dinar a casa en Bryce, la

Lola i la família Hoffmang. A en Bryce li devia aquesta invitació per l'instabilitat que tingué de fer-me comunicar amb els meus pares, per mitjà d'un cosí seu resident a Bèlgica, quan la frontera franco-espanyola estigué tancada. Si en George i la Nick els havien d'invitar per la raó que tu tenies i perquè, a més a més, ara se'n van a viure a Nancy. La Lola ha vingut perquè li he telefonat dient-li que trobant-se Fola (aquest any, li han enviat de vacances els seus oncles) vingues també. Hem fet un bon àpat i hem quedat de trobar-nos tots - menys en Bryce - demà a dinar a la platja sota la tenda que hem comprat.

No veu haver parlat encara en aquest llibre del moviment dels "intèrims del món" iust per l'america Larry Davis a París fa aproximadament un any. Aquest jove iangui, amb dot de sensibilitat, refusa de retornar als E. U. i es declara "intèrims del món" votant la protecció de l'U. N. O. Aquesta organització, no obstant, no pot fer-ne cas, però tots els

3458

Tots els revolucionaris de París ⁽¹⁾ d'aprofiten per tenir-
durant uns mesos aconseguirien per l'aquest mo-
viment un subjecte d'una activitat ^{i activitat} relativa oc-
put a la publicitat que li donen, però, a la fi,
naturalment, can, i can molt més de freta
del que havia esperat que surdiria. El "primer
cintada" del món" declara retirar-se uns mesos per
reflexionar a la nova etapa que ha de venir.

D'etapa vindrà, l'etapa del desenvolupament sig-
lente de la societat; ara la "nova" ja veurem: hi
tornem i la marxem aconseguir altra volta
per-li donar una veire publicitari com el pas-
sat, al cap i a la fi arribar al mateix primer
resultat, és a dir mil. La societat i se conse-
guir tota la història, només tenen una llei
de desenvolupament. Tots els interpretacions anti-
paranormals inventades per defensors intel·lectuals de
classe i de casta, començaran irremediablement.

Dissabte, dia 6 d'agost del 1949.

Heu rebut dues còpies de carta (del pare i del Joan)

(1) i alguns ingenuos de bon fe.

anunciant-nos la sortida vers el retrobament pel
 S del corrent. Si no hi ha res més de nos dones,
 Suma parcelat serà un gran dia. Ja tenim els
 billets del tren i els regals que volem fer-les-hi:
 1 rellotge de polsera per cada germana rotler;
 (Conxeta, Roseta i Joan); 1 parell de puntes, ^{i una molleta} i un
 parell de mitges ^{i un mànec} per la mare; un parell de botons
 i dos paquets de cigars purs pel pare, i,
 naturalment, el regal més important, les 5.000
 pessetes conveniudes nets, pagats a mes a mes tot
 els viatges, hotel, etc.

Delir varem començar el primer mield del
 nostre hort, i; altra vegada, varem ésser els pri-
 mers del barri en collir un fruit del hort partien.
 W. Era molt bo.

Dimarts, dia 9 d'agost del 1949.

Avui és el meu 33^è aniversari.

Dimecres, dia 10 d'agost.

Marxarem a la frontera, com previst, el di-
 lluny al vespre. Hi arribarem al migdia a les.

L'acció més esperada en Santulicó el qual més digné
 que aquesta vegada els meus pares no podien
 passar fàcilment i que era doncs un lloc que
 novellament existia a Estanyol. Hi anàrem doncs
 quasi tot seguit i el retrobament, sense novellament
 la gran emoció de l'any passat, fou tan-
 molt més emocionant. Diguem retrobament el
 fem en una casa prop de coners (botiga-bor-
 fonda, etc.) situada ben aprop (a uns 150 m.) de la
 frontera. Delli dinàrem molt bé amb una excel-
 lent empedrada, etc., etc., i després anàrem a pos-
 sejar a l'interior de Puigcandà. Tota la tarda
 estiguérem visitant aquesta primera vila de
 casa nostra la qual té, com a fet rellevant, un
 llac artificial molt bonic a la vora del qual
 ens atenguérem a beure un refresc. També
 vaig anar a veure un gelat com aquells de Bar-
 celonq.

Cap al vespre retornàrem a la botiga-bor-
 fonda on es quedarem a sopar i després els pares
 i novellament, l'Elí en Santulicó i jo retornàrem

a França. Com que a Paup-Madame no tro-
bàvem cap umbra buda en els hotels, ens calgué
anar a dormir a la on en Ligne ens oferí
amablement la seva cambra. L'endemà
al mateix retornarem a Paup-Madame i
a Perpurdà. Restarem tot el matí altra volta
tot remunt, farem fotos, beverem el vericunt
a la moda del país i, altra volta, un excellent
dinar a la segada d'universari meu i de
comiat. Ens superarem a les quatre per anar
a agafar el tren. (ells). Els acompanyarem
a l'estació i fins i tot al mateix vapo.

Malgrat doncs, que la visita fou força breu,
tot (ells i nosaltres) estiguérem contents. Ells molt
pels diners i dels regals, els quals, no podien ésser
més encertats, sobretot els rellotges. Retornarem
doncs en d'aquella, la dona i jo a França i quasi
tot seguit prouguérem el tren de retorn, arribant
de nou a Montpeller abans a mitjorn. Vam
quedar que faríem la gestió necessària per tal
de que poguéssim venir la Comptia i el Joan

aquest hivern pel la manca del nostre infant.

J, heuf auí que he recuperat el meu treball. Aprofitant que estan auí uns dies hem fet venir a casa veure la Julia, el seu fill i el seu marit. No cal dir que també hi havia la Lola.

Dijous, dia 11 d'agost.

Aquesta tarda ha tornat la mare de la Julia (la fogra). Tingué el diumenge al costat per quedar-te auí a guardar la cambra durant la nostra absència.

Quina impressió em feu el triptíic del sol natal? Més que altra cosa una impressió trista; trista de veure-hi flors plouregistes i bicornis, sinansí de impressió i d'opressió. Trista de sentir-me estranger a casa meua; trista de veure l'endarreriment que es denota per tot arreu quan el país, ben dirigit, està en condicions de fer meravelles i de posar-se rípidament al nivell dels pobles més avançats.

Pel altra banda, triptíic del sol nacional.

3463

em tanta joia perquè la meua mare va
tenir la satisfacció d'abracar-me-hi, de menjar-
hi i de passejar-me-hi junt. Perquè veig a-
nys, malgrat tot, la satisfacció d'entrar a
casa nostra, & burlant la vigilància dels seus
opressors.

Dijous, dia 18 d'agost.

Ahí va tornar a arribar un nardó de va-
cances. En principi, podria menjar jo, ara; però
com que l'Elí va a veurem cap a la fi de
mes, té feina per preparar les seves coses i in-
dejar i arreglar la casa. És probable doncs, que
no menjaré de viatge fins després de la veurem,
i que jo prengui les vacances quan ella vegi
a veurem a fi de treballar ení tot guardant
la vida.

Dilluny, dia 22 d'agost.

Com sigui que la instabilitat econòmica
ha provocat una nova vaga d'augmentos &
preus per la propera tardor, hem decidit d'ir.

perar els nostres diners en comprar roba i intan-
 sibles Domèstics. L'Elie s'ha vestit de cap a peu
 i a més a més li he regalat un anell d'or i
 petits brillants (12.900 fr.). Jo penso fer-me per un
 tros de dia i un de nit i comprar a més a
 més mudades interiors i un bon rellotge. (El
 meu, roto i rovat, el vaig donar a un pan).
 Quan hauran acabat de fer tots aquests com-
 pros i si fem el viatge cap a la costa blava,
 no ens quedaran pas gran cosa de usuar.
 Encara que tot el que comprem és útil,
 per causa de la mala canja de no diria
 una bona quantitat de usuar, però com
 que l'usuar és tan baixa, sentiria
 que una mala desvaloració em redueix d'un
 tant per cent important el poder adquisitiu
 que ara tinc amb aquests diners.

Heu rebut carta d'en delfí demanant-nos
 gràcies pel regal que li fem pel la part
 nova que usarem. Aprofita l'ocasió per demanar-
 me detalls sobre la sortida de la casa pairal

d'ell i esposa i expressa algunes reticències sobre
 el rebuig que li regalat a en Joan ^(16 anys) quan ell, que
 té 30 anys no li ha pogut tenir mai cap en-
 cara. Sobre la qüestió de la casa, mira capada més
 en veure jutjar d'ell, tant més quan els pa-
 res em donaven més feus detalls que ell. Més
 una cosa perquè creu que els vells l'haurien de
 en una posició i vol fer constar la seva. Si
 ho heu fet en el seu temps no sols heu pogut
 informar-me de Puigcerdà sobre el que em
 dir sinó que, a més a més, no heu tingut
 cap inconvenient en regalar-li un rebuig,
 car ara em cap greu que de tot els governans,
 usots i solters, ell sigui l'únic que no en tingui.

He donat el contracte que veig signat
 amb la "Caisse Nationale Financière" en demanda
 d'un préstec de 500.000 francs que veig per. Quan
 ho veig per ho portava pagat 16.000 fr. i després se
 no pogues gestionar ni se pogut recuperar 5.000.
 La pèrdua és doncs de 11.000, quan, segons el
 estatut en cas hauria d'ésser de 5.000 fr, és

a dir, reintegrament de la quantitat emprada
 menys els despeses de gestió, 5.000 ps. les quals ja
 tinc establertes per un any aproximadament
 en subscripció que faia ⁽¹⁾. Com que m'havia
 donat compte que aquest sistema cooperatiu,
 al principi se'n qual és bo o no s'apliqués
 irremediament, em va revoltar un enge-
 nya-babars, vaig decidir de rompre. I per obtenir
 5.000 ps. de reintegrament he tingut que anir d'a-
 menyar-los, car no tots es quedaven els
 16.000 fins que em relaxaven 25.000 més.
 L'obús del privilegi d'aquesta mena de vistes
 tan gran que els escàndols ja hemuts han fet
 decidir el govern a prohibir la creació de noves
 cadenes la reglamentació de les existents.

Dimecres, dia 24 d'agost del 1949.

Doni ja dos anys que vaig ésser víctima
 d'aquella tapada de trens. M'estimo més estar
 a era que llavors.

Heu decidit, ja que tenim els billets de

(1) Es paga car el préstec durant els 20 anys de termini i des
 prés val per obtenir-lo.

tren gratuït i en 1° fins a la primera estació ita-
liana, d'avar, a més a més de la Costa blava,
a Itàlia. He començat a fer les gestions. Si podem
fer aquest viatge el considerarem com el nostre
de nous, set amb un any de retard.

Ja heu rebut carta de casa amunicat nos
el retorn de Puigcerdà. Ens expliquen la gran alegria
que tingueren les dues germanes i en Joan al rebre
els rellotges. Fou tan gran la joia - m'explica el
pare - que no tingueren ni pens de sopor i després
no podien adormir-se de l'ansiositat rebuda. Durant
la nit en Joan i la Rosa somniaren unora el
rellotge respectivament. Ens expliquen llur content-
satisfacció tot i amb tants detalls que si els ha-
gués de transcriure em cobriria dues pàgines. La
Cousa demostra apreciar, a més a més del
rellotge, els diners que li permeten de liquidar
els deutes que tenien.

Dissabte, dia 27 d'agost

L'harmonia i la tendresa no regna, sempre,
indefinidament, en la nostra vida futura.

Hem tingut garrerament - aquesta setema - un incident dolorós les conseqüències del qual encara no s'han acabat completament. A la fi d'un altre procedent ellq una demanda de que no escriptés res en el meu diari. Veig accedir s'ha la condició mitja de que ambdós faríem el mitjà per a que tan desagradable incident no es repetís sin més. Aquest altre que s'ha de produir-se ha estat massa gran perquè aquestes pàgines íntims porguin ignorar-la, malgrat que m'és tan dolorós fer-ho que no sé per on començar. Renuncio doncs a fer-ne l'anàlisi en detall i a establir les responsabilitats. Pousigne el fet i renuncio sobrament que si bé jo t'he exigint fer a que la cosa es fes bé fet, constant amb molta tristesa que la seva reacció no són ni les d'unq bonq comunista que sap sermetre la crítica i fer-se l'autocrític ni les d'unna esposa que quassa se li fan reflexions pel bé d'ella i de la llar, sap treure'n tot el profit

i l'ensenyament que s'han aconseguit pel millorament
 constant d'ells, de mi i dels beneficiaris que s'han de
 aconseguir per la llar comú. Constato sensiblement
 que necessitig encara moltíssim en dona sense prin-
 cipis i sense educació, deixant-se emportar per la
 irritabilitat hereditària d'un caràcter viduor i
 colèric, reminiscències lamentables, propis de petits
 esperits i, del temps, de dona que voldria que fos.
 Que jo sóc exigent, manifeste moltíssim? D'acord,
 ho reconec: sóc exigent fins al que ella i d'altres
 qualifiquen de maníac. Crec però que està
 bé d'esser así. Un bon comunista, un home de
 l'obrer ha d'esser exigent en tot, fins a les més
 perfeccions possibles: ha d'exigir d'ell mateix, dels que
 l'envolten, de la seva classe, de tota la societat,
 per millorar, per superar, per saber sempre
 endavant. Estic content d'esser exigent, encara que
 vegi un dignu maníac (a la U.R.S.S. els exigents, els
 partidaris del millorament constant ja els
 diuen una altra cosa) i cada dia vull esser-
 ho més, per millorar-me, per perfeccionar-me

per millorar i per perfeccionar més i més tot
 el que de nos depèn. Els equívocs, els rutinars,
 els formalistes no robem les forces que el treball
 s'hi consumeix proporcionalment. Que que, en el
 que fa referència a la nostra vida íntima, la
 no comprensió d'aquesta manera d'ésser per
 part d'altres, comporta aquestes doloroses incidències
 dels quals parlava i que han originat aquest
 moviment. Deixa d'ésser el que fou seria
 remunerar el millor que tinc de comunista,
 d'home que no vol millorar-se ell mateix
 però sí la Societat; el meu sacer. Crec sincerament
 i fermament que és de la de
 que ha de fer l'esforç més gran i dur, les
 ombres pel millorament constant de nosaltres
 socials que de nosaltres depèn.

Havent dinat he retornat a la ciutat per a
 comprar-me roba interior. M'he vestit, ínter-
 riorment, de cap a peu. Total 29.000 fs.

Dimenge, dia 28 d'agost
 Com que no feia dia per anar a la platja

hem anat a ballar a Rimbaud. Ella s'ha cansat
una mica. Contina aquesta ballada com la terrera
obant de donar a l'hum el nostre infant.

Aquest infant sembla que es va desenvolupant
normalment. El port alguns lleugers indisposicions, sen-
se importància, l'embaràs va molt bé. El fetus
està situat en posició interior la qual cosa dona
menys volum exterior i per tant sembla que la
concepció no estigui tan avançada. En canvi, ja té
prop de vint mesos (el 2 de setembre als parà) i es balla-
ga no se fa una colla de dies. Per la posició del fe-
tus (interior) i pels cops de peus que cau, de peus o de
cap, té la impressió^{ta} que és un nen, el que desitgem
per preferència. Haigut ja pogut escriure nombroses pà-
gines sobre aquest nen i sobre nostre si haigut con-
tinuat en tots els vegades que hem parlat o parlem d'ell,
no ho he fet perquè materialment em seria difícil
i perquè veu que l'essencial ja ho aniré dient.

Dimecres, dia 7 de setembre del 1949.

Dissabte prop. passat inesperadament a Servian on

havia fet el projecte d'anar a veurem a
 fi de piques tenir uns diners més per dis-
 posar. La sàmia rebuda no ens ha fet posca-
 viar ni parer (ella veu que el seu estat no
 li impedirà) car hem ja gastat prop de
 150.000 francs i aparentment no es venen.

D'uns a uns de l'agost, l'estada a Ferris
 durant la vesada li permetrà de veure i
 veure unes i conegut que no haviem
 quasi vist més des de l'any passat abans de
 casar-nos, i, naturalment, de viure uns dies
 amb els seus pares i germanos com quan en
 soltem. D'una altra reparació no m'oporto
 més que feina i solitud, or quan arribo
 o abans de marxar al treball heip de fer
 les indispensables atorgues domèstiques, seciam,
 hort, etc. Tot això no és que sigui gran cosa
 però trabo a mancar a ella, la cosa està
 massa deserta. En fi, ens hi anirem fent
 esperant que en Renaireau ens vingui
 a fer companyia, el qual em ve a veure

un dia d'aquest. No li valgut dir-li que este-
ria sol a la data d'arribada que m'annun-
cià, perquè sino li hauria trast el seu pla,
car segurament que no hagués vingut, i un
cop aï ja en f'arranjarem dubtes.

Ahí vaig anar a enar els passaports.
Ja ja només em cal el visat d'entrada per
mi, car ella no en té necessitat: els francesos
poden anar a Itàlia sense aquest requisit.
Vaig a obtenir tot seguit al Consol d'aquest
país a Morzella.

Mercredi, 14 de setembre.

El dijous i el divendres a la xtenona passada
de vaig passar més poc més o menys com els pre-
cedents. Dissabte de matí arribà un Revaincan amb
la seva motocicleta i dimarts monyarem a
Servian. Com que estàvem en pleia verema
anàrem directament al "Rouge" on treballen
on hi dimàrem. Illi varem restar fins a la
fi de la jornada, jo reemplaçant la tia ja

qual marxà a fer el Segar. Dilluns el mateix
retornàrem a Montpeller, on contínuem fets,
arreglant-los el millor que podem i esperant
l'Éti que arribi teu vist com trobi alguna
per reemplaçar-la.

El diumenge prop-passat era un triple
diuersionari: La nostra festa nacional, el XIIIe d'a-
quest diari i el 7e de "La Voix de la Patrie". El pri-
mer el veig anunciar amb un article com-
memoratiu publicat en el periòdic; el segon amb
la sol·licitació de veure ja el meu diari i un
gran de tretze anys; el tercer en honor el di-
uolà amb un article commemoratiu. Des-
fo ordentament que aquest triple diu-
sari és perllongui indefinidament.

Com figu que de temps ~~en~~ men maneg
no seré pas massa explícit en aquestes pà-
gines; vell fer que en Revireu m'ajudi
el menys possible en el la vingut en vist-
je d'oplai i no de treball. Abir fou el el
que, restant tot el mateix a casa, feu enteg.

ment el dinar, i ho! Mig ouell de forn i mig
en salsa. El restit, amb all i oli, fou deli-
ciós; en menjarem a dinar i sopar i enmig
en resta un boc. Per avari femim l'altre
meitat en salsa.

Dimercs, dia 21 de setembre.

Retornada la dona i partit en Revirican, vaig
a entrar a non en la nova vida ordinària.
Vaig a anotar doncs breument l'important
de l'esdeuigut durant aquesta setmana
escolodq.

Primerament remarco que en l'últim
comentari vaig oblidar a notar com altre
universari: el de la nostra resistència a
a la vil·la "La Treille". Fou, en efecte, fa un
any, el 13 de setembre, que vaig entrar
a ell. L'interior ha canviat d'aspecte des de
llavors ençà; ara és agradable i acollidor.

Durant aquestes vint dies transcorreguts
no m'ha ^{quedit} temps per escriure un mot
entre primer & Torques de casa, heut, vivim

i l'hebreu amb el meu amic en Ruzsica. Fortament
 que a mitjanç de la setmana arribà de
 nou l'ETL i vaig poder deixar més feyn
 a passar amb l'Albert. Ara aquest ja ha
 marxat (ahir) i espero tenir-me a posar
 al corrent del curs de la meua existència or-
 denada, principalment anotant en aquestes
 pàgines l'essencial d'una sèrie de coses
 importants d'ordre íntim i d'ordre general.
 Començaré pel que és més curt i consignarà
 sense tenir en compte l'ordre cronològic:

Heu rebut carta de casa i d'en Delf. En-
 cara que és l'únic que no té rellotge ara,
 compren bé la meua posició, diu i tot, tot.
 Tenc' de trobar una ocasió per regalar-me un.
 El pare m'acaba rebuda de 4 reals dues dor-
 res i em diuen que m'enviaran aviat
 la gabardina.

Una altra carta rebuda aquesta setma-
 na és de la Carme. Ens diu que el seu avi
 que el 9 d'agost (es recorda del meu avi-

versari; jo sel d'ella no) i no hem rebut la carta.
 Després que no ha pogut obtenir el passaport
 i que se coneixien val més cercar de reven-
 re'ny emprant un sistema similar al que
 hem utilitzat amb els meus pares. Dir que
 provenint-la, pot estar a Heddwig i passar
 uns mesos una tard. Finalment ens
 parlq de la seva família i ens envia una foto
 nova feta el mes passat i en la qual hi
 apareix amb el mateix físic de fa deu
 anys però molt més sana desenvolupada.

Rebre aquestes noves i foto ara, deu
 anys després, m'ha plagut però no en he
 entusiasmat; en canvi, si ho hagués rebut,
 el mateix, una dècada abans, m'hagués
 considerat el més feliç dels homes. Ara
 la flama aquella ja s'ha extingit i només
 en resta una, la de l'amistat, la qual no
 transporta com l'altre. Naturalment que
 tinc moltes pames de recone-la, principal-
 ment per poder a prova el canvi de senti-

ment que avança, però abans d'anar a Hen-
dais, si puc, preferisc anar a Itàlia i en
tot cas, anar a la costa Blava aprofitant del
bitllet que encara tenim. Veuem el que
forun. Felicitats, em dir que l'inviti a venir
sí; en els millors dels casos caldria encara
que pogués.

Dimecres, dia 23 de setembre.

Doni veig a anotar, a la fi, quelcom de
trist i de lamentable. Malgrat el dolor que és
per mi per-ho heuigues preferit investigar-ho
quan veig saber la nova que me heu
arq. El resultat produït per l'abstènci de l'Alti
i la vinguda d'en Riusduran em fan impi-
dit de fer-ho abans.

Tenté volgues fer una comparació des-
plaent es pot ve en dos mots que el nos-
tre secretari general del P. S. V. de C. ens ha
fet una "titada". L'ambició, l'orgull, la
mala opinió pràctiq de principis que,
teòricament, ha demostrat conèixer bé, l'han

portat a entrar en conflicte amb el nostre re-
ctoriat primer, amb el C.C. després i fi-
nalment amb tot el P.

L'origen de tot això cobrava ser de feia temps,
però fins ara no havia trascendit a la base. Fou
arrel de la commemoració del 13è aniversari
del P. que esclatà el conflicte. Aquesta com-
memoració es feu amb un mitin a Tolosa
del Llenguadoc. Hi assistí el Secretariat en
plea menys ell el qual refusà o s'excusà, sense
excusa vàlida, en un data tan im-
portant estia que el Secretari general estés
molt custolt per no assistir-hi. El més greu
és que s'aprofità de l'absència de París de tot
el Secretariat per per una mena de cops
d'Estat a l'interior del P. delimitant el Sec-
tariat i prenent mesures fraccionals tendent
fatalment a una escissió, a un trencament
de la unitat del P. Donant d'aquest es-
tat de fet, retorn de Tolosa, el Secretariat es
veié obligat a dictar contramedides oportunes.

Després del seu càrrec en Comissió i enviat
 als comitès departamentals de què en Mossiç,
 enviat als departaments pel compte d'en Comera,
 no representava el C. C. D'aquest enviat no ha
 arribat fins ara - degut poder el treball obtingut
 en altres llocs - però sí que arribaven d'en Comera
 diverses circulars en les quals explicava el
 conflicte a la seva manera. Encara que tinguéssim
 raó la seva actitud és sobtadament condemnable:
 afirmava per no haver assistit a un acte tan
 important com era l'assemblea del P. i separava
 per llevar-se a un treball escissionista, frac-
 cional, tan perillós i gran per la unitat indes-
 pensable del partit.

Hi havia una cosa en tot això que orientava
 va ràpidament el militant potest d'assumir de
 circulars i notes contradictòries. El Secretariat es re-
 calza en el P. C. d'Espanya i en Comera, tot
 i afirmant que la unitat d'objectius d'acció
 i òrgans orgànica de demà amb el P. C. era, etc., etc.
 el veig que el desacord anava fins al Puro fo-

L'únic del P.C. en quèl en Camorra n'era membre.
 Entrar en acord amb el P.C. i l'Españy quan
 actualment no hi ha cap indici que aquest
 partit estigui fora de la línia general del P.C., era co-
 tor - que es vulgui o no - en acord amb tot
 els altres P.C., era produir una crisi, era re-
 parar-se de la gran família dels comunistes inte-
 nacionals, i això, clar, era dels militants de
 Montfeller i pràcticament de tota França - mol-
 gest que ell hagi arribat en Valès, Massis i Mar-
 té de França, del C.C. i una que tres d'administració⁽¹⁾
 ha volgut fer-ho: en assemblea general extraordinà-
 ri, en la qual es llegiren i es comentaren tots
 ls nostres rebuts d'articles originals, tot els militants
 restaren fidels al sectarisme, manifestant autoritat
 col·lectiva del P. D'aquest resultat és insignificant
 i molt significatiu, car en el fons, l'origen d'a-
 quest conflicte és degut a que encara resten
 en el si del P., militants i dirigents, reminiscen-
 cies de nacionalisme burgès, de mentalitat bur-
 gesa, fins i tot el nostre secretari general el

(1) Muri, Bertrand i Solovov. Tot ho han autoritzat
 en quant sobre l'acció d'en Camorra.

qual, haviq demostret definitivament, com punde
 be el problema. El cantonq unora, quan es tra-
 ta del nostre problema nacional, de mirar lo
 dunt punt de vista, solucions i possibilitats de tipus
 classic, de tipus de societat i de relacions nacionals
 usades, quan vol veure'l i analitzar-lo
 sump els principis i concepcions nacionals nosas,
 els socialists, els de l'internacionalisme proletari.
 Illus no amimulen i no comprenen aquest
 principis el gran, venent per la influencia
 rebuda pels altres i que encara no ens hem sol-
 tut totalment, raonarem dunt mentalitat
 petite-burguesa i creiem que hi ha incogni-
 sis per part dels altres, imperant inclis. Ad-
 metent adme aquesta per part del Buró politic
 del P.C.E., en Comorra no podia fer el que ha
 fet - volquer proclamar-se jutge de la seva pro-
 pia causa - Podia, si tant creia de bona fe
 que s'equivocaven els altres, apelar a l'estudi
 del conflicte al "Buró dels 9", que es a la vegada
 el buró de tot els partits del món i, fins i tot
 al mateix partit belga, a l'Estalin. Però mai

per el que ha fet; i insertar el camp dels partits co-
 munistes internacionals, near una sibilis, una
 ucissio. Si, com sembla, l'origen de tot això radica
 en l'importunitat de la integració del P.S.U. i C.
 en el P.C. d'E., integració per la qual en Cam-
 roera hi ha estat públicament d'acord i ho està
 encara ara, considerant, el dia que això pu-
 gen realitzar-se, com el més gloriós de la
 història del P.S.U. i C. Si, com sembla, aquesta in-
 tegració és justificada proustantada per ell, que
 es porti aquest problema a l'estudi de la base
 del P. i fins i tot, si això no ho considera sufi-
 cient, que s'atueixi el cas a l'estudi dels partits
 germanys. Si ^{que} aquest problema sembla estar
 a l'origen del conflicte, però no pot estar-ne
 tanmateix la causa ja ^{que} la base no hauria
 d'estar al corrent i fins ara encara no
 s'ha portat al ^{seu} estudi. Sigui com sigui, ^{doncs}
 l'actitud d'en Cameroera és condemnable
 per no ésser una actitud dialècticament
 marxista. I si bé ens hem reconegut una

discussió absoluta, car el conflicte no està encara
definitivament jutjat, la persistència de l'en-
Comunera en la seva posició porten el pro-
blema a la solució fatal, però que es farà
necessària: la denúncia pública i l'expulsió.

Sento, he sentit - veig plorar-me de pena quan
m'ho comunicaven i veig declarar, sentint-
t'ho, que hegués preferit tenir-me de nou
ambdues causes que veure un conflicte d'a-
questa natura i importància en el si del P.

Sentiré dolor si la discòrdia ha de dur a fiig
a la denúncia pública i l'expulsió, ho sentiré
tant més perquè, teòricament, en Comunera
he demostrat ésser excel·lent; ha fet anàlisis
veritablement magnífiques, però per a ésser cap
d'un partit com el nostre no és suficient es-
tà impopular a teoríic, cal saber aplicar-la en
la pràctica i precisament en el moment o-
portú. Ho sentiré encara perquè ^{si} se sent veritabe-
ment comunista i vol actuar políticament,
no podrà fer-ho sense pertànyer al partit, i

si ho fa la desviació actual el portarà fatalment,
com ha succeït a d'altres, a la traïció.

Com quan el cas d'en Tito, la pena d'a-
quest nou conflicte en la nostra gran famé-
lia internacional, m'ha promès una sola
satisfacció: la de veure altre cop, que per ells
que estiguem, els militants que no són abso-
lutament fidels als nostres principis, el partit
no vacil·la en demanar-los.

Dissabte, dia 24 de setembre.

S'acaba de produir en el camp occidenta-
lista un batibull formidable. En una conferèn-
cia recent que tingué lloc a Londres, s'estudià
la desvaloració de les monedes occidentals en rela-
ció al dòlar. Anglaterra es oposà bé i la cosa
no es feu. Una altra conferència, en una més
recent, acaba de celebrar-se a Washington so-
bre el mateix problema. Els mateixos països
occidentals, l'Anglaterra al cap, continuarem
oposant-se a la proposició de desvaloració feta
per Washington i procediment públicament de

3484
que no hi hauria fet desvaloració. Tot d'un cop,
bum! Desvaloració feta davant de la sorpresa pe-
nosa, per Anglaterra. I acte seguit tots els paï-
sos occidentals, sense consultar llurs parlaments
respectius, desvaloritzen llurs monedes; tots els paï-
sos occidentals, i occidentalistes o sigui tots els que
giren enterament sota la influència dels E.E.U.U.
I ara, passats els moments d'estupor i d'indig-
nació, alguns dels amics occidentalistes, tot són es-
forços per demostrar l'indemonstrable: els suposats
beneficis que retiraran d'aquesta lamentable
operació, quan en realitat, els únics benefi-
cis seran els que l'han imposada i, dels impo-
sats el que en retiraran serà una nova ope-
ració dels problemes que ja abans d'aquesta
operació no podien resoldre: esterforços, balan-
sa d'exportació, augment del cost de la vida, salaris, etc.

La Xina popular, l'espirit de la qual ha
ja alliberat la gran totalitat del territori na-
cional, de la influència dels reaccionaris del Ku-
mingtan, acaba de formar el seu primer po-

vern constituït com representant l'Estat xinès. En aquest govern hi participa o li dona una adhesió entera, la vídua de Sun Yat-Sen, el fundador de la República xinesa, i del Kunnington revolucionari. Amb aquesta actitud la vídua demostra públicament desolidaritzar-se dels que han despectat el Kunnington primitiu i denunciar els reaccionaris que pretenen ésser els hereus del testament polític del gran xinès desaparegut.

La constitució d'aquest govern crearà el problema de la representació de la Xina en els organismes internacionals. Les repercussions immediates es poden sentir a l'O.N.U. la Zorra de la qual acaba d'indaguar-se.

D'aquest motí la premsa porta una nova "sensacional". El president dels E.E.U.U., Truman, ha declarat que té una certitud segura de que a la U.R.S.S. hi havia hagut una explosió atòmica aquests darrers setmanes. Dijo és una notícia sensacional pels que o no tenen confiança en la U.R.S.S. i el socialisme o pels que tenen

por de la U.R.S.S. i del socialisme i que no es recorden que ja el 6 de novembre del 1947, un Molotov signa que el secret atòmic havia sigut d'aleshores un secret de feia molt temps. De totes maneres, és una nova que probablement em plau molt perquè si és veritat que els soviets fabriquen ja bombes atòmiques, aquest fet farà reflexionar un xic més, pot ser, els imperialistes que preparen, amb llur pacte Atlàntic, una nova guerra contra la U.R.S.S., les democràcies populars i contra tots els pobles avuiats i progressius.

Dimmènge, dia 25 de setembre.

Ihir a la tarda varem anar a continuar els compassos prevists emprant la indemnització que he cobrat. Quasi tot el que comprarem va destinat al nostre infant: llet, cotxe, cadi, etc. De més a més, varem anar a fer-lo radiografiar. D'un primer examen ràpid resulta que és normal i que està situat amb el cap

a salt. D'ací, però, s'igní el radiòleg, no té cap im-
portància perquè en els tres mesos que resten,
començarà de posició. La setmana entrant, amb
motiu de passar el 2^{on} examen obligatori pre-
natal s'examinaran millor les dues radio-
grafies fetes.

Dissabte, dia 10^{on} d'octubre del 1949.

Per raons diverses tota la setmana he man-
cat de Lemiss per escriure en aquestes pàgines.
De les tres col·les principals que tinc per dir no-
més parlare aquest matí de la primera o
signi del nostre infant.

He anat a portar les radiografies al Dr. Gi-
nestié. El ha examinat davant meu i, com el
professor Lammargue ^{radiòleg}, ha trobat que l'infant
límic (no hi ha, doncs, bestons) està en curs de l'evolu-
ció prenatal normal. M'ha ensenyat i
fet observar el fetus i, com ell, he vist la seva
posició: cap, columna vertebral, canyes, braços i ^{extremitats}
es veuen ben bé els sis d'una moneda.

D'aquesta tarda anem a la clínica on heu de-

idit que vingui al món i emportarem aquestes radiografies per tal de que puguem seguir millor la posició del fetus. Després les guardarem i, si tot va bé, quan tingui els 20 o 25 dies ens en portarem al nostre infant.

Dona que he parlat de tot això em vol dir l'origen d'aquesta fet aquestes radiografies i fer en conseqüència un comentari que havia de haver fet una setmana després de la nostra concepció, o sigui el dimenge 10 d'abril al vespre. Si l'he retardat fins ara ha estat inevitable per evitar que el que escrigués pogués causar en manys de l'Eli, car tenint plena llibertat per elegir aquest diari, la cosa era possible: si hagués estat, hauria influenciat desfavorablement el seu esperit. Bé, doncs: anem al gra:

El dimenge, 10 d'abril d'aquany, vuit dies justos després de la concepció, vàrem anar a dinar a casa Mardon Cap allà a la quatre vàrem sortir a passejar acompanyats de la Lola. Com que era el que usualment diem

la festa major de Montgall, vorem dues, natu-
 ralment, a passejar a l'Esplanada on instal·lem
 les barruques de firsing. Després d'haver donat
 varis fums sense preparar nos a cap barruca,
 per ésser sensible s'ens elles, les veig invitar repe-
 timent a entrar en algunq. Simplement, ac-
 ceptarem d'entrar en una que ens crida
 l'atencio: l'home més petit del món, que era
 tan alt com simple, etc., etc. Un cop a dins
 veiem, efectivament, un home com anuncie-
 vam, però sense ésser un fenomen tan extra-
 ordinaris. Tercia el tronc i els braços, cap, etc.,
 normalment constituit; en les cames les que,
 per accident biologic, tal i havent nascut i es-
 sent normals, no s'havien desenvolupat ni mesent.
 Tenim doncs l'alçada del seu tronc, equivalent
 a l'amplada del seu cos; les cames atrofiades
 i esclafades pel pes del cos havien quedat reduïdes,
 junt amb els peus, a una mena d'altres de
 peus de tallq. De part l'atrofiament dels membres
 inferiors no era representant de veritat, mal-

gròs que entenc que aqueste meup d'ephibi-
 cions i espectacles haurig d'estar prohibidq pel pue-
 le a mòrbid i d'immoral. A l'Eli, però, que te-
 nia consciència de l'infant que portava en ella,
 la visió li fou molt desaprovable i allí d'ing ma-
 teix em digué: "Sortim, sortim! Si tinc un fill
 sense unes la culpa veu d'haver entrat aci."
 Tingué una mena de suor freda i la import-
 sis que li veu unes l'abandonaren. Sortiren
 immediatament però la impressió ja existi-
 tia i adonc m'influencià a mi, fent-me
 sentir l'haver entrat a veure una tal cosa
 quan els barbaques de pia han existit d'interessar-
 me des de l'adolescència. A vegades estar amable
 no és recomanable. Enfi, la Lola i jo varem fer
 el possible per tranquil·litzar-la emprant tots el ar-
 guments al nostre abastament. Personalment
 jo vaig rebre un cop moral seriós i vaig
 sentir una i mil vegades l'haver entrat allí,
 de bona gana, haque, demat variis smiles de fany
 que necessitava pel nostre pressupost, si haque's es.

del possible, anul·lar aquella visió, car no està ben
 convençut si fort, impressions d'aquesta mena tenen
 o no, o poden tenir influència sobre el desenvolupament
 d'un fetus a l'origen normal. Psicològicament
 sembla que no i així ho afirma el doc-
 tor ^{Quinlan} que varem anar a consultar. Un bio-
 lògic normal sembla que no; però el dubte
 dolorós que s'installa en mi fou a causa
 d'una acció biològica supranormal produïda
 per l'efecte de la visió i alimentada o mantinguda
 per una autosuggestió de la pròpia, del dubte,
 de la inquietud, de la sensació que el raonament
 i la voluntat s'obliten i de convicció que se-
 queixin per desaparèixer l'angorosa i l'aprestit.
 Quan en dir no sabem quasi res, no conceïm
 cap llei supranormal i la majoria dels cien-
 tífics refusen inclús d'admetre l'existència de
 veus o de fenòmens estrangers i en contradicció amb
 les bases clàssiques del saber humà. Jo no sóc
 tan afirmatiu i no refuso d'admetre la possibi-
 litat de l'existència d'un camp de lleis físico-

químic-biològiques d'una natura diferent de
 les clàssicament conegudes i que podríem dir
 normals, en oposició a les desconegudes i que s'a-
 nonavenen ja supranormals. En tot cas, el que
 em preocupava més era convèncer l'Elí de
 que no havia de fer de causa comú per les
 conseqüències d'aquella crisi afirmant-li que
 no hi podia haver cap de voluntat i que el mateix
 infant, conebut normalment, es desenvoluparia
 i naixeria normalment. Era important fer veure
 aquesta tranquil·litat i convicció en ell, car
 una inseguretat interior hagués pogut ésser fun-
 nesta per la seva salut i de conseqüència per la de
 l'infant. Les meves explicacions i afirmacions no
 les considerava prou eficients, car, interiorment, jo
 mateix no estava convençut del que li deia.

El metge la tranquil·litjà a ella però no a mi;
 l'edemial però, en ell, jo li esperat cinc mesos,
 més quan ella ja no hi pensava més, per do-
 nar-me una prova de pes per calmar la
 meua inquietud: la radiografia. Dins aquesta

lista haurà conseguit infiltrar-se per sobre els
 règims populars, caldrà fer-ho o sinó alguns re-
 gims seran efegats com és el cas de Jugoslàvia.

En el procés de Budapest, enc que hi hanig
 unit acusats dels quals tres eren de primeríssim
 rang: Rajk, ministre de governació, i el ministre af
 fers estrangers i secretari del P. a la ciutat de Buda-
 pest; el general tal, (no recordo el nom) inspector gene-
 ral de l'èserit hongarès i el diplomàtic ingolau
 Brankov. El cas més important és el de Rajk. Es
 tracta d'un confident, d'un agent de la policia
 capitalista del del 1931, infiltrat en les feccions co-
 munistes primer i en el partit després, havent tre-
 ballat per la policia feccista d'Horthy, per la Gestapo
 i des de la fi de la guerra pels americans i pels
 ingolaus de Tito. Fou enviat a l'Excmpt
 durant la guerra. En fi, els dos primers casos: la
 hongaresa d'Horthy i la Gestapo d'Hitler servien com
 menys interès analític que els altres dos. Améri-
 cans i ingolaus treballaven a concert per destruir
 la República popular i restaurar la burgesia, i per

arribar-hi. Tenien un objecte de la talla de l'assassat, la missió principal del qual era focar en els llocs de comandament-claus, homes seus i crear en el si del partit una branca hostil als dirigents fidels al comunisme, tot preparant el cop d'Estat que hauria de destruir el règim i assassinar els seus dirigents. Aquest procés ha demostrat que la denúncia que es feu de la desviació de Tito l'any passat, era no sols justa i oportuna sinó urgent, car la traïció de Tito no ve d'ara sinó de lluny, almenys de 1945, potser inclús és un altre infiltrat.

Com que no tinc temps per estudiar en detall tot aquest procés em limitaré a analitzar-ne els movils. Abans senyalaré tanmateix que Rajke ha estat condemnat a mort junt amb quatre més crec - no ho recordo exactament - Brantner a treballar per at i l'inspector general de l'exèrcit i un altre militar traduït davant de la justícia militar.

En la temerària proposició dels xoves següents

capitolicity tractar de recibir el opus no pugnans,
 ains l'U. R. S. S.: infiltrar agents en els llocs
 de comandament fins a ésser prou forts per
 a donar el cop d'estat i per retornar aquest
 país al capitalisme. Si veritablement Tito en
 lloc d'ésser un desviat pretensiu i orgullós, fos
 un agent del tipus Rajk, el pla hauria
 estat veritablement colossal i muntat amb
 un refinament i amb una sinagòpia
 perfectes. I davant d'enemics que arriben
 a infiltrar-se així, la vigilància revolucionà-
 ria no serà mai prou forta.

En aquestes poques dones crec que hi ha
 tres categories ^{morals} d'agents: agent conscient i pon-
 gat per l'enemic; orgullós, ^o ambiciosos i
 vanitosos; i finalment, desviats de diverses maneres.
 Les tres categories - el país ho ha demostrat
 una vegada més - hi ha un element tresquís,
 naturalment, perquè el tresquisme, original-
 riment desviació per ambició i oportunisme,
 s'ha convertit finalment en una traïció in-

famant, car per arribar allí on el partit
 no volia anar, han sol·licitat, han creat, han ac-
 ceptat tota mena de recursos, ses de la demagò-
 gia política fins als diners de l'ensamie en passant
 pels sobotsigs, els crims i els assassinats. Final-
 ment han creat partits i la derivació original
 s'ha convertit en tracció a tota la classe obrera
 mundial, car en cada país abundantment, malen-
 radament, els ambiciosos i els orgullosos. Els
 Siquarts prims, com els de Rússia, han acceptat
 tota classe de recursos i recursos, i amb els proce-
 ssos mitjans així proporcionats just amb
 la demagogia esguerrant tota la corda a la
 qual es presenten davant dels obrers, han arrosse-
 gat en tot els països, al principi, algunes capes
 de treballadors sincerament revolucionaris.
 El traquisme, doncs, pot ésser, es pot treballar, es
 troba en les tres categories d'aspectat moral. A part
 d'aquest tipus comú hi ha els casos particulars pro-
 pis a cada categoria i també l'interferent entre les
 dues primeres. Ja veiem doncs, no del simple

deuist fins a l'agent enemic de l'enemic
passant per l'orgullós i l'ambiciós, on po-
den portar les conseqüències de tota activitat. No
hem desbot encara el descobriment encara d'a-
quests tres categories en tot el partit; el que vol
activar és que no siguin de la talla de Rajk i
d'altres o almenys que no siguin desmesurats a-
hora, d'arribar al grau d'aquest.

Dimarts, dia 5 d'octubre.

Heu a parlar aquest vespre del tercer
i darrer cas. És ja una mica vell, a bé ho est
que una gran activitat per a que i per la ne-
cessària evolució. Devia ésser en el curs del
mes de juliol darrer que la dona s'acostà
a casa la nova companya Pety. Va parlar amb
la veïna del mateix replà, brum durant i
aquesta, sense demorar-li, li digué que
la Rosa en feia una gran mestra, que rebia
durant llargues hores del dia i de la nit a
un veí casat i de una bona reputació, etc.

Mme Durand que es entrada en un pla, para-
va segurament per l'estendal que això repre-
sentava, en un barri petit on tot se sap i,
naturalment ja el sobriq estant per a en Joffe
un motiu de ridícul i de burly principalment
de la part de l'amant de la seva companya
que vivien al pit de sota i nos parlen.

Tot això no sorprènqui a l'Éli perquè
ja en Janig la convicció, però sí que
l'entristí a que el seu permís en fos de
nou la electing, i es decidí a convertir la Rosa
devenint-li que cessaria aquelles rela-
cions. Fíndement, una tarda que ella vi-
gué a casa, vençé tota resistència i tenni-
usq i li ho digué. La Rosa reaccionà com
ho fan els ignorant que es soben culpables,
és a dir a l'invers de la gent amb fons mo-
ral, amb principis i amb educació. Negà
l'existència - malgrat que jo ja l'havia previn-
gut de que si l'estendal continuava, aquest
cas podria presentar-se - i clar, com que

l'Edi concepia tot el que ho havia hagut
entre ella i jo, aquesta negació no la
cregué després de l'havent entre ella i jo.
Del sortir a relleir digó' encara més evident
que l'altre, la reacció fou encara més vio-
lent, car li coia que la seva companya fés ta-
bis dues febleses, dues faltas d'aquesta natura.
En fi, aquesta conversació acabà com el robari
de l'aurora quan la intenció inicial de la
dona era advertir-la i demanar-li que l'excusa-
sol a Jacob. Tuclis, massa conciliant, li digué
que si volia ferir un sentiment que al-
menys fos més sincer i que evit' el ridícul
al seu germanà.

He dit que la dona concepia el que va
ocorre entre la Rosa i jo. Des de ~~po~~ després
d'haver passat que ho sap i malgrat les mol-
tes burles i burletes de la Rosa, fotent i enviejosa
per natura, ella no hauria dit mai res, car a
consellant-se en mi, li veig que en un espe-
rit fosc i primitiu com el d'ella la reacció

unig la contrària de la d'una persona ben edu-
 cada que té consciència de haver fet tot. L'Elisa-
 beth es retirà durant un moment i se sortí en el
 curs d'aquella conversació per prou, com
 a últim argument de persuasió, jo la vaig
 autoritzar a emprar-lo, empietat jo moltíssim
 de les burles i veritats que adreçava a l'Elis-
 abeth que fa referència a la nostra sinceritat
 mútua.

L'endemà d'aquella disputa entre elles dug
 vaig anar a veure-la a casa seva. Les coses ha-
 vien anat massa lluny i preveig que altre
 volta - com en el 1940 - jo seria embrotat per
 despit i per odi a no poder-me haver (Encara em
 devia entreveure que m'estimava). La vaig pre-
 venir que disminuís la meua veu i jo per
 explicar l'ocurrència al Joffe, davant d'ella. Ditò
 no li feu cap gràcia. D'un temps, però, no es
 tava disposat, amb la influència que té sobre el Joffe,
 a paper altra volta el plot trencat, a passar
 un individu repugnant i immoble. L'endemà li

ambom ella no hi era. L'Eli explicà el mo-
 tum de la visita al seu perinià i la disputa havuda
 entre elles, sense dir-li res del passat amb mi,
 car si era possible volia més evitar-li aquest te-
 por disgust. Visiblement afectat per la cosa digué
 que s'aplicaria amb elles i que, si veia, ja
 vindria a veure'ns. L'explicació entre elles tan-
 que segurament eloc però l'ocurrència fou avist
 per ella ja que, en el fons, els ponts restaven ten-
 cuts. De la fi, però, veient que tot aniria per
 sobre-se, ella decidí de prendre els davant i a la
 insistència del seu oncle per comprendre l'in-
 comprensible per ell, respongué explicant el
 costat cog, a la seva manera. Naturalment,
 que, a bon d'aplicar l'ocurrència, no podia
 embentar-me gaire, i ella exprimint la més
 gran parcialitat; així i tot ho feu i, de nou,
 el més gran porc vaig ésser jo. Tenint-me ho
 l'Eli arribà la confirmació dels clavis del
 seu perinià. Llavors vaig cridar a ell i, com a
 tota defensa li vaig llegir les pàgines que vaig

escriure en aquest siari quan el fet ocorregué.
 Després després que dues vegades havia intentat des-
 honorar-me per despit i per odi, però que no ho in-
 tentaria una tercera perquè li retirariaq absolu-
 tament tota amistat i relació. Les nenes i ell es-
 ten per qui els mateixos, però refusa de tenir rela-
 cions i amistat amb una persona tan baixa com
 és la seva dona, després de' aquests dos precedents in-
 fants.

Dijous, dia 6 d'octubre.

Dint, ambrem dubtes a la reunió. Si ella
 es porta del cas Comorera. Dint a casa a l'han
 tornat a parlar a propòsit de la lectura del
 text fotogràfic de les declaracions fetes per Rajk
 davant del tribunal que el jutge d'Éli a la
 qual havia dit, com ho he escrit ja, que potser
 el Tito és un altre infiltrat del tipus Rajk, el que
 per deducció, ha pensat que potser, d'acord, en
 Comorera, sentisser un infiltrat a l'erígen,
 ha esdevingut un agent de Tito. És una suposi-
 ció plena d'interès, car pot demostrar que Tito,

conceixent el cas de Catalunya per haver estat en la guerra d'Espanya, (poter ja com a infiltrat, com Rajk) hagi estat, present contacte amb en Comorera, a guanyar aquest i el Partat a la seva polsada, i que en Comorera hagi enganyat en el porany nacionalista per la remissió d'aquest origen per portar en ell.

Divendres, dia 7 d'octubre.

Dimenge prop passat va haver-hi a tot el món la jornada internacional de lluita per la pau, la qual havia estat precedida d'un dia de vot per la pau per mitjà d'un butlletí de vot el qual era disposat en unes etapes col·locades en les ciutats, botigues, tallers i organitzacions de caràcter social. Malgrat l'oposició de la gent per fer unes formulacions amb el principi de les quals hi està d'acord, el vot a França la diada del 2 d'octubre, ha estat un gran èxit. (A Montpeller ha estat la més gran manifestació del dia temps). Per contrari el govern, que ja trontolla, ha cridat. Ell i el seu ministre de governació Moch, s'havien anat de després

gior ~~era~~ prohibint, violentat, sostejant el vot per la
 pau. Els primers resultats obtinguts, doncs, malgrat
 la dificultat ja exposades, l'anticomunisme francès i
 l'occidentalisme imperant, representen un gran
 èxit i cal esperar que augmentarà en el curs
 de l'actual mes, car el vot durarà tot l'octubre.
 Si ara a França, hi ha què una mica més
 de consciència de classe entre els treballadors i un
 pic més de formació política, la pressió de les
 masses farà possible tot separat la formació d'un
 govern d'unio democràtica amb els comunistes
 i l'alleugeriment progressiu de França del camp
 imperantista. Dubto que aquesta crisi pugui assolir
 de's així.

El meu passaport emist al Consolat d'Ità-
 lia de Marsella pu'ha estat retornat sense visat. Vaig
 telefonar per reivindicar la meua sospesa i em
 digueren que tot passaport no el s'empren no poden
 visor-lo sense previ consulta a Roma. Ara estic
 tractant de superar aquesta dificultat amb el
 representant consular de Montpelier. I s'espera

quin sigui el resultat hem decidit de no impedir
dilluns. Si no podem anar a Itàlia vintarem
promés la Costa Clara.

El vespre mateix, abans d'assumir i
d'anar a treballar, que escrivia ls línies pre-
cedent. A la tarda la situació ja era la
mateixa. Ha vingut a veure el director el re-
presentant del consell general de Marsella a
Montzeller. El motiu de la visita no era pel
viat sinó per enquesta de resultats de la de-
manda de billet de pau que veig ordenar
a Pauq. També l'ha trobat el consell
general de Marsella i aquest al seu represen-
tant és el signor Manuyou.

Com que el director coneixia el cas del
refil del viat n'ha parlat i m'ha ridat
a veure. Resultat ~~per~~ ha declarat que obtin-
dria viat i reducció de ferrocarris, fent
els grans gestos i declaracions altíssimes
pròpies dels italians i comuns als espanyols.
Dels gestos o veure ha resultat ésser un

home força simpàtic. El seu fill que havia
 anat dient la setmana (dies vegades) havia
 resultat també ser molt amable.

Com a conseqüència d'aquesta bona
 i doble cosa: viat i billets de favor, no po-
 dem més per dilluny. Si a Marsella ho podem
 arrencar tot podriem enviar diners, però
 podria molt bé ésser que per la qüestió
 del billet, el vist-i-plau hagi de retornar a
 Roma on veig escriure i on demanem estab-
 liment de billets i documents de reducció.

Com que veig diners no hi ha en
 veure'ls, he tingut una altra bona cosa:
 He rebut la guardiola que m'han fet les
 ves germanes; em va molt bé i em plau
 molt el color i el gènere excel·lent.

Dimenge, dia 9 d'octubre.

D'aquest matí, com convenint, ha arribat
 la tia per quedar-se a guardar la casa du-
 rant el nostre viatge que havia de començar
 demà. Si hem de trigar encara molt a mar-

per retornar a Lervian o sinó restarà ací.

Havent dinst hem anat al teatre a veure una representació de ballet. L'Albert, que també havia vingut, ha preferit anar al cinema i d'allí ha reprès l'autobús cap a Lervian.

Vaig aprofitant el temps que puc per recordar l'itinerari que vaig estudiar.

Dimarts, dia 11 d'octubre.

Una notícia que malgrat la intervenció i la promesa del representant consular Manuella Jorru, per obtenir el vistat per mi, cal adreçar una demanda a Roma. Com que a ans, a més, ha de venir de Roma també - després del vistat i plan favorable del Consulat - la reducció pel ferrocarril, resultat que quan tot això es realitzi haurà passat com a mínim un mes més. Hem decidit, doncs, de no esperar i aprofitar que l'Eli pot encara viatjar, per fer tota la Costa Blanca i, potser inclús, anar més després al País basc. El viatge a Itàlia està

totalment percut per ella, car alguns del port
 estaran massa avaragats i després tampoc podran
 ésser. En quant a un tractat d'apropiar-lo
 al començament de l'any que ve. És bé
 a contractar que modifiquem el nostre pla,
 però les circumstàncies manen. Marçamany
 demà el creïdria en direcció de la Costa Blava.

Dijous,

Dimarts, dia 13 d'octubre - Marsella.:

Tal com havíem previst abir el migdia
 sortirem de Montpeller amb l'express de Niza.
 Ens portarem a Marsella per visitar aquesta
 ciutat ràpidament. Com que jo ja la coneixia
 ja de quan vingí venir-hi en 1942, per
 veure en Pelai Vilas, que pilotava hàbilment
 l'oli. Abir a la tarda visitarem el cen-
 tre de la ciutat, el Vieux Port i el costell d'or,
 tan popular per la novel·la d'Alexandre Du-
 mas i la imaginació marsellesa i popu-
 lar. Després, al vespre, anàrem al cinema
 on un cine de la Caribina. Doni, després
 s'esmorzar pensam anar a salt de turó de

la basílica de la senyora de la Garde, des d'on
 y veu un panorama magnífic i després
 per el tomb de la Corniche també molt in-
 tressant. Com veure que l'Elí en té prou
 amb una vista de conjunt de una ciutat,
 està d'acord en mostrar aquesta turig. cap
 a una altra.

^{diverses}

~~Veure~~, dia 14 d'octubre - Carnes.

Quibarem arribat a les 6'46 a Carnes
 després d'haver admirat un paisatge coster tan
 magnífic com en les haviem fet imaginar
 les referències que en teníem. El primer que
 fírem després fou cercar un hotel la qual cosa
 ara no és difícil de trobar-ne - veul dir de
 cambra. Després, com que era de bonq, anà-
 rem a donar un tomb per la ciutat la qual,
 naturalment, no té l'animació de Niocelles.
 Donca la impressió d'una ciutat amb la
 vida calma de Montpeller, per exemple, so-
 bretot en aquesta època de l'any que
 no és ni estiu ni hivern, les dues esta-

ció que han fet el renom internacional de
 Cannes, malgrat no comptar més que 46.000
 habitants. Aquesta població però és important si
 es té en compte que fa un segle només en
 tenia que 5.000. Com que quedava no
 puc emetre una opinió de conjunt es-
 perorí a fer-ho aquest vespre quan t'he
 visitat la ciutat i el canton.

Hem aprofitat bé la jornada. Pel ma-
 tà, agafant un dels nombrosos autobusos del
 servei regular Cannes-Nisa, (cada 1/2 h) heu
 anat directament a Antibes. D'allí,
 amb un altre autobús, fins a la punta
 del cap del motell només des d'on heu
 admirat una vista esplèndida tant vers
 la mar com vers la muntanya: Juan-les-
 Pins, Golf Juan, punta de la Croisette, illes de
 Lérins, etc., en una panoràmica, un conjunt
 d' meravella. Desitjoses de veure encara mi-
 llor aquest recó de somni, hem decidit
 de no retornar a Antibes en automòbil i

anar a peu, tot bordejant la costa per la in-
 retera del golf, a Juan-les-Pins. Tota aquesta
 carretera està bordejada d'explèndides terres, de
 parcs, jardins i alguns fins i tot amb port
 privat. A Juan-les-Pins hem agafat
 de nou l'autobús fins a Cannes. Un cop
 de nou a la ciutat hem anat cap a l'esta-
 ció del ferrocarril que condueix a la part
 més elevada de la rodalia immediata. Al
 cim de la muntanya hi ha una torre ob-
 servatori des de la qual es veu un altre
 panorama magnífic. Hi ha, naturalment,
 un cafè restaurant, però aquest establiment
 no és banal i vulgar sinó veritablement
 esplèndid, com aquells tan fastuosos que
 apareixen decorats en els palaus. (Clar que
 a tall de com aquesta n'hi deu haver d'alt-
 res en Cannes mateix, en els grans
 palaus, que són nombrosos, en els cotins, etc.
 ara quasi tot estan tancats fins al pro-
 per mes de desembre). De retorn del Super-

Canys (així anomenem aquesta part de la rodatja) hem anat a la platja. Després de banyar nos amb un bany i fet una passejada per la platja, mentre l'Elle llugia he anat fins a la punta de la Croisette on hi ha el casino Palm Beach. De retorn heu pogut veure per la ciutat i a separar des d'on hem vingut a veure la cambra on esteu escrivint aquestes ratlles mentre l'Elle continuava llegint "La Mare" de Fortin.

Tot el que hem vist i admirat aquí ha estat bell, harmoniós, natural i força i amb de l'home bella, artística. Per tot arreu hem anat la construcció humana i la intervenció de l'home han estat d'embellir els indrets naturals bells de per si. Tot és bell, però encara en podria ésser més; més estètic i sobretot, naturalment, molt més just si en la intervenció de l'home per construir, embellir i urbanitzar la natura, hi

hagués presidit el principi socialista en lloc
 del capitalista. Ara existeixen llocs verita-
 blement de l'home, però de realitat ^{només} per
 uns quants privilegiats, i tots aquests
 llocs estan fet, construïts o embellits se-
 gons el gust o el caprici del propietari
 sense que s'hagi seguit una estètica ge-
 neral susceptible d'armar el con-
 junt del quadre rítmic natural amb
 un conjunt artificial obervant les ma-
 teixes dimensions. Si ara amb la iniciativa
 anàrquica i un equilibri urbanisme d'ara,
 per casa, es fan ja cases tan boniques en el
 seu conjunt, malgrat els grans defectes de de-
 tall, que no es podrà fer ^{quan} la iniciativa requisi-
 on pla en acord amb l'urbanisme cien-
 tífic! La societat comunista pot en efecte
 transformar tot el món civilitzat en un
 veritable i real paradís terrestre.

Demà pensem moure cap a Vintanilla,
 estació frontera franco-italiana i d'allí, tot

retornant cap a Montpeller, podem parer-nos a Monte-Carlo, Niza i poder Toulon, restant en cada una d'aquestes ciutats tan poc com ho hem fet a Marsella i del a Cannes, i visitant encara, de podem d'excursions costeres veïnes com ho hem fet del dub Antibes i Juan-les-Pins. Dinem de pressa perquè els dies passen que no tenim deures comptes i com que la quota totalitat del que volem cobrir ja està pagada, ens cal fer atenció en les nostres despeses. No cal dir doncs que no fem bogeries en anar als grans casinos, restaurants i hotels de luxe: els costem els veïnes del de fora, ens hostatgem en modestos hotels i mengem en restaurants en relació, i encara fem algun spot a la cambra moteler, menjant coses que es portem de Montpeller o que comprem oportunament. De no ens estan de rebre és en el tren: viatgem en 1ª perquè així és el bitllet, gratuït de premsa per ambdós. Malgrat aquestes restriccions imposades per la nostra condició actual i els preus costosos, no sentim

el que no veiem i ens demostrem bé amb el que hem vist i pensem veure seguint el mateix principi.

Dummege, dia 16 d'octubre, Mónaco.

Anar a les 10 sortirem de Cannes en direcció de la frontera italiana: Ventimille. Com que teníem els bitllet fins a aquesta estació hi varem arribar, empujant-nos amb vuit quilòmetres a l'interior d'Itàlia. El fet de que França dongués bitllet fins a Ventimille, em va fer creure a mi que aquesta estació era internacional, quan en realitat és únicament italiana. Vag suposar també que la localitat podia ésser com El Portús. Vint però que estíem enterament en territori italià i l'Elí no volguent donar sola a visitar la vila, retornarem a França sense sortir de l'estació. La passadga noubs ens servi per obtenir vuit quilòmetres més de costa i vure uniformes italians. Se retornem benjornem a Monte-Carlo, arribarem un hotel i poc després començarem

a visitar el principat començant per Mònaço,
o sigui per l'exploració on hi ha el palau
del príncep regnant, el govern, museus, etc.

Després d'haver admirat els únics i únics
les vistes panoràmiques meravelloses que s'hi des-
cobriren per tot canton, visitarem el palau
del príncep el qual, sense ésser extraordinari,
no està mal. En sortir d'allí entrarem al
museu prehistòric, força interessant, però no
comparable al de París. El que resulta molt
instructiu per la visita al museu Oceanogràfic i
aquariem, instal·lat en un palau exprés
molt magnífic i vist. Vajé apreciar molt
l'esforç dels nombrosos iguals marins
i dels peixos de l'aquari. Quan baixàvem de
Mònaço era ja de nit. Poc després anàrem
a sopar i quasi tot seguit al llit, car a-
questes visites i visites són força fatigants sobe-
tot per ell. Dura pensem continuar la visita
de l'exploració del mar, la Capadocia i
de la de Monte-Carlo propiament dita. I demà

el més magnífic cap a Niza, admirant de nou
la incomparable bellesa natural d'aquesta cost-
ta meravellosa. Després, en el viciatge d'Annecy, quasi
tota l'estona que aquest dura feu un repàs
d'excursions d'admiració i d'admiració
de nombroses costes, badies, golfes, etc., on una
vegetació espècia es barreja amb els pins; els oliveres
i tot aquest conjunt ple de construccions mo-
dernes. La única cosa que manca a Annecy
quasi meravellosa és una mica més de ferro
en les platges; n'hi ha molt poca i en algunes
penes.

Després de visitar La Comandancia i passejar
per la magnífica passejada del port fins a arribar
l'estació de Monte-Carlo, he anat a banyar-me.
Prenent el sol, bany i llegint heu arribat el
dijous. Heu anat a dinar a la cambra i ara
anem a moure per visitar Monte-Carlo.

Des del punt de vista mundial no cal dir
que Monte-Carlo és superior a La Comandancia i
a Mônaco. Els més grans golfes, hotels es troben na-

finalment en aquesta part del principat.
 Com que còps, hotels i magatzems de luxe són
 evidentment, privat, per turistes de la nostra
 categoria, a Monte-Carlo, només en resta ad-
 mirar els edificis, els jardins, els diverts
 panorames i una part del Casino. Ta-
 terins, jardins i panorames són magni-
 fics i el casino esplèndid, però avist està
 vist. Del casino hem visitat dues sales de joc
 de les cinc que hi ha, el vestibul i el teatre.
 Tant el vestibul com les dues sales de joc, de gustos
 i estils diferents, són molt bells. En quant
 al Teatre, reservat només pels clients de pau
 del casino, és una mena d'òpera de Montgallet,
 en petit, però una mena més ric de presen-
 tació. Les altres sales de joc, reservades pel bàndol,
 no són accessibles al públic curiós; només
 hi enten els que hi van disposats a jugar.
 La impressió profunda per l'espectacle que
 ofereixen les sales de la nit i del 30 i 40, és
 francament desfavorable a la primera vice

això és que la llibertat de jugar a joc de diners,
 a joc d'aquesta natura, és una llibertat per-
 missiva, immoral, viciosa, és una lliber-
 tat que fa mal i que hauria d'ésser prohibi-
 da. En aquest casino s'hi han venut grans
 burgesos i d'altres hi van seguint la suor dels
 obrers que aploten refusant-la-hi en la majoria
 dels casos un judiciament de bon indispensible. Si
 molts dels que juguen es veïssin la cara lamen-
 table o nerviosisme i d'inquietud que fan, pot-
 ser en tindrien vergonya. Totme els "croquis" reu-
 fet a riuada; tot tenen cara de desorganitzat i de
 "pintat". En fi, si bé reconec que el principat
 és meravellós, la seva fault principal d'impresse,
 el Casino, és immoral i com a tot una con-
 ciència socialista no ~~ha~~ ha de permetre la seva
 existència.

Heu sortit disgustat ^{veure} d'aquest vici i tanta bellesa
 mal emprada i heu anat a passejar vers
 la punta oriental del principat. D'ella hem
 agafat un autobús i hem marxat a Revuliana

a veure el que se Camillo. Li havia tele-
fonat el migdia dient-li que si era veritable triam-
nia per salvar-lo. Ens ha estat molt amablement,
parlant de la cosa de la nostra patria i dels proble-
mes principals que té posats. Ha reconegut una
vegada més, sense embuts, que l'esperit reac-
cionari intranquill dels homes de la seva
classe són a l'origen del problema polític
espanyol. Ha afegit que ell, per ésser un
estupido a aquesta mentalitat de d'ací, com
a mínim, que era un "duplado". Encara que
no va contestar-me a la nova carta adreçada fa
uns dos o tres anys no heu fet menció però no li
he demanat de motíngul seu silenci. Present
he contat a defensar la mateixa tesis d'aleshores
sobre la societat i la vida d'ací, admetent
que tot i ésser de distinta classe i origen, podem
ésser naturalment amics. Ens ha ofert de
deixar i galdes i sospis d'una bona hora heu
pres comiat, oferint-me de nou d'evadir-lo.
A veure si retornarem per la regió. Ens ha

acompanyat fins a la porta i, tot donant-me la mà dreta, amb l'esquerra m'ha pegat paternament en l'espatlla. Ha manifestat estar content de la meua visita perquè diu que tingut l'oportunitat i el plaer de visitar esta-hi una estona. Des del punt de vista d'anim l'he trobat un pic desvigat i desmuntat i dir que ja no compta veure més Colòmbia, car no té la intenció de canviar d'actitud mentre el règim actual impera. D'aquesta actitud, que dura des de fa 14 anys, he més que novelles, és molt digna i honorable per ell, tant més quan veiem des de fa temps ja, com claudiquen i se'n van, homes que havien tingut alts càrrecs en la República, als 73 anys, amb els seus títols i fortuna, en un cas molt honorable.

Beaulieu és una altra ciutat costera, situada entre Monaco i Niza d'una gran bellesa natural. L'he visitada ràpidament i hem retornat a Mòscú on hem passat la nit.

Billem, via T.T. d'octubre. - Niza.

He acabat d'escriure les notes precedents assegut en la cilla "Promenade des Anglais", de cara al mar sobre de la magnífica terrassa que bordeja tota la passejada. El mar està encrespant i el vent s'innoltra fort i no respirin gens comodament. Hem arribat aquest matí del a Niza. Després d'haver deixat les valletes en un hotel prop de l'estació com hem fet cada vegada, hem anat a passejar i a visitar la ciutat. Niza és una gran ciutat, però quan s'ha vist i admirat la passejada dels Anglèsos ja està vist el millor no sols de Niza sino de tota la Costa blava. Després d'aquesta magnífica caminada i'hem vist, passejat i admirat aquest matí, hem fet una volta per la ciutat i ara a la tarda hem tornat; ella per llegir i jo per escriure i llegir. Demà, doncs, pensem anar, i després de parlar-nos uns hores a Toulon per veure la cosa, tenim la intenció d'anar a Jouxville a casa. Ella comença a estar cansada i per altra part ens arribarem amb uns

(1) Ho amb bany.

bona idea de conjunt del que és la Cesta blava.

Dimarts, dia 16 d'octubre. - Toulon.

Venint de Orca hem arribat a Toulon aquest matí a les 11'10. La nostra intenció era de visitar principalment la rada i emportar-nos una bona idea de conjunt de la ciutat. De la rada poca cosa hem vist, car a més a més s'està desgravellant el vora turístic com a conseqüència de les destruccions operades durant la guerra, per tractar-se d'un port de guerra, els civis no poden pas anar per tot arreu. Ens hem contentat doncs, en donar vistes tènues pel centre de la ciutat, de veure una mica el port i d'anar a dinar a les esposes, a sobre de la platja de Crovaillon, en una petita elevació, ombrejada per uns quants pins i d'on es dona un panorama magnífic sobre la rada. Tot dimarts hem vist sortir un submarí a la superfície i manipular un hidroavió. Després de menjar hem tornat a caminar a la carretera on, a part d'un túnel, hem anat directament a l'estació des d'on estic escrivint.

vint agüents ralls tot esperant el rapid que
en ha de conuir a Marsella. Allí ens caldrà
prendre l'expres a Bordons el qual arribà a
Montpeller a les 21.

Dintre Toulon donem per acabat el nostre
viatge a través la Costa blava. Aquesta darrera
ciutat no té res d'extraordinari a part la
seua vista la qual, segons time entès, és
molt bona. Per dir-ho he estat afetada a par-
tir guany i per això els vius i turistes no la
tenen acurats.

Dimecres, dia 19 d'octubre. Montpeller

Dintre a les 9 del vespre arribarem de nou a
Montpeller. La tia ja estava al dit. La Trixie
dormia bé l'alesta de la nostra arribada encara
que fosca esperem quidy al aquest sovell inter-
questiu.

Durant la nostra absència hemien envi-
tat quatre cartes, tots importants i contemint
sams nous. De la quete, però, la bona novaq
d'una campanya una subtil-lusio. M'explico:

El Pany viu un fenomen científic que, analitzant els
 orígens de les dones embrossades, prevenen el sexe de l'in-
 fant que en aquest es troba en el sexe: ens
 de vida prenatal. Li virem enviar una boti-
 lleta per audició i oliv en arribar trobarem
 el resultat: dir que és una noia. Dir doncs
 que la tingut una excitació perquè pel pri-
 mer haqun profet un nen. Un canvi, a es-
 pots hem de tenir un infant, potser encara val
 més que ara sigui una noia perquè cal
 esperar que el segon podrà ja naixer a Ca-
 talunya i, essent noi, val més que sigui directa-
 ment, ciutadà del nostre país, car, cal esperar
 que d'inf d'una o altra d'any encara hi
 haurà, malauradament, exèrcit.

No cal dir que aquest resultat no és ab-
 solutament definitiu, però a totes d'un proce-
 diment men el qual, essent, crec, científic,
 la probabilitat ^{genètic} és molt fort.

D'aquest resultat resol el problema del
 sexe del nostre futur infant, ja que tenim

nom per una i no per nen encara. Tant
 per l'un com per l'altre voliam noves que
 no fossin de cap religió però tampoc esta-
 vagant. Per una havia trobat que Dolça
 estava bé i l'Elis hi estava el secret; en canvi,
 per nen no havien aigut en cap moment
 aquest. Ara no vol la pena de cercar pucis
 que terminin una Dolça en perspectiva...

Les altres tres cartes eren: Una renúncia d'im-
 post de l'any passat de 2650 francs més d'un
 reclamació que vaig adreçar. Aquesta boni-
 ficació ha reduït a 50% el total de l'impost
 anual sobre els ingressos. L'arriscada del
 pirador, encenedor, recador que hem com-
 pletat, és tracte d'un model combinat per util-
 mitat, més pràctic que la inspiració
 del que s'ocorre avui i que són per un
 sol ús. Finalment, la darrera carta
 va de la Carine la qual accepta encara
 d'èster modicament. Dir que agraeix l'honor
 i que li ha produït "unclitius ilustres".²³

Qua caldrà veure si podrà venir o no veí.
Per a saber el que cal fer en aquest sentit
caldrà esperar una resposta certa d'ella en
resposta a una de nostra posterior a la que con-
ting.

Beí, ja he tornat a reprendre el treball agasta-
tada. D'ací quedaré les vacances que em resten,
per n'cal anar a Hendaiq i n' a comen-
çament de la primavera que anar a Fèlix.

Dissabte, dia 22 d'octubre.

Ha vingut en Combernat a veure'ns avui
a casa. Heia temps que en parlàvem i a la fi
avui en hem decidit.

Després hem anat a la clínica a portar
nova visita. Tot va normalment bé.

En el seu dia vaig oblidar d'enviar un
fet polític important: a primers de mes el
consell del poble alemany de l'Alemanya occi-
dental, reunint en sessió extraordinària delera, es-
tatuant com a parlament provisional, que pro-
clamava la República democràtica. El primer pre-

s'ident d'aquesta nova República i el futur i el
 del govern provisional són ambdós manats del
 P. S. U. d'Alenmany. Aquesta decisió ha estat pre-
 sa en ple acord amb les autoritats ocupant
 soviètiques, les quals l'han proposat als alemanys
 de llur zona de constituir-se en República
 i poder així acabar ràpidament l'ocupació.
 Els soviets han considerat que podien prendre
 aquesta mesura després de la constitució
 recent de la República de l'oest, República soe-
 cialista i no s'ha presenciat esta l'ègide
 del camp soviètic.

El nostre diari està travessant una perí-
 ode crítica. Durant període d'una ja hi ha fa
 un cert temps i veu haver-ne parlat. Ara, però,
 l'aplotació és massa definitiva, de 6 a 7 cent mil
 francs per mes, per a que no s'extingui seriosament
 la situació, car estem acabant d'ope-
 rar el benefici dels anys bons i l'actiu no és
 encoratjador. Infortunadament el Duro de premsa
 del P. S. U. ha estat informat i una delegació d'a-

quest. Duvall, Fournial, Barry, Denis et Berpougnon
 han vingut a estudiar de la situació. Per inten-
 tar rebre aquesta situació el van a prendre en-
 unes, uníquies i millores de replugar se anar
 a la reconstrucció de les posicions perdudes i tractar
 de fer noves economies. De d'aquest punt de
 vista d'economies poques en reben per bé, però
 encara es hi ha, sempre es hi ha a la porta al
 mínim l'aplicació del principi. Encara, per
 exemple, se'n poden realitzar és en els salaris dels
 militants, aplicar a tot el que feren algunes i,
 tot junt, una nova reducció o almenys no re-
 quirir l'augment que propiament es reivindicarà.
 En aquest aspecte dels salaris dels militants el
 nostre diari és encara avui, feble, el que
 els paga millor. Ara que a la costa, si bé no
 s'ha imposat irracionalment, tampoc no hi
 ha a costat cap nota de despeses de cap natura,
 el don i el més.

El del Buró de premsa - no he pogut
 parlar encara en detall amb en Gordon - ha

trabat, naturalment, alguns deficiències en deter-
 minats serveis. No era d'estranyar, començat per
 la casq i se' on son. Aquesta crisi de guerra.
 Noies en femina un de veritable, en Bouquet. En
 el capital felicitacions noves hi ha entrat ell
 i go. A mi per la creació del servei d'inspec-
 ció i pel resultat obtingut amb tant poca mitjan-
 com tinc a la nova disposició. En d'altres cos-
 se les que començat del d'ora i per les quals he fet
 i oportet esforços més prolongats que per la
 inspecció, no he fet altra cosa que limitar-me
 a contestar als informes o peticions que se'm
 demanaven, car tots aquests cosos o serveis tenen
 altres responsables.

Conjuntament amb l'objectiu immediat
 que era proporcionar a recuperar lectors perduts,
 començarem a difondre en tota la nostra re-
 gió, la totalitat dels periòdics d'orientació o
 d'obediència nostra, els quals entre setmaneg-
 ris i mensuals sumen una vintena.
 Aquesta difusió ultra donar no pretensi i

segons beneficis, contribuirà a augmentar la venda de la nostra premsa actualment sabotejada per mistotgeries, i llibreries, quiosos, etc. capitalistes.

Tot això però, no era prou per recuperar els lectures que hem perdut des de la sang que, lentament, la regressió europ. Les causes del nostre retrocés són variades. Entre les principals s'hi compten: el nostre declinisme polític massa ineptament exposat, que ha invadit tots les cròniques; la manca de quadres professionals aptes redaccional, i administratius; la traïció de les llibreries nacionals de l'Europa occidental i en particular de França; el divorsament del país de venda quan el poder adquisitiu dels nostres lectures baixava i, sobretot, el darrer augment de 7 a 8 francs quan la premsa adversària restava a 7 francs. (Aquest darrer punt ho costat 5600 lectures). Totes aquestes causes i dialtes de primera importància però tanmateix sensibles en el efecte, han fet que de una explotació

florecient a l'origen hūgim passat i arribat
 a treballar amb un dèficit inquietant. De tots
 aquests causes però, la més determinant, la
 capital, la que ha permès fer sentir els seus
 efectes de les altres, és la de la traïció de
 l'esperit de la llibertat francesa i de les altres lli-
 bertats nacionals de l'Europa occidental, i
 en aquesta traïció, hi ha jugat el paper de
 Jesús la social-democràcia francesa i la social-
 democràcia d'Europa occidental. Gràcies als dos
 socialists la unió marxista no es va poder
 fer amb el contrari, i així en ell, els dos socie-
 lists, amb els burgesos i aquests aconseguiren,
 un país darrera l'altre, orientar altre cop
 el govern cap a la dreta, cap a l'auticisme
 mateix, cap a l'imperialisme i, finalment,
 cap a la guerra. Si aquesta traïció no s'hagués
 produït, malgrat les moltes inèrcies, aquests
 haguessin estat superats pels nous fets revo-
 lucionaris i el nostre organisme seria el més
 important, és a dir no hagués deixat d'èsser

mai el primer, i de lluny, a la nostra ne-
 gació de difusió. La traïció però essent un fet que
 no és nou i per tant previsible, nosaltres ha-
 víem d'haver sabut preparar nos uns millors
 condicions per resistir en el període de reflex
 que necessàriament hauria de venir, nos ara,
 massa envoltats políticament i econòmicament
 nos contínuament essent virulent, les nostres me-
 nses en vista a la recuperació de lectures tornaran
 i el millor dels nostres esforços s'hi establirà, en
 el que els francesos diuen el "parti-pis", els jocs
 ara ja estan fets i la faula ja la tenim. Tal
 com es presenta el problema entenc que les
 nostres dificultats no s'acabaràn fins que Fran-
 ça i l'Europa occidental s'alliberin dels governos
 i de les polítiques reaccionàries que aquest repre-
 sen.

Dimenge, dia 23 d'octubre.

Demà fa un any que ens casàrem.

No hem fet cap festa ni celebració especial; l'hem

comentat i a' hem rigut verdaderament. Per la
tarda hem anat al teatre a veure tres grans
estrelles de ballet i a donar un tomb a la
firo internacional a la vinyu i del vi la qual
es celebra actualment a Montpeller.

Dhir un company del "Patriote" de Toulouse,
una portà un mot de la Lilotte Bonnevoison.
Molt amablement aprofito l'ocasio per saludar-me
i una pregua que de tant en tant li enviï noves
notícies. Li anem al País basc a trobar que ve
li escriure per si pot sortir a l'estació o si
tenim temps, ens pasarem unes hores a Tolosa per
saludar-la.

Dilluns, dia 24 d'octubre.

En l'informe suprat dels amics del Buró de
premsa sinem que s'ha d'abandonar la for-
mula comercial del diari i donar-li la
de política. En altres termes s'ha de dir que prae-
ticament el diari esdevi un organ ^{d'informació} comunitat
i que com a tal, els seus components han
d'actuar amb el dinamisme i esperit propis

els comunistes, ells de fer-ho amb el de
funcionaris o empleats d'interès de la
vida de l'empresari. Potser sí que, com deia, es
gostava d'estar fet, hi ha a guanyar en operant
aquest canvi, car en realitat tot hom ja sap
qui són nosaltres. Això però presenta un gran in-
convenient si la situació política general
tendria a anar encara més cap a la dreta amb
els perills que això representa. Jo, ara no tinc,
amb els pocs elements que disposo, donar una
parer just. És que ho dicom suposo que hem
nom bé el estudiats i analitzat la situació.

Dimecres, dia 25 d'octubre.

Heu rebut carta de la Carme dient-nos que
dissabte està a Hendaya. En conseqüència hem
decidit anar cap a Burdeos dijous al ves-
pre, divendres visitar la ciutat i dissabte al matí
o divendres al vespre tornar cap a Hendaya.
Diputem aprofitar un dia per veure la
ciutat de Burdeos. El retorn pensem fer-lo

per Pau, Tarbes i Lurdes, amb visitq al santuari.
Tinc intenció en visitar aquest santuari per
donar-me compte fins a quin punt arribq
encara l'estupidesq humana.

D'aquesta vegada el viatge no serà pas fet
en 1ª sino en tercerq. Dific i tot i'moltes
la reducció de 20% a títol de vacances anuals,
el ferrocarril sel enf costarà 5.649 francs.

Dimanche, sia 20 d'octubre. - Pau

Tal com estava previst, dijous prop passat
el viatge mit agafarem el tren en direcció a
Bardès. Hi arribarem el divendres a les 7 h del
matí. Com que estaven content d'haver passat
la nit en blanc o quasi, anàrem a cercar
una cambra d'hotel. Després d'un dia de repòs, es-
morzar, etc. emprenguerem la visitq de la ciutat.
El que més interessa més fan el teatre de l'Opera,
en el seu conjunt superior al de Montpeller, si bé en
alguns aspectes el de la nostra ciutat el supera.

La ciutat en si, malgrat ésser la més gran de tots
ls que hem visitat aquests darrers dies, llevat Nar.

Sella, no m'inspira cap comentari especial. Té, com
 quora: tots ls ciutats franceses, algunes bones orinques,
 jardins i edificis públics i privats. Al vespre, de bona ho-
 ra, ens en anàrem a passejars, satisfets de la
 ràpida visita de conjunt que ens n'impressionem. El
 museu és inferior al de Montpelly.

Vendrem dissabte, i s'igué d'ir al motel a
 ls 4 1/2, agafarem de nou el tren en direcció a
 Hendaya. Hi arribarem a ls 10' D. Inmediata-
 tament anàrem a la casa dels parents de la Cas-
 a. Ells, el seu marit i una neboda encara no
 havien arribat. Com que el pont internacional estava
 tancat, ens calgué esperar fins a ls dues. Anàrem
 a dinar sols al restaurant més aprop del pont
 i esperarem l'hora del retrobament.

De ls dues i deu minuts, tingué lloc i tot xipit
 haig de dir que l'havia esperat sols mi el besio
 de la que en realitat veig tenir. Havia presist que
 el cas Carme era un cas clarificat i definit, i, com
 en altres casos, volgué veure si ls meus precisions senti-
 mentals eren confirmats pel contacte real. Doncs no

zels i totan éster confirmades sino vaig poder veure
 que del passat aquell tan enflamat no en
 restava la més petita esperança; inclús vaig ar-
 ribar a estranyar-me que hagués pogut amb
 tan lluny amb els meus sentiments amb ell.

Volguent t'ho justificar o explicar, vaig atribuir-ho:
 a Catalunya el fet que en els hospitals menés obria
 la gent basta i a França a les difícils condicions
 físiques i sentimentals, solitud, etc. que vaig tra-
 vessar durant molt temps. A més, a més, sense
 les trágiques condicions de la retirada i del nostre comiat
 el fet més que perdurat tant. D'ahir no vaig sentir
 la necessitat de remoure cap dels records d'autany
 (més de 10 anys) amb ella. Val a dir que en 4
 hores que estiguérem junts i sempre tot junt, pogues
 voler haguéssim pogut dir; però l'essencial és que
 men vaig acomodar sense sentir cap recança
 i en el fons vaig preferir que m'envés a la 7 que
 no pas a mitja nit com l'altre intentat per vint
 pob. Fins i tot no em fa ja tant il·lusió que digui
 la madrina de la nostra nena, com em feia abans

d'aquesta vitèta: no se'n farà tot el que cal
per a que pugui venir pel millorment.

Que com l'he trobat? Físicament una dona
madruga, força grossa, guardant timentosament tret de
la seva bellesa primerq i la misteriosa virginitat de
propòsit i de mirades penetrants. El físic però de
molt d'aquests propòsit s'era d'un cos que estava
força lliure de la mala concepció de les coses encadenades.
Els anys de fecció han, ultra els sentiments, allu-
nyat els pensaments i alguns de les seves frases despec-
tives m'han, adhuc molestat. Per contrarestar aque-
lles impressions dolents m'imaginava i potava a pro-
va mental l'atracció del seu cos. Resultat: indiferència
total, ni cos, ni cara, ni llavis. D'aquesta mit inclús
l'he somniat; el meu subconscient o millor dit incon-
scient, insatisfet encara d'ahir, ha retut el subjecte per sentir
les mateixes impressions que el conscient. He pensat
fius i tot que aquesta reacció no s'era al meu mena
de venjança, a reacció ~~per~~ psicològica envers un ésser que
per haver estat estimat ha fet molta veure el meu
esperit. En fi, el que és és que l'he veut a mi una

impassibilitat i una besor que jo he estat el primer
corporal, car ara m'esperava un resultat tan net.

El seu resultat m'ha estat molt simpàtic. Té
19 anys de més que ella 55 contra 36. (X)

Tot el que dic ho heu comentat, ho comenten
seu ja unit a mi (l'Elis i vaig trobar que era amb
ella (i ella també ho ha notat) molt més tendre d'ape-
tuós que de costum. Millor que així sigui.

Després d'haver-los acomiadat retornarem
a casa dels parents que tenim; ens farem sopar molt
amablement i ens oferiran adone amborg. Preferirem
però anar a dormir a Biarritz.

Aquest mateix hem visitat aquesta bellíssima ciutat
marítima, la qual ens ha plaçut molt. La platja és
més bella que les platges i tots els elements marítims fan d'una
belleza i d'una potència incomparable. La descripció de tot
aquest conjunt meravellós seria aquesta l'obra i en
tinc temps; ens val anar a sopar. Hem fet unes
quantes fotos i en guardem un excellent record.

A la una de la tarda hem sortit cap
a Bayonne i Pau. Hem arribat en aquesta

Sarura existit a lly 16. Pendent emendar-ne
 Genia al migdia cap a Lourdes. El comentari
 doncs de Pau el fau en una altra secció.
 Al enviar el traç a Montpellier vaig oblidar
 de penjar l'etilogografia.

Dijous, dia 3 de novembre del 1949. - Montpellier

Rellegint el comentari precedent trobo que no
 he parlat gens d'Heudais, localitat molt boni-
 ca, mac i encantadora i tot molt simpàtic.

A l'El: hi ha gradat també molt, com un dels
 millors indrets naturals de tots els vists, barre-
 rament - i fora dels millors -. Dia que per
 la seua riquesa d'estiu és el que preferiria.

Una altra cosa que he oblidat és que
 a Heudais l'aparell fotogràfic resta en la mala
 i no varem fer cap foto amb la Bruce i com-
 paanyia. A l'El: ha sentit sincerament l'oblit; jo no.
 Peter i d'altres és, per part meua, un oblit provocat
 inconscientment de resulte de la decepció.

L'ara reprenem el fil del viatge

El dilluns al de matí, a Pau, varem a veure:

tor la casa natal del mariscal Bernadotte, (Est-
tòria tançada) un ambiciós que fou successi-
vament soldat, general de la Revolució,
després de l'Imperi. Obtingué en 1810 pel rei de
Suècia, tres anys després combatia els francesos
i cinc anys més tard intervenia rei de Suècia.
Conten que un dia ja rei refusa sempre de
mostrar el seu braç nu, en introduir al
seu ornatge. El motiu era perquè "portava
tots el "gore pigio". No tingué sentit pas que
la casa mostrava utiques tançada, car aquest
personatge ambiciós i traïdor a la vegada,
no m'interessa més que com a estudi i per
la comprensió dels tipus de la seva època.
El que de tota exagerat és que l'honorari com
ho fan.

Deixant aquesta casa anem tot camin-
tant cap a veure el castell d'Eric IV,
un altre fill de ~~Eric IV~~ Eric IV, un altre ambi-
ciós i ambiciós, sembla inclús el tipus propi-
te de l'ambició simpàtic que es reserva el

primer però després pensa en els altres. Enric IV
 fou per França un bon rei sense que oís
 a ningú dir gran cosa; si és un bon rei per
 l'època és perquè els altres eren pitjors, molts
 pitjors que ell.

El castell en qüestió està força, força
 bé malgrat que el mobiliari, llevat del
 seu bellot, no sigui l'original, desaparegut. En
 un ala del dit castell hi ha instal·lat un museu
 seu de gran força interessant.

En sortir d'aquesta ciutat anarem a
 l'hotel a cercar la motxeta i cap a l'estació
 a agafar el tren direcció Clermont. Hi arribarem
 a la unq. Mitja hora més tard prendrem
 un autobús per fer 105 Km. (Canada i toma-
 da). Anarem a veure el granis circ na-
 tural de Gervanne, una massa important de
 pedra amb penya-rogats gegants i coves abundants.
 La més important, de 400 metres, dona
 naixença al riu "gave de Pau". Aquest
 circ forma frontera amb Espanya. Tota la

vall fins a Lurey és bellíssim com són aquestes
 valls fins i tot que ja coneixes força i que
 tant em plauen. Ah! a ~~París~~ havia oblidat
 de dir que la ciutat en la qual molt sim-
 patia. Té un gran mirador (passapass d'un
 10 quilòmetres) esplèndid dominant els pins-
 nous envorjats i nevats, amb la vall infe-
 rior verda i fresca. Té tot el que començats per
 istirar i hivernar: bon, excellent clima,
 comunicacions, esports de tota mena, etc.

Retorn de Goussier a Lurey anirem
 a veure i després a fer el célebre d'antena.
 Tenim la intenció de moure l'antena di-
 marts a les 9'25 i per això hi anirem de nit
 i jo, inclús, per importar-me'n una bona
 idea, hi vaig retornar l'antena a les 7 a
 l'hora en que hi van els primers fids. Com a
 què però que el tren en qüestió no funciona
 els dimenges i dies festius (era tota una), serem
 tenint encara més temps per tornar-hi, jo
 per tercera vegada. He tingut bones ocasions de

veure bé la preta i la bolívia sacrificada
 amb les seves tres espècies superposades: la bolívia
 inferior, la vrista i la bolívia superior. La
 preta amb el seu gran penjoll de vristes i
 els nombrosos iris que hi creixen constantment,
 té un aspecte imposant capaç d'impres-
 sionar els que encara necessiten la religió per
 a penjar moral. De mi em deixà fred absolut-
 ament i em feu pensar en el gran amor que
 hem de recuperar per a superar aquestes remi-
 niscències, productes indirectes del totemisme primitiu.
 Naturalment que amb fe cap a la vitia de tot
 aquell important ~~aparell~~ pot produir algun amo-
 nament d'alguns miracles en moltes fisiologia-
 ment curables; però el cas operat en el cas del
 pacient no és obra més que d'ell, del seu esperit
 que ha solut, gràcies a l'oportunitat de la vitia
 i a la fe que té, de donar confiança al seu èsser
 i crear les condicions física o psicofisiològiques capaces
 de superar la seva dificultat orgànica. Aquest
 miracle novament es pot repetir, en dificultat de

funcionament orgànic fisiològicament possible, però no hi ha miracle possible fora d'algunes condicions. Per això només hi ha en la gent crossejada alguna estilitat de paràlitic. Clar que pel paràlitic que a la visió o tot allò o al contacte brusc amb l'aigua freda de la piscina, recobra els moviments, és possible un miracle, i com que sense aquells impotent visió no hagués rebut crear ell mateix, tot sol, el cervell neofisiològic, ho atribueix a la verge. Es només per això que Lurdes és posada, perquè contribueix a fer bé a alguns que encara viuen en "le stade" post-totémic. Entre aquests miracles i els fenòmens tòpic primitius sobre mort vidents o benefets per accions o contactes purs o impurs, no hi ha més que algunes diferències de clac i d'època. Personalment preferisc el mètode Comé sobre l'auto-suggestiva conscient que no fos l'auto-suggestiva teològica; en tot cas la visió del meu gran santuari del món dels miracles no ha arribat ni a emocionalment quan la visió d'un grup d'homes manifestant llur desig o desolter senzillament un

tant revolucionari o simplement humana, m'emozionava fins q' ensuegar-me la gola i humitejar-me els ulls.

Dinnant el mateix vaig visitar les tres basiliques susseparades. Tant l'interior com l'exterior de l'edifici així com el conjunt del santuari (jardins, basiliques, colònies, gruta, etc) presenten un aspecte bellíssim i important endavant com està en un indret natural esplèndid. Les estances religioses i motius arquitectònics estan fets amb habilitat i gust. L'interior ric i els murs estan coberts de nombroses plaques en marbre amb frases d'agraïment gravades. En la basilica inferior varen tenir l'ocasió d'oír la missa cantada amb l'orgue. El cor de veus femenines era d'una puresa extraordinària. Tot l'aparell desplegat per la magnificència de l'acte em deixà insensible, però aquelles veus em plajaven més i més.

Finalment vaig veure, per fora, la casa pairal de Bernadette Soubirous i la casa on

on nasqué en 1858. És aquesta noia de condició
 molt humil que, enant a casa d'una
 morta de l'altre costat el riu quan tenia 13 ó
 14 anys, veu que veia la verge, a un lloc
 dit una visió penitenciosa la qual segueix per
 ser la immaculada Concepció. D'ací inaspit
 l'origen del santuari, car segons Bernadette, la
 tal immaculada, li donà l'ordre de dir al
 clericollat de vestir-li un santuari i d'anar
 hi molta gent. Molts veien contem que la
 credua Bernadette, segons d'altres veus, una
 nena simple i completament ignorant, ~~de~~
 de i fins i tot poder veia una dona i que
 aquesta trobà una manera de suportar el
 compromís d'apar vista en aquells moments
 allunyats del poble per una noia del moment,
 sent-se passar per una verge i fins i tot per
 la immaculada Concepció, quan en rebent
 d'una que anava a aquella gent per
 per comprar el seu mitut. Aquesta tal
 no explica prou bé que la Bernadette l'ha.

que's vist en total 18 vegades com per ella està
 escrit. En fi, hallucinació o visió pel cas és
 igual. El lamentable és que s'ha guinat gustat,
 es gastin i gastaran encara milions i milions
 per continuar explotant d'altres credulitats i
 ingenys que en aquets milions animen mil
 llor per cobrir necessitats materials del que
 sobreviuen en aquesta vida i no esperen res de bo
 de la que tant els prometen ^{en l'altra} els que així es
 serveixen els primers. El 98% dels habitants de Laredo
 vivim del santuari ja sigui dient misses o oros per
 l'estil, venent ciris, rosaris, escapularis, etc., o ex-
 plotant restaurants, hotels i pensions. Tota aquesta
 població està interrelacionada en el santuari perquè
 els pellerinatsos, els turistes, i els ingenys i els curio-
 sos com nosaltres els fan viure. Jo entenc per
 sò que enlloc d'una indústria de l'escapulari
 o del cirí, valdria més que treballessin en una
 indústria petrona per exemple, produint per la
 Societat, i Laredo i el seu entorn podria restar
 un gran centre de turisme com en vol la pena

la sèrie de bels contractes d'exportació.

Vint-i-quatre hores després, vull dir el dimarts a la una de la tarda, o sigui 24 hores d'estada, tornarem a agafar el tren veient a Tarbes.

En tres hores varem visitar l'important d'aquesta petita capital de departament, d'uns 36.000 habitants. L'únic memorable és un parc públic esplèndid. L'alcaldia no està encara acabada. Finalment a les 12'30 de la nit arribarem de nou a Montpelier després d'haver d'haver recorregut uns 1.500 kms.

Entre aquests 1500 i més d'un miler que ens devien rebre en l'altre recent viatge hem visitat, junt als 600 del mes d'agost (a Bourg. Madame) tot el més important (ciutats, monument i indrets naturals) del sud de França des de la frontera italiana fins a la frontera espanyola dels Pirineus orientals i Paises Baixos. En total uns de 3.000 kms. a través de contrades bellíssimes. N'hem aprofitat en qualsevol cas - i encara hem mancat el viatge a Itàlia - perquè podíem i perquè

l'any que ve, & més a més de no disposar de
fons, l'Eli tindrà un petit personatge per tenir
unq.

Dijous, dia 4 de novembre.

Ja fa quatre o cinc dies que hi ha un
nou govern a França. La crisi, extraordinària,
ha durat quasi un mes. L'Auriol està pri-
mer en mosch i aquest, malgrat aferrar-se com
un condemnat, no pogué formar govern. Un-
gué a succeir-lo René Mayer i amb més sort
que el restacador^s passà també en la con-
fiança del cabinet. Finalment l'Auriol
s'el·l va collir, el president "socialista" està en Ri-
sant aconseguint aquest formar un govern
poc més o menys com el veigut, i, natu-
ralment, no resoldrà cap problema fins
fins que continuarà apressant-los tot.

Dir vaig rebre carta de la Maria-Teresa Junq.
contant-me que l'ajudi a demanar la separació amb
el seu marit, enviant-li els papers de cessament de
Montauban, etc. Dir que el seu espòs retornà

a Espanya el mes de març darrer i'és de llavors
 encà la seva vida és un infern fins al punt
 que la seva vida està en perill. Vaug a tractar
 de fer el que pugui si bé no anirà a Mon-
 taurban per proube directament aquest docu-
 ment. Si un burguès escrit abans del viatge
 que acabem de fer, no un burguès fet res de passar-
 me un dia a Montaurban, però era anar-hi
 després no tinc pas la intenció de fer-ho. En
 Paul pot fer-ho tan bé com jo sense necessitat
 de desplaçar-me.

Dijous, dia 10 de novembre.

Mit' varem rebre carta de casa i'ous
 de la Carme. El pons un diuen que es
 meny germanys no podran venir amb la
 reclamació que hem fet en nom
 de l'oncle de Servian. Els penguists es
 hi han dit que només valen la reclama-
 ció fets per pare, fill o germanys. D'a-
 cord si volen limitar així' els contactes del

espanyols amb l'estranger; és un signe
 més de la seva feblesa. Però almenys que se pugui
 resposen una vegada que o' hem fet tots els
 optatons i pagats drets i taxes, ho dirigim abans
 i ens utilitzarem temps i diners. Clar que en
 purament ho fan així després a fi de fer
 diners; però això és una estafa.

No val la pena - i així mateix ho creiem
 a casa - d'intentar reclamar-los, car a la
 fi, quan ja hauríem pagat altra volta
 tots els drets i taxes, ens passarien, com el any
 passat, la traça del seu procediment del meu
 retorn. A més a més, no s'ha guistat d'anar
 al consolat a fer-me controlar quines taxes
 podria veure pagar escabellit-men.

En resum, doncs, intentarem a veure
 si podem repetir el pasatge per Puigcandà.
 Diré mateix veig escriure a un don Guay.
 També veig escriure al Sr. Huguet el
 qual, es el d'Andorra em farà un gir de
 1.000 pessets a casa per la guabandina i

per completar lo que emmaneu en el d'anni
per per 5.000 (uns 300). Jo he impressat
en el seu compte bancari 10.000 lbs.

Es des d'ats de la Comu istoria d'alg.
es personalment una ca cosa i a l'E-
li li parla de la bona impressio que li
feu, la tuteja i li demana de veure-la,
si pot venir, amb tota senzillesa, com
una de la familia, que ella amb la
seua fillola ja estora contenta i feliç. A
mi em diu que m'ha trobat una mica mes
prim (guarda el record des darrers dies de la
nostra guerra, quan la convalescencia era
feu augmentar el meu ps normal). En
canvi, apart d'això resto el mateix que
deu anys enrera. Agraeix el nostre regal-
record de Montpeller i finalment em diu
que no esta d'acord amb la qüestio del
nom. Deixa entendre clarament que s'ell
la que el veu i tot en aquest apr i que de
no haer-li lo preferencia nomos donades

3559

alguns noms dels avis o dels pares, és el temps que
hauríem de prevaler, Maria del Carme, per exem-
ple. El que li pica més, potser, és que ningú
em doni laic. Ho sento, però, hauré
d'esser simp. les tradicions en l'escolliment
del nom estan bé si donen satisfacció als pares
i penso seguir-la si a mi m'agrada; i don
que ho dubto perquè no vull cap Maria del
Carme ni altres noms confessions. La hauré
de contestar tot seguit per dir-li el franc de
les qüestions fetes pels meus germans, la qual cosa
em fa pensar que ella tampoc podrà venir.
Malgrat el desacort en la qüestió del nom, el
to general de les seves cartes és molt cordial i
afectuos, i adura a Eli troba que és més
expressiva que de paraula.

Dijumenge, dia 13 de novembre.

Desitjant encara a veure el fillet anomenat
Jeanne d'Arc (caldrà escriure diare). No m'as-
ribà a enunciar una única vegada que

creuen (l'heroïna (Figuier Berguinan) esalta el patriotisme
 me se cura a l'immens. El cas d'aquesta praxista,
 en el fons, no és més que un cas de patriotisme,
 exaltat per la religió. Aquella ovia, il·lustrada, sen
 se la fe religiosa, la qual li feu veure visions,
 no hagués sortit mai del seu llogaret. En con-
 seqüència, la fe cega la portà en realitat no a combatre
 els anglesos ni a comandar espírits, sino a ser-
 vir de marista als exèrcits francesos als quals
 elevà la moral i feu rebre un esperit con-
 batiu non d'igual als mena, de victòria en
 victòria, a perseguitar els anglesos del sol francès.
 En aquella època, la religió en Europa, entrop
 tot ^{just} en les primaries facultats de la seva fase decadent
 i, naturalment, en un cas així no cal dir
 que jugà un paper positiv, altitudador, l'única
 de l'època en la qual els cas han existit, malgrat per,
 en el fons fins a l'aparició del comunisme,
 no hi hagi hagut cap altre sistema a la vegada
 polític, social i econòmic de la talla de l'èxit del
 cristianisme, el qual entindement, no a més

a uns religiosos. Et a dir que la línia cristiana pot
 ser una a línia comunista. La societat d'essència
 cristiana, amb tots ls seus múltiples variants
 i etiquetes més una, caduca sob de fa temps
 i per això tots ls subsistències actives són més
 o menys reaccionàries.

Tal i com està conribent i realitzat el film
 "Jeanne d'Arc" fa un gran servei a la religió
 perquè ls mossos impregnats encara de l'esperit
 teològic, s'empassen la gran llegenda teixida a
 l'entorn de Jeanne, tant més, per francs, que
 aquesta llegenda està hàbilment entel·lojada amb
 el patriotisme. L'instància clerga dirigent francès
 ja ho ha fet, i de fa molt temps, la instància polític
 barreja començant pels primers ensenyaments de l'histò-
 ria de ls escolars primàries. La via de del Sant Ofici
 de canonitzar l'heroïna acabà de fer el pas.

Quan el futur serà, haurà aconseguit espor-
 gar tots ls fables i legends teològiques que s'han
 creat, (Hi va haver un Cançon per mostrar la
 i molt "cochers" per explotar-la) "Jeanne d'Arc"

restarà una heroina patriòtica, l'única cosa
que ha estat, i que ja és molt, perquè seria
un patriotisme progressiu, alliberador, human.

Diposta tarda hem anat a veure "Faust", a
l'Opera. Molt bé, molt bé.

Mir vaig rebre una carta circular
del grup resident d'en Comorera, invitant els
militants a adherir-se. Tenia el mig propi
s'entenia què volia rebre el cas Tito perquè crec
que directament o indirecte té una relació
amb el cas Comorera. Aquesta circular em
dona, potser, una ocasió propera. Tant més
quan "Lluita" d'aquesta setmana ha firmat
pública una declaració del Secretariat del partit
sobre la conducta política d'en Comorera. D'ambdós
document, penso parlar demà a la reunió, però
crec que cal tindre vint dies, en la reunió vi-
nant, per estudiar a fons, en discussió, el conten-
gut de la declaració.

Dimecres, dia 16 de novembre
Mir vaig a dinar amb en Llorens

Troy. Bona parlada amb aquest impetuós
burgès i bon àpat. En el curs de la discussió
va declarar que si bé jo havia tingut força
influència en ell, havia notat que ell no ha-
via aconseguit influenciar-me en el més mí-
nim. Val més que sigui així.

Dimarts, dia 18 de novembre

La setmana passada vaig rebre conjuntament
el número de "Unitat" i una carta cir-
cular del grup comunistes. Vaig fer ràpidament
una primera lectura d'ambdós documents. Dic
document que "Unitat" portava la declaració del
Secretariat del Partit sobre el cas Comorag. Com
sigui bones que de nou Comorag a poder estu-
dir conjuntament dos documents d'aspecte
oposat i essent ambdós importants perquè
comportaven cada un una resolució, vaig
decidir de tornar-los a llegir durant la
setmana i fer-me al mateix temps un
estudi per crear una base de discussió

per la propera reunió. Després vauig passar tota
la vetllada estudiant detingudament el dit do-
cument i aquest vespre vauig a veure d'examinar
qualsem sobre les notes presej, tant mes que després
d'aquesta setmanag portarí l'expedició d'un Comu-
cun a colofa a la sèrie de reunions mesant a fe
conèixer als organismes del P. el gran problema plan-
tejat. En execució a les decisions d'aquells organismes
i vetllant per la unitat i per la disciplina del P. així
com també per la seua línia política, en Comu-
nara ha estat expedient.

De la declaració llegida abans en retine el
principol prenges fet pel Secretariat, alguns dels
quals reunions ja ha molt temps endarrerig, quasi
a la mateixa fundació del P. S. U. de C. Després em fa
pensar encara mes uns inconvenients amb el meu
punt de vista, no solent per l'oli de que en Comu-
nara hagi pogut ésser un altre agent titig.
Dra però vauig més d'ulla i penso que en Comu-
nara a la millor no és titig es de que aquest
adjectiu s'ha creat sinó que podria ésser

que ho fos en el 1936, ni de poc abans o poc des-
 prés de la creació del P.; més aviat el sobry que
 a després. És a dir que partint del principi que
 Tito és un autòcrata del tipus Strojke, en Comuna
 ha pogut ésser compromès per l'enemic quan
 seguint veié que a Catalunya s'arriba a fer
 la unió marxista sota l'egide de la I.C. I des
 de llavors ensà ell a Catalunya o a l'exili, Tito
 a Jugoslàvia, Strojke a Hongria, etc., etc. humanat,
 sota l'aparència de comunitat veritable, fent el vi-
 uiment doble-joc alguns consients de llurs banys
 tancats, d'altres potser enganysats amb promeses fol-
 lacioses. En tot cas, ni tot els grups del Secretariat
 comencen en Comuna, principalment els del primer
 any de la vida de P. són plenament fundats,
 el seu cas el veig més gran que el d'un sim-
 ple desacord tàctic sobre la integració del P.C.E.
 en el P.C.E. I la seva ambició és defensada i insq-
 uisible o hi ha doble-joc. I amb, a més, el fet que
 aquesta ruptura s'hauria produït amb ^{no motiu} ~~motiu~~ de
 desacord anterior, podria ésser que no fos un pur

atzar quan hem vist, després del desmentiment
 de Budapest, altres casos de titijisme en els partits de
 demòcrates populars, fortosament demerits a
 Terupp. No podria ésser que després de la demerició
 de Tito pel Kominform i peran aquesta de-
 merició la justesa de la qual estava epocada pel
 fet, tot els agents infiltrats en els partits comunistes
 i, hagin, hagin rebut l'ordre d'emparar-se to-
 talment als partits respectius des des als llars que
 alguns agents ocupaven? Aquests similitudins
 em demerir perplexa.

En tot cas l'estudi atentiu al document comu-
 nista no deu fa treballar cap dels opinions que
 L'any fet sobre l'acció d'en Comberg. Des de la
 formació d'ells es sent el nacionalisme, el socialis-
 me i el desig d'imitar els marcos - sindicalitz.
 No es tracta d'imitar-los fins d'educar-los i que
 unjar-los. Una sola cosa fa impressió si no
 es té cura de la data: Ells diuen que en Comberg
 denuncia el 3 de setembre - segurament el 9. de
 (1)
 is - de prohibir una reunió per discutir a fons
 sembla que és el Polysme

tot el problema entre ell i el P. C. S. E., i que a pesar
 en la seva preparació que acceptava per endavant
 el fall del amic de quins es va adreçar. En Comu-
 nista però, va fer aquesta proposició quan el
 Secretariat ja o havia rebut la votació, o si bé
 el dia 2, i quan, establint sobre el seu cas, ha-
 via pres la decisió de suspendre'l en les seves funcions
 de Secretari general. Massa tard, però, per tornar en-
 ra quan el cop per apoderar-se del P. havia fa-
 cessat. Això, d'acord a dir, publicar al partit francès,
 al buró del '9° o a l'Estalin com a víctima re-
 ent, hagués estat bé abans del cop de força, però
 no l'endemia de la seva condemna per aquest
 cop. Massa tard, massa tard per intervenir-
 se per una millor ocasió!

A part d'això no se'n va dir res de les dues condicions
 que ell diuen; la d'ell i la del nostre Secretariat.
 D'aquest no ha impedit la discussió en la reunió
 pels documents característics. Al contrari ha fa-
 cilitat la discussió lliure de les dues posicions posant
 a la disposició dels militants tot el contingut. Recordo

que després de la gran reunió extraordinària sobre
 aquest afer, en reunió de pocs, el Departament
 en ha dit que els nous documents rebuts estaven a
 la disposició dels militants que volguessin consul-
 tar-los. Jo encara no hi he anat - potser perquè
 ja llavors considerava la meua opinió beta - i ara,
 amb el que ells m'han trobat, crec que ja en
 sé foron. Si hi vaig serà més aviat per compro-
 var amb nous textos si la meua opinió és sòlida.

Junt amb el seu manifest, el comitè
 en envia una llista dels que són actualment
 el partit i en inviten a imitar-los.
 Seran encara molts més, car entre els desviats
 efectius hi arrollegaran, de moment, bona colla
 de gent de bona fe. Els que per manca de formació
 manifesta no es donen cap compte de les
 errors, causen, més d'horra o més tard, directa-
 ment o indirecta, conscientment o inconscientment,
 en la veritat de l'organització.

Una carta anada d'un Missis agraada al
 Secretariat, és un magnífic exemple de com se'n

só a l'invers.

Dimarts, dia 22 de novembre.

Dissabte i diumenge prop-passat anàrem al Teatre de l'Òpera a veure "La fille de Mme Angot" i "Werther". Aprofito de portar-li ora perquè després, quan tinguem l'infant, està qüestió de decidir-se a ella. Avint anàvem a la reunió i vaig explicar la declaració del Secretariat concernent a l'Apr Comarera. Vaig dir comentari, a més a més, el contingut de la carta rebuda del dissident que ja no són tots els futurs expulsats. El primer, en Comarera, ja ho ha estat la Setmana passada.

A part d'aquests, he sortides la vida transcurre sense cap estableniment estable. A casa vaig treballant i avançant la lectura en vista a reprendre aviat l'obra. El corren en tant que serà pràcticament al dia veintí.

Dijous, dia 24 de novembre

He anat al P. a veure, llegir tot el dom-

ment que han arribat sobre el cor Comença.

Méls han inclús donat per tal que méls importi a
 cosa i els pugem estudiar millor. Duesi ho he fet.

En aquest expedient hi ha cinc o sis butlletins d'un
 ore interior emanant del Secretariat i 2 ó 4 circula-
 rioris adreçats - com la meua - a militants dels
 quals coneixem l'adreça. Els butlletins representen
 exclusivament els telegrams i cartes d'adhesió i
 de fidelitat al Secretariat, molts felicitant-lo per
 la nova energia i demanant l'aspiració sime-
 triata d'en Comença. Alguns telegrams i cartes
 venen de tot els departaments de França on hi ha
 militants, de les colònies, i de diversos països de
 l'América llatina. Les circulars d'en Comença
 no aporten res de fe, cap element polític
 o social.

Així veig rebre una segona carta de
 començista. Conting una altra circular i
 una llarga declaració (impressa) d'en Co-
 mença contrastant punt per punt a la de-
 claració del Secretariat. En relació al pro-

Una política plantejada no a porta cap el-
 liment nou i enc que la seva solta po-
 sició ve precisament de que distíntament
 no comprèn el problema. Així com a
 millor del cas, és a dir, no volia ha quelcom
 de més gran. Per altra banda, una primera
 lectura de la seva interpretació deiva entén-
 si veritablement noves li ha incompartit
 distíntia d'un problema - que el Secretariat
 ha exagerat en alguns dels punts. Et nostra
 copia la nova primera lectura per que
 sempre pronunciaria un tot requere. Volens
 que primer estudiï bé tot el mate-
 rial, abans de fer una opinió defini-
 tiva. He tractat d'adre a Ugió "La Batalla de la
 Pau" i penso igualment rellegir les notes a
 Novars. Costella i els contactes. Sobre aquest
 primer treball de aners, comissament polític
 no hem solent trobar res d'original, de
 desviat ni d'anticomunista.

Divendres, dia 21 de novembre.

Doni he llegit les corts i'm Comença a un Navarro-Castellà i al grup de juristes de Barcelona. En ambdós document hi he trobat algunes coses de detall que no estan d'acord amb la Llei, cosa que en reunió de Secretariat hauríem pogut modificar sense tocar en res el fons de les corts el qual està molt bé, "magistral", per emprar els termes emprats llavors admet pels del Secretariat.

En ~~amb~~ aquests tres treballs d'm Comença, que he llegit amb molta atenció, m'he trobat una primera impressió favorable per ell. Que hi ha coses de detall! Qui fa les coses perfectes! Però encara que si ell és culpable d'haver presentat malament alguns problemes, el Secretariat n'és també o no haver-ho captat i estudiat la modificació que calia. És llavors que calia disminuir-ho i no presentar-ho com a magistral. La formulació per exemple, República Democràtica popular és un detall que

i avançada suprimint el ^{mot} popular. En
 canvi, publicar-lo així, veu, que a aquesta
 formulació designa el tipus de República
 de Europa oriental, ultra-avançada, és
 evidentment un error i contingut del
 qual podem ésser greus en aquesta forma de
 la nostra lluita en la qual ens cal en-
 car com aliats tots els anti-franquistes, des
 dels més regerats als més vacil·lants. I clar, amb
 formulacions d'aquests tipus es porten es-
 tament, i així, que són aliats nostres en el
 cas greus de combatre el franquisme, però no
 fugen ni comencem a portar-lo. En de República
 popular quina l'objecció primordial d'ells
 i el nostre, és abatre el franquisme.

La regua impetiva favorable a un Comis-
 sari és que entre aquests treballs i la seva declara-
 ció recent veu que ha de descartar la supressió
 o que sigui un infiltrat. Resta però, un altre
 vist que ha treballat bé sobre el problema
 nacional i no ha acabat d'assimilar-lo prou

bé, ja que la gran falta que ha fet, és no
 comprendre que si el P. S. V. de C. s'integra en el
 P. C. d'E, no retornem a les condicions anteriors
 del 1936, d'obstacles de la unificació, sinó que
 vol dir que aquelles condicions havent estat sa-
 perades precisament pel grup que forma el
 P. S. V. C, la unió històrica d'aquest ha estat
 aconseguida i que podem passar al principi
 leninista que fauere un rol partit pro-
 letari, principi que no fou aplicat a E.
 ja que amb l'experiència del nostre P. S. V.
 per veure si així s'aconsegueix penetrar en
 els partits de Catalunya: l'anarquista i la
 nacionalista. L'experiència havent produït
 un gran èxit la integració orgànica de
 P. S. V. en el P. C. no vol dir que aquests
 desapareguin sinó que col·locar una sec-
 ció del P. C. E. com ho era l'esquerrista Partit
 comunista català abans de la unificació. El
 P. S. V. continua mantenint les seves caracte-
 rístiques essencials, la seva organització i els seus

un partit nacional com és de la República
soviètica federal, en el conjunt dels quals
formen el Partit de l'U. R. S. S.

No més amb aquesta sola falta, la seva
persistència en l'error i el treball fraccional
que n'ha seguit s'ha fet per expulsar
un militant i més encara si aquest és el
Secretari general. El sobre aquest problema a-
pital que el Secretariat havia d'haver orientat
la seva decisió. Havent volgut trobar-li mas-
sa fets i massa valles el que feu es treure va-
lor a l'acusació, car segons dels grecs són
tan important ^{que} els difiis admetre's. I si més
són ocultat fari una vegada més respectable
el Secretariat i el C. C. de no haver tingut la
voluntat de denunciar més aviat i no traïdes
d'aquesta matèria; en lloc de presentar, no el an-
el "dirigent claudicat de la classe obrera catalana
i actualment Secretari general" més que
l'haguessin desemmascarat. No més s'aprovades
manobres per fer aprovar el projecte d'un Comu-

una sobre el Front de la Patria, un implicant per
fer obrir l'ull als més modest dels militants
mitjans.

Tots aquests impressions em fan escurar de
parlar i no pendo escriure res, ni argument,
almenys, per transmetre-ho a París, car enc
que poder valdria més que preparar una
intervenció, dient tot el que pendo, per llegir-
ho en el ple que es celebrarà el 10 i 11 del
prop-vingent vint. La meua impressió ac-
tual és que serà dur a la vegada per en Co-
munes i pel Secretariat, i no sé si serà hàbil
de criticar durament aquest en aquest paratge
difícil. En tot cas, si una crítica en ple d'a-
questa natura pot perjudicar el prestigi, la
unitat i la cohesió del P. no la farei, però
llavors puel tanmateix puel arribar fins a
interessats.

Al dimitir en Casas no metlla com administra-
trador i ja s'estudia a veure si se li troba
un reemplaçament, un successor Casas. En Mar-

Don am deig encara veure que ell comença en
veure unq de solució, la que depèn de mi...

Compreu bé per què no he acceptat des d'un prin-
cipi un càrrec d'aquesta importància: per
què tinc la pita posada en Catalunya i és allà on pen-
so retornar des de que pugui. Acceptar un càrrec
així suposaria naturalitzar-me França, esollir
França com a residència definitiva i, al demanar
tot el dret del ciutadany francès acceptar-me també
tot el deure.

Dilluns, dia 28 de novembre.

Dissabte prop passat vaig tapar amb
tela metàl·lica el cim del mur del costat de
la Terrassa d'hivern de manera que ara cubre
el dit mur i un metre de l'altura de la tela
metàl·lica, les gallines no poden volar al camp
del instant. Sembla que el hivern en tot el dia
està nostre. Això ens permetrà, sobretot l'hivern,
de deixar-les sortir del galliner a prendre el sol
i passejar-se sense que tinguem de vigilar-les.

per a que no saltin al camp o a la vinya
de roble.

Dimanche el mateix vinyer serra en bo-
cins per l'etolfa i pampes, els tones que tenia des-
prés vinyer comença a fangar el "fronterre"
lateral i de darrera de la torre on fins ara no
hi havia hagut res. Pense sembrar hi alfals
o "gazon" de manera que enllac i estar pelat
sigui vert i que al mateix temps la ga-
llina pugui picar-hi.

El dimanche per la tarda i al vespre una
seu a museu "Carmen" i "La Mascotte". L'eti-
sta entusiasmada pel teatro era i crec que
val la pena de que n'aprofita abans de donar
a Quers.

Hem rebut carta dels pares. Sembla que
podran venir la Compta i en Joan.

Dimanche dia 30 de novembre del 1949.

Hem rebut carta d'en Joan Garcia, accep-
tant d'esser pare. Ens diu, com ens ho anuncia

el pare, que ania a casa a veure'ls per duna
 mar-los. Li n'hi havia hagut quelcom entre
 nosaltres, car veia que no seguim la tradició,
 i ell no volia per res sentir saber si hi havia des-
 acord. La família li digué que estaven assobentats
 de la nostra decisió i que l'aproviaven. No cal dir
 d'uns, que accepta encantat i diu que si pot estarà
 allí, aprofitant que emarxa a Amèrica vers
 el 15 de gener prop-vement. Eny d'annua tanga
 que es casa. El fet de emarxar a Amèrica és degut
 a que allà boix no ha conseguit obtenir-se; fu-
 poso que s'emportarà la seva esposa. Estic ben
 content que es casa i que s'afaci una dona que li
 faci oblidar les moltes aventures passades. En puny
 a emarxar a Amèrica no puc dir pas que faci
 bé; és allà que hauria de restar si encara li
 resta quelcom d'esperit combatiu. Vol a dir però
 que no en deu tenir pens si recordem la seva ac-
 tuació de xic. Des del punt de vista militent en na-
 tional no és res, (no se inclua si actua i ser esputat
 ja abans de emarxar a casa) perde tota fidelitat

quan regressa al país, i ara a l'èixer a demora
 ca no fa més que ploure sobre un mullat: és a dir,
 anar de mal en pitjor. És probable que la seva decisió
 de situar-se econòmicament (en aquest aspecte no ha tingut
 gens de sort) hagi contribuït a buidar-se políticament;
 pot arribar però no el justifica. Per què, un cap que hauria
 entrat a casa no ha tractat de retornar a la indústria
 tèxtil i contentar-se d'ésser un modest salariat com
 era abans de la guerra? D'exemple de la vida cor-
 ruptora i corrompida dels seus companys de Regier,
 Polomé, Fargas i d'altres, no el corrompe a ell
 perquè era un sol honrat, però tanmateix després en
 el seu esport per solc, una veïança i somniava
 de tornar a una independència econòmica
 ment, sense saber establir la diferència entre els incentius
 que aquells emporien i els seus ^{els} principis conductors en què
 que a viure just amb solut i fort.

Tot aquestes consideracions desfavorables no tenen
 res que veure amb la qüestió del patrimoni. Si li heu
 demanat d'ésser-ho és per les raons sentimentals que
 enlliguen a ell quan es revela el magnífic amic

en dues adversitats greus: el dolorós cas de Sant Marsal i el de l'accident de Bigiers. En el primer cas estigueu amb nosaltres en aquell terrible període, compartint la nostra pena i feu tot el que pogué per ésser nos útil. Hem volgut que ara, que aquest esdeveniment serà la nostra més gran alegria, estigui també amb nosaltres per compartir la nostra felicitat.

Dijous, dia 8 de desembre del 1949.

Poca cosa per comptar d'interessant. Dimecres anem a Bontour i després, amb la Marthe, anarem tot a passejar una mica per l'Esplanade on hi ha la pira d'atraccions.

Delir anarem a Ollivier i Jervian. I poca cosa més fura per contar. Ah! he rebut una nova circular dels comarcalistes. No parlen cap element nou, si no és que la edició, gràcies de la nota del Secretariat sobre la conducta política de Joan Comares, han produït l'efecte contrari al desitjat. Entre els pises al Secretariat i per tant al P., els millors pseudos militants de Montpellier troben que hi ha una

gracis o l'altres molta irresponsibilitat per no ha-
 ver-hi en donat compte abans o per haver-ho per-
 més. Però no vora doncs entre els quaders i mi-
 litants que tenien simplement nacionalitat que
 estaven insuficientment capacitats! Dissolte i
 dismenys prop. vivent hi ha un ple xic. Com
 que ara no tinc cap secretariat en el país,
 no poto' assistir-hi. El motus delegat hi va
 però amb mandats ben precisos. Esperare
 llur retorn i q' informacions complements
 fets que anuncia "Lluita" sobre el sec-
 tor, me a per qualsevol, veull dir ofensiu.

Dijous, dia 9 de setembre.

Em sembla que ja puc començar a escriure
 novells per qualsevol relacionat amb el cas Comu-
 nista, car avui he rebut "Lluita" la qual por-
 ta un nou article sobre aquest afer. En rea-
 litat aquest nou article no aporta cap ele-
 ment interessant; m'ha inclús rebut ja
 que m'imagina que hi hauria nous
 elements.

Ja que parlo d'afers de partit mestres
breument que a Bulgària hi ha actual-
ment un procés en curs contra onze ex-
dirigents i altres signataris de l'estat, veier que tot
conculcant del P. i búlgars incicps un ingulbau,
conseller de l'ambaixada d'aquest país a Sofia

L'acta d'accusació el acusa d'haver organiza-
zat un complot l'objectiu del qual era under-
near el poder popular instantant i d'haver estat
culpable d'alta traïció i espionatge. El cap d'a-
quest grup va Costov, un periodista búlgar
a 52 anys i membre del P. des del 1919. L'ac-
ta d'accusació diu que té antecedents trotsquísts
i esquerristes els quals va denunciar públicament
denunciant que li permeté d'anar pujant
en els escoles del P. búlgar fins arribar-me a ésser
el secretari del C. C., vice-president del consell i
després ésser successor de Dimitroff en entre temps
cuo s'hagués descobert el complot. És a dir que
hagués arribat a ésser el Tito búlgar amb
el qual treballava d'acord, ~~per així com~~

també amb el anglo-americans dels quals
 jo era l'hostia per l'intervenció del coronel an-
 glès William C. Bailey, cap del servei d'espi-
 onatge anglès als Balkans.

Un fet de l'acta d'acusació que té molt
 pes és que el 29 d'abril del 1942 el tal Cortor
 és detingut junt amb sis membres més del C. C.
 illegal, per la policia secreta de Clons. Malgrat que
 els sis membres en qüestió siguin tots de menys
 categoria que ell, tots són apunyalats el 23 de ju-
 niol del mateix any i Cortor se'n surt amb
 la detenció perpètua. El tribunal militar ha
 d'explicar alguna cosa sobre aquesta circumstància
 dient que té en compte la "situació material
 difícil de la seva nombrosa família"... !!??
 No està en condicions de dir si en Cortor és
 un infiltrat del tipus "Rafle" del seu temps
 en el C., però almenys, segons l'acta d'acusac-
 ió, és un traïdor, traïdor del tipus "Doriot",
 des del moment de la seva detenció en 1942,
 o uns setmanes deu dies més tard, quan

l'interrogà el cap de la secció de policia Niwlas
 Grecher, encarregat de la lluita contra el P.C.
 Durant aquest interrogatori denuncià els feys
 antics polítics i descobrí la xarxa d'enllaços
 així com la decisió del C.C. finalment signa una
 declaració de col·laboració secreta amb la policia
 en la seva lluita contra el P.C. i ja tenim
 un traïdor nou de trinca - suposant que no
 ho sigui ja d'obans - que amb el seu doble-
 joc ha arribat quasi a fer-se amb el P. Bellpà.

Ja sabem que cada militent obrer que can
 en mans de la policia capitalista aquests tracten
 sempre de camuflar i moltes vegades ho aconse-
 guen. Els que així traïxen com ja un traïdor
 en potència i si eren membres d'un P.C. no
 val dir que fossin autèntics comunistes, sinó
 més o menys arribats, més o menys assectors,
 més o menys covards.

Damb aquest procés es descobrí una realta
 que de l'anomenat treball de reinatge dels P.C.
 pel servei d'espionatge capitalista. Segueix

que no fem quan ens que començar en
 aquesta tasca de descobrir successivament infiltrats
 i traïdors; segurament que n'hi ha encara
 molts més per descobrir que de descobert, car
 l'enemic que ha consagrat uniuersos els seus
 recursos, guarda precisament els seus elements
 corromputs pel moment oportú. Després
 de la descoberta del cas de filia més important
 que tenien: Tito, han passat a l'acció per ac-
 celerar llurs plans en l'Europa oriental. Els
 P. C. d'aquests països però, no s'han quedat curts
 i han descobert ja els llòctims traïdors en alguns
 d'aquests països. Cal suposar que l'enemic
 no ha limitat el seu costós treball d'infiltrac-
 ió als P. C. d'Europa oriental, sino que l'ha in-
 troduït en tot els partits per tenir les a punt
 en quicòm l'agudització de la lluita de classes
 posi en perill que actualment l'estènciu
 de la societat capitalista en un altre país.
 No hem arribat, doncs, a veure'n... Han consagrat
 per se amb un partit, el iugoslau. La lluita ha estat

bron suvera, per aque es pagu e' impossible a fi de
que el cas no es nervosi.

En el nostre P. hem fet poca cosa per felicitar l' Stalin amb motiu del seu 70 aniversari. Hem fet una cartg plena de signaturs i de dedicatons. Jo hi he posat: "al més gran i el més senzill dels homes: Stalin. - Testimoni d'estimig del deixeble al Mestre. - Boix, militant del P. S. U. de Catalunya. Exilat a Montpeller, França?"

Ara voldria anotar l'essencial d'una conversació tinguda aquesta tardg amb en Marton. Ho deixo però per veure si ho podré fer demà.

Dissabte, dia 10 de desembre.

Unan vinguem el conjunt de París es souaren compte que en Montcaupiel no era apte políticament per ésser candidat en cap i proposaren que vol canviés. La proposició que se'ls presentat es la d'en Nadal, actualment secretari federal d'organització del departament. Aquest aital motiu en Marton va anar a París a dirant prop-posit i desps d'haver estudiat el

us amb tot els pros i contra d'aquesta propo-
 sició, serà finalment acceptada. El únic gran
 molle de Nadal és que professionalment no està
 capacitat o eni per dirigir una redacció de
 la importància de la nostra i caldria, per
 un cert temps almenys, que Coco restés
 amb ell fent tandem com ho feia amb
 en Selangrand. Don Montcauquiel, però no
 està disposat, vice, a fer-se a fer l'experièn-
 cia del tandem i ha demanat a ocupar-se
 de la difusió i dels retoltes, comenciant que
 havia ja oblidat altres vegades quina l'ex-
 periència del tandem no donava satisfacció.

Després d'haver-me explicat aquest au-
 rif hem vingut a parlar de despatxos. En Mont-
 cauquiel voldria tenir-ne un altre que no a-
 bandoni el de redactor en cap que ocupa ac-
 tualment. És un desig ben legitime, per ell,
 que ja té un buró independent que és el Petit
 Meridional. En Mondon en ha demanat en
 conseqüència si jo voldria retornar el que

tenim alguns a fi de deixar l'actual pel Coco.
 Clar que si que hi retornarà insegurat
 que estic més tranquil i més bé en un
 treball que en l'altre depart: Per dues raons
 principals fora de nou el canvi: perquè a
 aquest és l'interès del diari i perquè en Mont-
 conquis cal que tingui un depart ben
 situat.

Finalment quan varem acabar de par-
 lar de tot això d'aquí, reprenguéem la con-
 versació sobre el Duro de Reusq. M'ha dit ~~però~~
 que li varem demanar que feia jo i per-
 què no prenia el càrrec d'un Capd, ja que
 aquest és insuficient. Dir que contestà que
 continuava ocupant-me dels correspondents i in-
 peccis i que a més a més feia altres coses in-
 teressants. Fel ensenyà la meua recent: el model
 memòria pels oborns, model original d'economia
 que el li agrada molt. Dir que digueren que
 un company sí que voldria que hi hagués en
 cada diari. Retornant al tema en Mondou

3190
el li explica la nova posició al diari i a França
i el per què no voldria doncs residir definitivament
en aquest país ni naturalitzar-me. Dir que
ho comprendrien tot sentint que la nova resolu-
ció sigui ferma segons dient que les coses
poden canviar i per tant decidim-me a fixar-me
a França definitivament en el qual cas podria
prendre responsabilitat molt més important al diari
que les actuals. Si així fos - s'engegés en Guadon - jo
veniria en ell el meu successor. I com sigui que
té intenció, (intenció normal) de retirar-se d'alguna
per establir-se de qualsevol cosa tranquil·la, em diria
que li plauria que jo el succeís. Li diria doncs
gràcies per l'honor que em havia fet de proposar-
me per un càrrec tan important, (els de París no
trobaren pas la idea dolenta) importantíssim que per
un esdevé més gran pel fet de trobar-me en país
estranger; però diria mantenir la nova posició
la qual consisteix en retornar a Catalunya
i continuar en el meu Partit, doncs incompati-
bilitat amb el nomenament a càrrec d'aquesta

importàncies. Potsir davant de la insistènciá d'en
 Mardan o millor dit del desig que té d'empresar-me
 en càrrecs més importants i pels quals em creu cap
 pas, caldrà que m'informi el nostre Partit per què
 n'atigui al corrent i m'acouselli per veure si
 la meua posició actual es la bona.

Dimarts, 24 de desembre

Quedo si us plau l'informe pel P. presentant-
 lo al corrent del cas, exposat en les notes precedents.
 A part d'això pasquy cors importants time
 per dir sobre l'interregne durant alguns darrers
 sen dis.

En l'ordre intern hi han dos cors que
 mereixen consignació: Tenirament ja només
 resten vuit dies per la vinguda al món del nostre
 infant. Hi pensen constantment i l'expressen amb
 tanta il·lusió que ara que ho veiem tan opressat
 ens sembla impossible que sigui veritat. Ja
 està tot a punt per rebre'l: rebg, ditet, cotge, etc.
 Estem esperant amb ànsia certa de esta per

sobre ni finalment la Ceyxeta i en Joan podria
venir.

En setze es tretze dies que m'edueca, una fotò-
grafa, un professor, divorciada, jove i bella em vaig
a visitar per donar junt a la utilitat de l'e-
legància del venidí. Faia poc temps que la co-
necia però el suficient per donar un compte
que li interelava; però en la seva bella en la
seva elegància no m'invitaven a correspondre
als seus festejos. La inequívoca invitació en
guiesis era l'ocasió propícia per resoldre a
questa situació en un sentit o en un altre.
Em sorprenent que la seva audàcia tant més
perquè sabia que tenia la dona en estat
avanzat. I per veure fins a quin punt
podia estar interessat per opacitat dona, vaig
dir-li que li donaria la resposta durant la
tarda (així o sobrepuja al migdia). Tot així per
motiu per a que, respectant a la seva acti-
tud, la emparés un fill i que la besa seua
entusiasme. Aquesta manca de llum i el

aien refus de sortir avec elle, han fet expressament
 que no hagi vingut més a veure'm. Com que és
 una d'aquelles dones que creuen que tot el
 hi està permès i fins i tot voten, la meua ne-
 gativq l'haurà feut una unió. Et que a mi
 respecta, estic content de la decisió que he pres
 ungraat que actualment la relació íntima
 matrimonial no són satisfactòries (d'elli me'apa-
 reix, físicament, com un ésser que no em pertany;
 l'embros ho accepta tot). Tampoc no em satisfà
 la idea de tenir un amant, perquè en el fons,
 el que volia la fotografia, Mre Lecca, era això; poder ve-
 re mo hagué a tot tant al darrera aien hagué
 ésser més sensible als seus moviments. Poder un dia
 em deixar ell i ella per virtut més o menys (i
 enve a la ment a cas Nick, sense que això pu-
 suposí una comparació) però per ara és així i val
 més, sobretot perquè es el producte d'una actitud
 reflexionada.

Et dimmenge darrer no t'altre, vingueren a
 passar la tarda amb els institucions Marcel Roy.

nauf, e Marques, el vellotgeri Rafes. Amb aquest
 haver anàvem al Leste a veure "del barber
 de Sevilla". Bona tonq i bona vesprada.

Di'sabte haver anàvem noveltg a passar
 la vetllada a cà la propietaria ^h ^{un} ^{Faber}, on ultra
 la seva filla Martha hi havia el matrimoni veíns
 Roque i Pong. Pendent de dinuença, amb la
 Marthoune anàvem a l'opra a veure ^{Dramon}.

Deut era el torn del P. en la direcció de
 box del qual venen ara Agi-Pro. Com hi no en
 feim, fou de feim! Però cal reunir...!

I per acabar hi ha la taca del diari...
 Resultat que entre unses coses i altres no he pogut
 reprendre encara l'obro.

Còstor ha estat condemnat a mort i encen-
 tat just abans de les eleccions legislatives belgues
 que s'celebrenen dinuença, i el resultat de les
 quals no ha report en el ^{ms} principi la decant exe-
 cució d'aquest "màrtir".

Va ésser, entenc, fals fins a la fi, aquest so-
 bre diable. Primer venent se a la policia, després

negant algunes parts essencials de les seves declaracions escrites, negantony fets en el curs del procés.

Finalment tornant a reconèixer tots les seves traïcions quan, refusat el recurs de gràcia i revisió al país, veié que se l'hauria a executar.

Els altres acusats han estat tots condemnats a diverses penes de presó.

Dijous, dia 23 de Desembre.

Avui heu rebut carta de un qd anunciava nos que el 20 del corrent la dona d'un delfi havia donat llum a un nen. Ja fins doncs un altre m'ha dit. Tal com m'ha dit el meu germana, pot es portaran amb el nostre nen o nenq. Dic nen o nena perquè el meu germana el cap de vent dient me que malgrat l'ambigüitat donant una nena, veia un nen. El que sigui veia benvingut. Si és un nen, però, el treball veia pel nom que no m'havia cercat...

Heu rebut ja els girs postals d'Andorra pa-

gouit. li el trajo man i la gabardina d'en
 Mardon. I eny anuncien que si no li
 ha res de nou la Compta i en Joan virtoren
 de Barcelona cap a Perpessa el proper di-
 uert, dia 27 a les 10, del matí per arribar
 alla dalt a les 12, de la tardg. He pot haver
 però, encara, un contra temps: refús a
 ultims horg de valuzconducte. I la Carrene
 no diu res. I ha d'interpretar això com una
 activitat de gestió, en vista a obtenir també
 un solocconducte? Poter sí. Crec que si d'ací
 a demà no envien, telefona o telegrafia, colidrà
 que jo li telefoni per veure si té i en aquest
 cas avançar la arribada a Perpessa d'un
 dia el 27 enlloc del 28. O bé telegrafia a woog
 dient que mantinguem el 28 primitivament
 fixat.

Dint anirem al teatre a veure "Plume au Vent"
 Dolent!

Dissabte dia 27 de desembre.

Duni entres (seure que hi hagi cap relació)

3594

amb la dignificació de la diada) un magnífic
rellotge cronògraf en or laminat de roba
i en acer inoxidable de la capta inferior. En cas-
ta 12.000 francs, però d'amic i en val 15.000,
diner. L'he comprat per mitjà d'en Lynn, el
cap de la nostra agència de Basilea. De Georg
Hoffmeyer me va haver de fer obtenir un, però
el que ell portava de Suïssa, un jove com ell,
me semblava que ha treballat algunes dificultats.
Uns hauríem potut d'aver per tal de que
en portés un dinera tot or; però com que
ha fracassat, he aprofitat aquesta altra ocasió,
i hi he la caixa de l'acer, el rellotger i amic tanques
dir que per la maquinària és millor perquè
la caixa d'or, com que són molt fríges, no
són resistents mentre que amb acer la protec-
ció és completa. En Borgnes ha aprofitat que la ma-
quinària és de les millors. A veure si me
tindrà content.

La revista de Nadal la passo escrivint i per
demà no pensem fer res d'extraordinari. Quan

l'estat del desenvolupament profund de la joventut i
 la de l'adult que ha passat, aquests d'altres
 resten cèlebres pels grans èpats tradicionals.
 Dins d'els èpats m'heu en a la seva obra
 d'un ref. Per a veure no necessitem enunyar
 tant. Val més per a veure bé com diu l'apo-
 ritane. Car cada vegada que prengem un èpat
 mençant ens'hem que el no necessitem, hem
 de saltar com a mínim el següent i no cal
 dir que, malgrat dignitat, l'organisme
 és trobat sobradament amb un excés de mate-
 rial nutritiva, que no li fan cap plaer d'as-
 similat intempestivament.

Pensant amb el rellogue no recordo haver no-
 tat que entre el "Memento Larousse" en dos grans
 volums, he comprat recentment el non dicio-
 nari en dos grans volums també. Els quatre toms
 costen més de 16.000 francs. Ultra aquests belles obres
 de consulta he comprat d'altres llibres per un valor
 de més de 10.000 francs més.

Aqueixes 25⁴ $\frac{3}{4}$ en podrien ésser el fet que les contraccions prenatals acceleraren, precipitaren inclús, la naixença. O la conseqüència d'una gestació que fou sempre excel·lent. I la salut de la mare excel·lent també.

Tot això feu que, en realitat, les contraccions quasi no n'hi havé. Tant fou així que la llevadora se'n anà, tranquil·lament a dormir, declarant que no naixeria fins l'endemà. I quan se la desvetllà dient-li que la naixença era imminent, arribà tota enverada dient: "Madame Boix, rustout ne pousse pas."

CONCEPCIÓ DOLÇA: 03-04-1949 a 5^h30

03-04-49.-			
04-04- "	27 d. x 24 ^h .		18 1/2 hores
31-05- "	31 " x "		648 "
20-06- "	30 " x "		744 "
31-07- "	31 " x "		720 "
31-08- "	31 " x "		744 "
20-09- "	30 " x "	6.432	744 "
31-10- "	31 " x "		720 "
20-11- "	30 " x "		744 "
27-12- "	27 " x "		720 "
28-12- "			648 "
		18,50	
		3,75	
		22,25	3 3/4 "

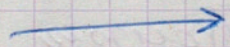
268 d. i 22^h 3/4 = 6.454 1/4 hores

6432 + 18,50 + 3,75 = 6.454,25

Principi: 9 m. x 30 d. = 270 d. x 24^h. = 6.480 hores

Resultat: 6.454 1/4

Diferència en - 25 " 3/4

3599 Dimecres, dia 28 de desembre del 1949.

Dijous, dia 29 de desembre

Escriu com dijous una gran nova que havia d'haver fetahir dimecres. Per això sobretot-lo aquesta data inenunciable. Ahir dimecres, dia 28 de desembre del 1949, a les 4 - $\frac{1}{4}$ (3^h 45), va néixer la nostra esperada filla a la qual hem decidit de posar-li el nom de Dolça. Pesa 3'205kg (tres quilos i dos cent grams), tot sua molt bé i és molt bonfona. D'aquesta és la gran nova rapidament expressada. Ara vaig a entrar ~~una~~ el detall.

Dimecres (vingué el dissabte al vespre) surten amb l'oncle (Foz) al Teatre a veure "Valses de Viena". Dilluny fou una dia de treball ordinari però jo, com ^{que} la llevadora havia dit el dissabte que la naixença del nostre infant no es produïria abans del 1er de gener, vaig decidir de marxar el dimarts al matí a la frontera a cercar els meus germans i la Conxeta i en Joan. Hi havia d'anar l'Albert si la meua presència allí havia estat necessària pel dia 28, però després del manifestat per la llevadora vaig preferir anar-hi jo per millor defensar-me

en cas de dificultat). A les 4:45, doncs, pujava ³⁶⁰⁰
al tren comú de la frontera. Arribava a Bourf-
Madame a la 1:30 de la tarda. Tot anava molt
bé i a 4:16 tornava a aparcar el tren de retorn
cap a Montpellier, aquesta vegada acompanyat dels
dos germans. Arribàvem així a les 7:35 de la
nit del dimarts al dimecres. En sortir a fora de
l'estació em esperava el Sr. Pons, un vell era d'aquí
i que ja ho feu anar a la rue Ecole de Droit. Ens
digué que ambaven de portar la anova copesa a
la clínica, de moment vaig pensar que estant
sola s'hauria alarmat però que no seria res i que
la anovensa es produiria a la sala d'aproximada
donada per l'examen practicat per la llevadora.
Com que vivíem amb el seu colpe hi preparava
tot i emloc d'anar primer a casa, partíem cap
a la clínica. Quan hi arribàvem trobàvem que
els dolors praxotals s'anunciaven bé la anovensa per
un termini més o menys reduït, però altra volta
la llevadora digué que no vindria abans de les 8 del
matí d'aquí. Vam decidir d'anar doncs a casa

i després d'haver-se allitat els dos germans jo
 vaig tornar cap a la clínica a fer compansió
 a la dona. Quan vaig arribar hi per alguns
 segons eren $\frac{3}{4}$ de 3 del cost i els dolors eren una
 mica més intensos. Duïem augmentant sensi-
 blement i a $\frac{3}{4}$ de 4 vaig la veure amb una
 rapidesa i una facilitat magnífiques. Al veure
 que així era, vaig fer cridar d'urgència la lleo-
 dona i quan arribà ja veia ja tenia quasi tot
 el cap a fora. En quant hi tingué tot el cosset
 ella mateixa es posà a plorar i un quart d'hora
 després ja estava neta, tranquil·la i col·locada amb
 la vida amb una cura en una sala de la sala
 d'operacions. Llavors la lleodona reprengué la
 cura, li trapé la placenta, tot sortí molt bé, la
 netejà i un altre quart d'hora després tot estava a-
 cabat; en resum, dones, mitja hora i tot allestat. La
 lleodona fou la primera sorpresa d'aprestar rapi-
 desia i facilitat i jo vaig constatar que el meu càl-
 cul havia resultat exacte: non ussed a 30 dies,
 adme quasi hora per hora puix que només hi

ha una difusió d'1'45 hores d'avanzada sobre
 la de la concepció. Finalment, alla a les 5
 de la matutina quan tot ja tornava a estar net
 i tranquil, i deixant aquesta espina després
 estimat, culloc d'uns, vaig tornar a m'ajudar cosa
 a casa. A les 6 em posava al llit molt de bonic i de
 cansament després de uns 26 hores consecutives
 d'estar vertit i dempeus, però content i feliç
 de saber que era pare d'aquesta nenya que
 esperàvem amb tant dolit i il·lusió. Estic tant
 més content perquè, per si la radiografia no ha-
 gués estat prou, vaig poder veure que físicament
 almenys per ara, sembla en perfecte estat de
 constitució anatómica. La dona conservava encara
 algun inquietut perquè quan la dent plorosa
 demana tot seguit per veure si estava egar-
 rada. Aquella dolerosa visió de fira, deus, no és
 més que un record desagradable i no sols està
 anatómicament ben constituïda sinó que és
 inel·ligible - i crec que no juga en aquest cas la difor-
 mació del seu paterne - molt bonic i per

ara d'uns anys, fa honor al nom que porta: no
 plora gens. Quan no dorm o no mana (ara
 comença tot just) obra uns ulls grans i bonics,
 té uns barbeta sortida, com la meua i abundent, i
 bells negres. Altir hi anàrem altra volta motí i
 tarda i somi igualment, junt amb la tia (Sogra)
 i la Martha. Altir motéus ja varem, vaig vull
 dir, anunciar la nova a alguns amics i avui he
 continuat. D'uns a uns, el diari ha publicat una
 "carta de visita" i un act de societat anunciant
 aquesta novetats. Ah! vaig enviar un telegrama
 a casa per anunciar-los la bona arribada del
 germanys i la vinguda al món de la Dolça. Tam-
 bé vaig comunicar-los telegràficament a la Creu
 amb la qual havia tingut una conferència telefònica
 dimarts. Dir que podrà venir però. volem per 48
 hores, ~~per~~ amb passaport. Caldrà viure d'aller per-
 una mica il·legalment perquè això és insuficient.

No vull acabar de parlar d'aquesta felix noi-
 neta sense testimoniar-ne la meua admiració
 per l'Elizabeth per les proves de noble voluntat

que ha solistat durant tot l'embràs; ni un
sol dia s'ha quedat al llit, sempre ha fet tot el
seu treball normal com abans de la concepció,
ha vorutit solament dues o tres vegades i no
ha tingut ni un sol dia psicoprecuatal. Du-
rant el darrer dia va anar a fer la bugada, la va
plumar, va aspirar les tres cambres i fregar a part
la cuina i el menjador, va masticar tota la roba
que li mancava i es va rentar i se'n va anar al
llit. A les 11'30, quan va veure que la cosa apro-
pava, es va tornar a llevar, va anar a visitar
el Sr. Pons, que viu a dos cents metres i va man-
jar cap a la clínica amb ell i la seva esposa.
Aleshores, però, havia decidit per escrit, tots les instrucc-
cions a home. Fobae en el cas que jo no pogués retor-
nar aquella nit i un mot per mi. Ho feu tot
bé, amb coloma ordre i precisió.

Divendres, dia 30 de desembre del 1949.

Altir no vaig tenir temps de parlar
de la impressió que m'han produït la Cou-
yeta i un Joan.

La meua és una senyora de 24 anys, alta, prima, fina i força bonica; preveig que en seria més si el seu cos tingues tot el aliment que necessita tot el repos que no pot prendre's, i si a més a més, el seu esperit pogues viure més a sossegat. La la vaig deixar fa onze anys era una mena de veritat, ara és una dona. I la impressió que m'ha fet és que té un bon esperit de dona, seriosa, formal, ordenada, clara, sense capanyes ni hipocresia. Ara comprenc millor perquè li dincen sogra a una; abans també em deien a mi sogre, i pels mateixos motius. I clar, perquè és una dona que sap on té la mà dreta i segurament més virtut que defecte, ha tingut mala sort; fins i tot en els sentiments amorosos. Aquesta afirmació no vol dir que tots els casos són iguals; però he tingut la l'ocasió de constatar més d'una vegada que no és impossible que es puguin sentir coses semblants que podrien indecent prenent homes

que no mereixen.

En Joan el vaig veure que tenia 4 anys i ara en té 15. És alt i prim, d'aspecte formal i de bona bellesa russesling. Em sembla que és de molt bona pasta i per tant fàcil d'educar-lo amb bons principis; però un qüè es preocupa d'ell, dels seus estudis i de la seva educació, començant pel pare; segurament que sóc jo del d'ací el que m'interessa més pel seu avenir. No cal dir que en aquestes condicions no es poden esperar grans resultats quan em sembla que se'n podrien obtenir de ben interessants. Tractaré, durant els dies que estigui amb aï d'incaulesor-li un espartit el més bo possible i, davant de l'ambient que continua regnant en la cosa pairal, penso seguir amb en detall encara la seva evolució.

Aquest ambient continuu essent dolent, quan tant com quan jo hi era; aquest pare ja no els canviava, naturalment, però

certs de llurs irresponsabilitat quasi arriben
 a indignar-me. Preferiscis més no entrar en detalls
 perquè seria massa dur. Tal me, trist, esclai, &
 que pugim en aquest ambient en Pere, Antoni,
 Selpi, una mica potes inclús la Roseta, no se l'han
 tobat tortura i malenca mentint en llurs tan
 fermament alguns veneniscies les quals han estat
 molt perjudicats pel govern de la castg. Vull tra-
 tar d'evitar que en Joan pugui caure en els
 molts errors, enganys i combinacions que
 han impedit de viure amb ~~el~~ folsansq redui-
 da, però suficient per no caure eternament
 en ^{el} terrible deficit de preceptes familiar que
 continua subsistent.

Avui he anat a declarar la dolça a
 l'alcaldia i a la clinica a veure a ella i fa
 ambre molt i tardq. Ambdues continen bé, tan bé
 que no hi ha res a dir sino bé i supò, que
 és molt, s'extria amb un sol mot: bé.

Dilluns, dia 6 de gener del 1950.

Ja estem en Dny nou i des d'ahir. Ni ahir, però, ni el dissabte no vaig tenir temps d'irine. Vaig a anotar-ne el més important d'aquest tros, i començant l'any nou.

El dissabte va ser un dia de gestions i s'encarress. Com que els meus germans no parlen francès, cal que jo m'encarregui de les provisions. Sepàrem el hora després s'haner amb unes tí i tardy a la clínica, naturalment, i mortòrem, junt amb l'Albert que havia arribat al matí i el motinonni Profes, al Teatre a veure "Du soleil sur Mexique" opereta de gran espectacle molt divertit. En sortir la Caspeta i jo pensarem per la clínica a felicitar l'any nou a la Oli i després, com que ell volia ballar, aprofitarem per anar a un Pong on hi havien estat invitat. Allí restarem fins a la quata del mateix de l'any nou i

Després anar em al llib. D'ensenyament, i
 seguir d'història, vaig portar en Joan al jut.
 Jof i l'Albert la Compta al cine. Després
 vaig del camp vaig acompanyar en Joan
 al cine i després me'n vaig anar a la
 clínica a acabar de posar la tardor amb
 la dona, la filla i la germana.

Donc me'n hi ha gran cosa per afegir.
 Pel matí, clínica i per la tardor clínica
 junt amb una passejada en bici per la
 ciutat amb en Joan.

La dolça continua bé i se'n anirà tan-
 bé. D'aquesta està fresca i bella i aquella
 petita i bonica. No plora quasi gens i
 canja principalment després de cada ma-
 nada.

L'any vell, doncs, ha acabat molt bé
 per nosaltres i el nou ha començat molt
 bon auguri. Veuem com continuava.

Dimarts, dia 2 de gener del 1950.

Aquest matí hem fotografiat la Delsa per primera vegada. A la demà tu anarà a la clínica i no hem fet una gran ella menys i una altra cop, en el braç de sa mare. Continua sent molta bonrat i valí un tot conuict.

Hem rebut carta de la Santa Mariona avisant-nos rebuda del meu telegrama. Afegit que el motuària de Casal, la seva mare menys a Segurita per anar a tenir cura de la seva àvia la qual havia tingut un atac i quedat enig perillosa. Encara està allí al estat de sa mare i de conuict que que no podrà venir pel bateig. Demanda demés si que continui comest ella la emessina i que, si cal, que alguna altra persona obri un nou cas.

Ara començem la decisió d'un forma per a poder fixar la data del bateig.

Dijous, dia 5 de gener.

Aquesta tarda a les 5 heu transportat a la torre la Dolça i sa mare. La neua no ha plomat gens, ni al sortir de la clínica, ni pel camí, (encara un cotxe del diari) ni a l'arribar aei. Per ra, doncs, no podem queixar-nos; fa molt bonic el nom que portq. Han sortit amb dos dies d'anticipació sobre el termini habitual perquè tot ha anat molt bé.

Dimecres, dia 4 de gener.

La vida amb la nostra filla, el meu germà i la meua germana omple tota la nostra existència actual. La Dolça va resumint novament en el camí de la seva vida; ens posem llargues estones contemplant-la i és amb un cert que em llevo durant la nit per agafar sa mare a fer-li judicium. Demà, dijous al vespre, demà tot el dia i una part de nostre de dimarts, la nostra atenció romanés sota per ellq (la Couxa i'cu fan estar a la porta major de Servici).

Diants d'uniq notes li han fet ja non
 brossos regas: una dotzena. No obstant no li pla-
 nyem res i ensitem com no cal dir-ho que
 visquem i es fangi gran.

Com he dit, estem res tot tres. En aquest
 moment (les 23:30) la dolça esta intranquil. E.
 sembla que quediem li impideixi d'apro-
 el ven i no sabem si es per no en te o si li
 te una unq de mal de ventre. Suprem
 que no sia res. Deis em recorda que
 durant la primera nit que passa aci, no
 em sentia dormir tranquil; no perque
 que's quediem sino perque era fo que
 l'uniq que sofegues, etc, etc.

Sobre la Conxeta i en Joan nous' d'uniq
 dir d'uni que ella x ha continuat revelant
 una dona unificiq que sap en te
 la una dotz i que li tindiq encara un
 si l'uniq rebut una iduacio mes deprimiq
 ulla de viure totz la influencia d' un
 ambient totalment contrari.

En quant a en Joan és noi que se'n
 podria treure un gran partit si un pare
 zelós de l'educació del seu fill tingues i po-
 qués preocupar-se'n. Ara està despat de la via
 de déu, per emprar l'expressió vulgar, i no
 hi ha ningú que requereixi ni els seus estudis
 ni la seva educació; sinó que el papa no
 l'ha demanat mai res sobre el que fa a
 l'Acadèmia. Tractaré de substituir-lo en el que
 pugui i d'orientar-lo el millor possible.

Dimarts, dia 10 de febrer.

Doni a tots els dies de vacances que he decidit pre-
 dre com a motiu de la meua excusa de la dolença de la
 visperada dels meus germans. Deuria d'elles retornar-
 se al treball. Dimanche fareu referència l'ajuda
 facultativa de celebració, (car l'altre dia meus ger-
 mans ja no hi seran) tant si ve en persona com
 no. Penseu que, com la Correu, tampoc no podrà
 venir.

Dissabte, dia 14 de gener.

Tota la setmana que fa un temps magnífic, nostra dolça inclús per la temperatura actual. (Obrim menys que durs fins a demà) Cada dia emugen al migdia a la terrassa mentre la dolça dorm en el seu cotxet al costat nostre, a l'aire lliure. Em sembla que s'aixe per li farà molt bé.

Heu rebut carta de casa i del delfí. És molt breu que no és just amb la família etc etc que ha sortit de la cosa pairal i sento significar-li la meua opinió.

La Cuspeta i en Joan continuen menjant de vent, Quicó és quedarem a França si s'apugnes d'ell. Sobretot la Cuspeta la qual voldria a la vegada sortir de la cosa pairal - on no la és felix - i tractar d'oblir-se. Que no signi felix a casa ho veu abastament i comprenem també tots 4 desordres que sorgeixen entre ella i els altres de casa, i, malgrat que em recordo que passa totuda, veu que és ella la que té raó més en general. Si to ho hagués viscut amb ella amb la pau m'ho podria dir que és segurament amb ella. Però, clar,

36¹⁵
sola és ell, la víctima i la incomprès. No pot
tot això, però, no crec que ella s'hi hagi de quedar
del, encara que pugés per lo legalment; hi trobo
les moltes dificultats que l'any passat queden
el cos del pare. Encara que sentís que aquesta
feba noig potési a cara - i ho porté a la cara -
crec que val més que resti allà que no pas ací, i
per les moltes raons perverses que queden el cos de la
Robeta. Quina família la nostra!

Tal com havíem previst demà albeurem la vi-
quida al món de la dolça (boteig l'aire) sense els pa-
dres... L'aire. Serem com la família, es de
can maron, els Bontemps i la Maitresse. Ja
tinc la càmera preparada per fer un film en color,
càmera que m'ha regalat gentilmente el nostre cap
de publicitat Bousquet. També tinc preparat
el menú de l'ajuntament comunitari el qual es
compra de la següent manera: Apetitius -
Byrtek - Orangina - Cingono - "almejer" - oli-
ne, farinos i ampores. Futuristas = Encolada neta-
pernil en dolç - pit d'aragada fumada - "Pati d'api

Trufes - Solpitxat - Ous durs - Olives i Mantega -
 Plats = Brou d'arrisau - Llenguado rebossat -
 Prostut de bedell i paó de forn = Postres =
 Truïts (raïms, plàtans, pomes, taronges) - Oreletes -
 Golats - Pastís - Bombes, plaxada - Terrons de Xuxo.
 ma - Ambrosos, cireres i préssecs en conserva i
 préssecs amb crema melba = Begudes = Vins
 negres i blancs dolços i secs = Xampuny -
 Monjoll - 6 digestius diferents - Cafè i tabac =

Com s' pot veure el menú és de colla;
 la dolça merced que se l'honorari d'ací.

El menú a veure en la família i els amics
 indrets, hem invitat a berenar la quatuor
 cinc famílies del barri amb 4 quats terrenys
 relació, tornant així la velledat de can Pons
 i de la Marthoume, si fa les oportunitats berenar
 ballat.

He rebut un mot de felicitat d'un
 non del Sr. Andreu Girau de l'Acadèmia
 Hispano-Francesa.

Dilluny, dia 16 de gener

La celebració de la vinificada al món de la Datsa es desenvolupa seguint el pla previst. Tot i que molt bé llevat del film el qual s'envellà i crec que ni podem recuperar els o tres metres se'n perdrem al menys altres tant al conviscar els ratllos. A part d'aquesta ombra al quadre d'ahir, tota la resta fou magnífica: L'apat, l'ambient, etc., etc.

L'apat fou seguint l'ordre establert pel menú enriquit encara d'algunes coses, implemen-
tats. A l'arribar al portit però, ja ningú tenia gana i els ports et quedaven la nit tot fent-se m'ho dir-se. Igualment succeí amb les begudes; alguns botells en s'estenaren, d'altres en es des-
taparen.

L'ambient en general i el del ball en particu-
lar fou excel·lent. El que en una gaire bé fou la
ràdio perquè en aquella hora no hi havia pro-
grames de ballables. Aquests no comencen mai, per
vef les 10 del vespre, però a novelles feiem festa des-
de 1 de la tarda!

En resum, doncs, tot anà bé i us heu
a considerar satisfech.

Donc apot breu els regiments: La Dolça dormint
en el cotxet a l'aire lliure, la Tia, a la cuina treballant
a la cuina com una negra; 1. Elisabet, la Lola, la
Compete i ja avant i veiant quasi calig (ja per
les begudes) i caliguts sense moure's: les neves d'en
Jofre, en Joan; la Xigou, l'Albert, la Marthou, l'on-
de, Mue Bontou, Mr Bontou. A l'hora del berenar
viuen en: Mue Dabé, la família Pons (4), els
matrimony Rogue (2) i Brizuel (2).

Després s'ha fet netejat general i pot ha retornat
a l'ordre. Com que ha quedat moltes restes de menjar
si beure s'oni morris hem fet que menjar del
que queda i encara que que n'hi ha per uns
dies.

Ting d'irure a seguirs vells amestats de l'atq-
lunya per comunicar-los la missura. S'oni en con-
testa en Pasqual, anunciant-me la mort d'en
Quim (ja 2 anys; ja la solia) i la de la seva dona,
la La Paia, ja uns mesos. Li tornaré a escriure per

donar-li el pèrme. Ah que s'ha casat i fillat més d'hora que jo és el seu fill Popueto.

Ambedós continuen els mateixos negocis de fruits i peix de quina jo llicera; però no en els mateixos empatsers. M'ha alegrat rebre novell d'ell i ho recordat amb joys temps llunyans de la meua infància en aquella vila i en aquella ciutat.

Dijous, dia 19 de gener

La meua germana té tant escrits a instar a França que m'ha portat a conviscar de poder i a dir-me a intentar quelcom per tal de que es pugui quedar. El que ha fet el pey és la seva mala sort a casa on no s'acaba amb els altres, la seva mala sort en l'armar i finalment la seva mala sort amb l'oncle Pringet de Toris; el seu padri a la casa del qual haurà llarg temps. Enj explicà l'altre dia, llògrins als colls, que el seu padri intenta, per la força, per d'ella la seva amant i que, rebalant-se, li va haver de

pagar inclis, dues bofetades, desil.lusio' a Terras;
desil.lusio' a Barcelona, desil.lusio' a l'in-
terior de la casa pairal, i la pobra moig
no es felix.

Sobre el cas de l'oncle Miquel, qui que
s'havia enamorat d'ella i que feu un
possibletot el portat que se li presentaren a
Terras. Si veritablament amb el sentiment
no es pot viuar, el que cal es domi-
nar-te tant mes, com en aquest, ellq
era la seva neboda de camp i la seva
fillola. El que es repugnant d'ell es que
indignat la repulsió i el refus d'ella, ell
es comportá com una vulgar pore, tant
mes pore quan ella tenia uns vint
anys i ell uns cinquanta cinc.

Per tots aquests raons principals i pel
desig que també se s'indignat-se
econòmicament d'una indiferencia
que a Barcelona s'fa crònica i que
tendria a aprovar-se, he decidit de fer

tot el que volgui per tal de puer & pupils
 quedar i treballar com ellq vol a veure
 si arriba al seu comu: establir-se pel seu
 compte. He li consultat a un Medico el
 qual ha trobat que feig molt be, i feig
 que a ell el hi ha estat molt simpatic, i
 que la Roseta. He anat a veure el meu
 Fatre, Nazarethian i m'ha dit que si pot
 treballar ella podria dirigir un taller on ell
 seria tallador i corredor. Avui he anat a
 la Prefectura i he fet una sollicitud de
 residencia; sembla que la tindrem apro-
 vada pero com a no-trabajadora. De mo-
 ment ho acceptarem aixi, començara
 a treballar a casa i després ja veurem.
 A ella, a hi que poguis decidir-te amb
 tota consciencia de consciencia, li he dit el revers
 de la medalla que ara no veu: un pro-
 blemistic constant, dificultat de treball,
 de llengua, de rebació, etc., etc. Accepta
 encantada de restar i dona la impressió

o que no li fan por les dificultats.

Dissabte, dia 21 de gener.

D'aquest vespre hem rebut una telegra-
ma d'en Joan Parria anunciant-nos
que no ha pogut venir i que surt
de Barcelona cap a Amèrica el dia 2
de febrer prop-riament. Anuncia també
una carta amb més detalls i que a la
costa el dia 7 del corrent. Només és l'os-
tina que no podem venir perquè
ara no se'ns pot gran encòmmodament a
venir.

Dimarts, dia 24 de gener.

Dimenge el matí va venir en Bord-
quet a acabar-se de filmar la pel·lícula que
vaig començar l'altre dimenge. L'error
menor de que em creia haver passat
els vuit metres quan en realitat només
n'havia fet dos, per el comptador muntat de
vuit a 0 en forma d'indicant i volta de dos

en les unes. Quan vaig pensar en una
saltar, a 6. En retorn, i una vegada més,
el meu error és d'un espai de gel. En
fi, varem tractar de recuperar el que ens ha-
via vist la llum i aleshores l'he enviat al labo-
ratori. Ja vurem què en sortirà.

Després d'haver filmat varem a dirar
a càrrec d'Anderson i en sortir, un moment
al diari i cap a casa a preparar el vestige.
Sortim de casa, cap a la frontera amb el tren
de les 4'44, arribant a Bourg-Madame a
l'hora prevista, o sigui a les 12'16. Directa-
ment a càrrec d'Andrieux i poc després la sepa-
ració amb en Joan. Amb en Leger a
nàvem tot seguit al punt internacional
on en Douliard estava de guàrdia i allí es-
perarem a veure si varem venir en Pere
el qual m'annunciarà la seva arribada
l'altre dia per telèfon (Vingué amb un omni-
bus a veure si els hi podíem trobar unes peces
del col·lecció d'apunts). El tiquet d'entrada escassa

junts i m'acompanyarem a l'estació a esperar
 el tren; ell retornava a Puigcerdà. Vaig a tractar
 de procurar-li les peces que necessitava
 sense que això vulgui dir que aquestes peces
 veig l'ajuda de continuar dotat forma co-
 mercial o stropelista com sembla per
 tenir intenció de fer.

Després heu trobat uns apilats de carnes
 però no encellit. De més en més m'he
 trobat gros i restit com un anglès... (a
 marxa amb traps de golf i candida anglès).

Aquesta matinalada a les dues en portava
 al llit i ara (a les 22:30) vaig a tornar-li
 a veure.

Doncs hem cobrat la 1ª part de les al·lora-
 tions materials de la 1ª naixença sobre de dos
 anys de cotament: 17.100 frs.

Oblidava de dir que el Pare m'ha fet una
 regalat per la Dolça: una compensació-collaret
 d'argent amb les inicials de la mare. També
 m'ha donat la foto més recent del seu fill

(15-1.50) on li apareix ja gros i rebassut.

Divendres, dia 27 de gener.

Almir i sbany d'almir no vaig vetllar gens perquè no teníem llum elèctrica. Una gran nevada, com feig moltíssim que no se'n veia gaire vist en alguns replaços, ha fet força mal, particularment en el regístrat-elèctric, elèctric i telefònic. Avui i una mica almir, ha fet sol, un bon sol el qual ha permès una gran fonedura. El pú ha disputat més de mitja hora en aquesta ocasió ha estat la "Dukie"; se'n ha fet un tip de corer anunt i avall a través de la neu. Com que el vent treu la neu a terra, vell dir a la neu, de vegades la impressió que era un serp a la vegada curta i grossa la que corria.

Dins de pocs hores la nostra dolça para un més que vingué al món. Ara està moment al costat meu i perquè s'ha iniciat la retirada el pit veient que ja en té prou i de per que no li faci mal, ella s'ha posat a vidar zambonament

reclamant-ne més. N'hi dona o non i encara
sembla que no estigui content, la golafe!

Havia oblidat d'avisar que el del dia
3 del corrent. L'hem fotografat dues vegades més:
el divendres, dia 20 i el diumenge dia 22. El
divendres fem en Roger, el fotògraf del diari, el
que vingut amb, en fem quatre de diferents
junt amb un altre quatre (Ella, jo, la Conxeta
i en Joan) i en cap cas podem aconseguir
de fer-li obrir el ull. El diumenge en
fem quatre més (després de la fallida), tres
en els braços de la Conxeta i una en els d'en
Joan. D'aquesta vegada obra bé' el ull, l'únic
que el hem tingut de fer a l'ombra i
amb el mateix aparat, no sabem tan bé.

Dijous, dia 2 de febrer del 1950.

Pera una terrina per dir on vivia
aquels dies sense història. Tot va bé
i' aquest és el motiu de l'afegit nosse comen-
tats. La dolça va fer normalment i
dolçament. I normalment igual. El que ella ha fet

3627

ja's per ^{Simunage} (Lier) el primer somriure, estant
resueltada.

Dissabte, dia 4 de febrer.

Aliv varem rebre en París el film de la Dolça.
L'endemà el vaig portar a en Bouquet
el qual el passà en el seu projector i digué
que moltost les escenes avançades no hi
havia que estaven molt bé. Aquest ^{parlat} heu
amb amb els a veure la projecció i, en con-
junt, està bé; e he molt content perquè
deuenç la meua hi apareix molt bé.

Al vespre, amb un projector prestat, l'he
prestat que este vegeu, a veu, davant de l'ente-
sissime refusat de l'Elis, la Cousi, la tiq i final
i tot la Fritie ha fet un oalt quan s'ha vist
aparèixer a la pantalla.

Com digué que la projecció és el més inter-
essant i com que tinc document, des de
quan vaig fer parar d'aigua, els diners per
pagar la factura, hem decidit comprar amb
aquests diners un projector i quan el

l'annu acabara la instal·lació i present
la factura, si no tenim el diu el pareu
esperar o el paperem a termini; i no crec
que el feu esperar tant com el tu fa
amb nosaltres.

En Bourquet m'ha dit que aia patia
fer-ne un ams negre-blanc mullat
de colors com e' aquest, car no essent tan
cari ni menys alguna estona no et
sap tan greu. Si be en color es molt
més bonic, ho far així per fer una
única m' d'aparellatge. No vults pro
d'haver començat per un en color, car
un esdeviniment com el de la mortuosa
o la morta filla real be un filer en
color, veritat?

Deprofitant que no t'heo fies d'illu
el projector prestat, ^{deixa-la} ~~aporta~~ tardq el tornarem
a projectar.

Aquest mespre ha mort en Broyse,
un periodista del notor diari que feia

temps que estava malalt. Tenia només
52 anys però físicament estava envellit
amb més de 80 anys i de sofriments, curats
que s'altre cosa. No havia tingut mai
felicitat en la llar en les seves dones que
ha havent, i, per comble fins i tot la
filla gran li ha donat sanglots. Proba-
blement l'apreciava força i quan he
solt la nova fatal he vingut a ^{la} casa
mortuària.

Dilluns, dia 6 de febrer.

Com previstahir a la tarda varem
tornar a passar el film de la dolça. Hi
havia el meu oncle Nazarethian i la seva
família (dona i fill), Mme i Mme Fabre i
el professor Laborde i la seva, un, unant.
El primer, tres vegades i una l'ad-
miració de tots. La única que no par-
ticipa a la festa foren la dolça. Feren una
banda enorme i mingué la sentit.
Après tanta l'han portat a la clínica

i ja pesa quatre quilos. Ah! és interessant
 notar que des de ja des dies ja no s'escr-
 vetlla en tota la nit. És ella mateixa la
 que o'ha desmanat i no s'hi veu res fins
 a les 7 o les 8 del matí. Jo ja li deig
 a sa mare de desmanar la durant
 la nit, però ella no ho volig perquè téu
 por que passi gana. És la dolça ma-
 teix la que li dona la llet. És la
 primer, i de bona hora...

Dimencres, dia 12 de febrer del 1910

Fa ja un cert temps que el diputat català
 de França i secretari del P. C., ^{de França} Andreu Martí,
 va fer adoptar pel l'Assemblea nacional fran-
 cesa, un projecte de llei instituint la Univer-
 sitat catalana com a estudi oficial en les uni-
 versitats de Montpeller i de Tolosa. L'una més
 pel franquista! A Catalunya està prohibit
 l'ensenyament del català i a França
 és lliure i fins i tot oficial...
 D'aquí a setmanes no hi ha res

or bo per continguar. De dolent, o in-llen
 or de, agradable, etc. He rebut el diari una
 carta d'en Joan, escrita en nom de la
 mare, demanant-me que el li enviï
 mil pessets. I per justificar aquesta de-
 mandg diu que mentre no tingui una
 paga de home a casa que no omisca bé.
 Absolutament d'acord però voldria saber
 el que han fet i fan per que així sigui.
 Aquesta demanda confirma el que m'ha
 dit la Canya sobre la manera de viure
 i d'adquirir tres or. Per un cost: com
 sempre demant la imporessió que el
 diari... Té no vull continuar perquè
 en'è dolent haver de criticar gairebé
 tot el de casa. Com sigui però que el
 havia de contestar, en la carta m'he dit
 que amb tot el que febletz i que per
 val més no resistir perquè encara ho
 havia d'altres cos. He guardat copia sola-
 ment.

L'únic que m'empuja d'expulsió
 és que, per vergonya, vaig decidir
 que no diria res a la Donya. Però des-
 però tan gran empunyador que em sem-
 bla que acabaria per dir-li malgrat que,
 fins i tot així no contribuiré a per la
 estimar la meua família.

Una altra nota irrefutable és que
 la Donya té una diarrea; de moment
 no gaire important, però fem per
 sentir profundament el seu sofri-
 ment. La meua té també qualcun
 que la fa sofir un dia: una ferida
 en el pit esquerre; de moment sense
 gran conseqüència.

Dimecres, dia 22 de febrer

La diarrea de la Donya encara dura
 un dia: diarrea i constipat ^(gru) donat se-
 guiment per sa cura (a mi inclús).
 Vorem per venir el metge i diré per no
 era gran. La febrer, però feia una cura

trista i si no va perdre ps. algunys no
en guanyà gens. Ora ja fa un' bonq
avetq i constantq feut vells de tant en
tant.

Hein rebut contestació de casq a la
Marga costq de l'altre dir la qual no ~~el~~
~~ha~~ ha fet cap gràcia ni al papa ni a la
mama. Tracten de justificar-se sense avn-
sequir-ho. Tot això però és molt dolros i
desps d'haver-hi pensat més he decidit, tal
com ja en tenia la intenció, dir-ho tot a
la Joana. Ellq no ha estat ropreta d'aquesta
demanda d'ell i fins i tot ha dit que ja
s'ho esperava desps del que havia sentit dir q
en Joana. No el hi he enviat la unil
petita demanada, que podria fer-ho avetq
que volgués perquè no tinc cap combing-
eib; en canvi, el hi he facturat per tren
un paquet de 5 kgs. amb menjor i unq
amenixant vellq nova per a que tra-
cori d'espollar en Joan pel treball.

Aquesta setmana passada hem tingut la
 visita d'en Cruz. Per ell hem sabut que
 ha vingut amb la seva germana i que
 aquesta havia vingut abans amb tot el
 ací d'ell d'ací, principalment amb
 el seu país i d'altre amb nosaltres
 s'ha vist ja que des de que va marxar
 d'ací es pot dir que no l'hem vist més.

Ara en Cruz ja no té a quell aspecte
 de mort de fam que tenia al a Mont-
 jeller; comença a guanyar-se bé la vida
 i diu que ha vingut a Montjeller per fer
 feina amb l'arxiduc, un projecte de
 explotació de platja en la regió Couron-Grand
 Roi.

Dilluns al vespre la Cristina i jo anàrem
 a la "redoute" de l'Opera; ella amb vestit
 blanc i jo amb smoking. Varem deixar
 sola a casa l'Elis i la Dolça. Aquesta tran-
 quil·la i apuella amb una mica d'en-
 cortipot i una mica de reconeg. (L'el)

seva roba per fer-se el vestit de nit la va
donar a la Couxata per a que n'aprofités).

Com que el rescapó a l'amenicament al qual
vaig assistir en representació del director, es
va acabar a les 5'30 del matí, varem ar-
ribar a la casa a les 7 hores més tard. A ella digo
no li va agradar gaire. Vol a dir que sense
apert-separ gratis (maiés vaig pagar 30 frs.
pel nostre guarda-roba) haguéssim a més de hui
cap a una, però en aquella tarda el oficiol
emera que hagués volgut comprar un hor-
niq, en benq'edunació, pagut. Vol a dir tam-
be' que l'èpist selecte, les seves begudes, pre-
sentació, quadre esplendí, ambient, i orque-
stra i orquestra van contribuir a fer passar
el temps força de prestq. El que vaig sentir
més és que l'Elí no hagués pogut veure
perquè hagués estat més felis. Tanint la al-
men cortat que sola a casa. I digo mal-
grat que en la nostra tarda d'oficiol, el cos-
tot del profete, hi havia la reina de la reina,

elegida ^{ja} instant a ballar en el gran pati
 del Teatre, entre tots ls reius del Carnaval de
 la ciutat. Aquesta noia jove i frega bonica
 vaig tenir la impressió que era presq
 buida com a personalitat i potser inclús
 llangüera de temperament, ja que amb mi
 fou més amable del que ^{amb} un ballador
 ordinari hauria d'esser... Clar que tot
 això potser va fruit en ella de la seva alle-
 gria d'esser reiu, de veure's rodejada de tants
 personalitats i potser també perquè jo no
 li era desplaent (la Causi diu que em mi-
 rava molt). El meu atreviment no quic
 oposar (un pety sense importència i sense
 se continuació) novis me l'explico com
 un caprici del moment, fruit de
 l'ambient. Adhuc per dir que llavors i per
 no desentendre's amb aquell ambient, vaig
 dir-li se eny veuríem. En contacte per dit-
 sobre amb el Venise el qual no passa avui
 ni per esperit de curiositat ni per esperit
 d'aventura; menys encara sones per sentiment.

En el fons aqueste aventurosta és un inci-
dent sense importància la nit de l'òpera
una bonica vetllada que ho l'après ja esset
riquis amb l'esplendidesq del quadre del
teatre.

Be; ja he escrit prou per veure. Em
resten força coses per escriure, en particular
sobre la vida internacional i la situació po-
lítica, però no tinc temps per aconseguir ho
tot.

Ahuy d'acabar well autor terminatius el
meniu que em presentem: Ostras verdes - Alla-
gosta - Gribes - Postit fed de gallinetes - Endiam -
Mandarines gelades - Pastissos - Dolços i Fruites. Dos
qualitats de vins (Alsàcia i Bordos) i champagne.

Ahuy veig sobre una nova molt tristia:
El germà del meu amic d'infància Magé
Blanc, un escriptor que aquest any atropellat
per un cotxe (camió) el dia 14 de desembre
prop passat. Sento molt la pèrdua d'aquest
amic que era, de tot, el de la infància, el

que estimava més. Ho sento tant més que
 haurien restat vivis amb sense confor^{nos}
 i ara, quan jo m'havia decidit, amb motiu
 de la insistència de la Dolça, a reprendre con-
 tacte ja es massa tard.

Aquesta dolerosa nova m'ha fet recor-
 dar, per sentir més encara el seu tresor, mol-
 tes escenes de la nostra infància, de les nostres
 piques, de les nostres joies, de les nostres amio-
 rets i de les nostres dormits quimèrics.

Que després en pau i si em dia que
 tornar a Lleidat, prometts amb una a inclinar
 sobre la seva tomba.

Dimenge, dia 26 de febrer.

Dijous al vespre vaig anar a Palasme
 les Baixes per comprar el corresponso local.
 Onella s'anar hi en cotxe, com hagués po-
 gut fer, per estalviar més de diners d'anar
 hi amb l'autobús Departamental (que no pre-
 go) fins a l'embranchement i els 3/4 Rius.

restant amb la bici. Va succeir, però, que aquesta darrera distància vaig haver de fer-la sota la pluja, una pluja fina, mes prou per millor-me més del que hauria calgut.

Al retorn, al^{te} cop la mateixa distància feu feta sota la pluja i quan vaig arribar a l'embarcament em vaig espèrir deu minuts el pasatge de l'autobús. En resum, que com que ja estava un mica enostipat, la millina va acabar de fer el pes. Diverses el matí vaig anar tard al despatx i ahir distoble gress. Doni també m'he quedat a covar l'enostipat i crec que demà la cosa anirà millor.

La moral d'aquesta història és que fer zela no em prova. El normal era que veient el temps que feia, hi anés en cotxe directe. Pel zel de l'economia hi vaig anar amb autobús i bicicleta i el resultat per mi és dolent. Diria en resum ~~que~~

des occasions mais en la quelle l'expres de gel
 en costa car: l'incident Bourdier i l'acci-
 dent de Béziers. Aquests tres casos il tursten
 bé que l'expres de gel no en prova i he
 decidit d'abandonar-ne una mica fins q
 arribar a una mesura més practica,
 sense tornar-me però en pensa-ment.
 No sé ni ho conseguirà perquè aquest
 expres de gel manipulat tan sovint sembla
 front del meu propi ésser.

Dillabte, dia 4 de març del 1950.

Dillun vaig anar efectivamente, al
 diari, però com que l'encortipat no
 estava prou covat al dimarts vaig
 tornar a quedar-ne al llit i fins
 al dijous. Altres dies vaig retornar
 al treball i sembla que ara va millor.

Actualment hi ha a França un
 moviment a mil dimonis que a tony
 tot el partit integre menys el comunista.

36H1

En peu de mots l'Assemblée consistait en
un trafic d'influences sans cesse parisien
que visait la continuation de la guerre
d'Indochine favorable aux colonialistes de
France et de l'Asie. Du côté de l'extrême
gauche et du centre, à un moment de cette
grande personnalité de tout le parti, même
il existait, germes de la table du cap d'Ex-
centraux et autres. Des de la présidence de la Repu-
blique (il présidait une partie) jusqu'à dignités
de haut ordre, qu'on lui donnait. Et ces
(sans dire l'Assemblée des députés) brevets,
subventions et autres fautes avec distinction
généralement par représentation de l'emp-
ereur (Duo-dai (replacet?... en el tra)
pils colonialistes) à Paris. D'en reçoit-il
des fonds? Et possible que nous voyions
un jour, malgré que de fait à la propor-
tion de l'Assemblée, l'organe de réunion
une commission d'enquête et en la quel
lui figure un communiste: Krieger-Vobisont.

És gràcies a ell que hem trobat tot el que
 just era necessari, i és ell el que
 en general sempre és interès i esper
 perquè de prop o de lluny tot la seva
 més o menys simpàtic.

Aquesta vergonya nacional deia
 mal parat, tot el que es produïa
 contínuament a governen la 4ª República.

Nois els comunistes resten sense ind-
 eulq. El sent però l'anticomunisme
 imperant que encara hi ha una
 milions i milions de francesos que no
 hauran vist en comptes res; i en
 referència a francesos treballadors. És
 que indistat tot, aquestes disbauses
 i altres - i n'hi ha! - contribueixen
 a unes endavant; però es podria
 anar tan de pressa que aquesta ten-
 titud progressiva la trobem lenta, lenta...
 És que de tots ens no som impa-
 cient...!

3643

Dijous, dia 11 de març,

Hem rebut els patrons de la gabardina amb els quals pensa posar treballar la Coupa. Té la intenció de fer-la completament (tallar i confeccionar) i el meu mestre, l'amicament Regaretti en la renda. A més a més, aquest farà com si tingues un taller de gabardina a renda i els clients que en vulguin, els li prendrà la renda i la meua gerència els farà. És a dir que entre la feta a renda i la confecció que pugui fer qualsevol no en tinguin a renda, o començar ni's pot guanyar la vida; aixíem que sí. Clar que si Regaretti tingut un capital i si ella hagués pogut establir-se directament, la perspectiva i els resultats serien que haurien estat millors.

Altres vegades veure una carta que en l'emplaça de joig: Podria comprar un projecte de ciència econòmicament en

teny del seu preu de venda al públic,
 el qual farà un estolvi de més de
 10.000 frs. Tinc acceptada la comanda
 i l'hauré de rebre dins d'un mes a
 6 setmanes (termini de fabricació exigent).

El fet que pugui per aquesta eco-
 nomia és gràcies a una iniciativa del cos
 del meu mestre. Aquest tal cos és un
 fotògraf d'apuntat que hi ha ara pels
 carrers. Menja a càl del mestre i en el
 curs d'un mes de 4 mesos de treball
 per aconseguir el treball secundari, per-
 tanyent del projecte per tenir acompanyat
 un projector. Va estar ell el que me
 proposà de demanar la directament
 a la fabrica en nom meu a fi de
 beneficiar del preu de revenda. Dintre
 ho faré i enq sembla una fetq.

Aquest bon resultat m'incita a ex-
 plotar la iniciativa per veure si puc
 obtenir, pel mateix mitjà, més

cànnora. Si puc obtenir una rebuïda
 similar, quan's pot dir que amb el
 preu que taurim a pagar per un sol
 aporcell, podrí quasi tenir el do.

Aquesta tarda la Dolça i jo ens hem
 quedat sols. La Conxa i l'Elí han anat
 a fer compres a la ciutat. Han portat
 una barxeta de cartró, plegable, per
 la mena i una estera, també de cartró
 i, especial, pel pispum.

La Dolça no m'ha donat gens de
 feina; s'ha adormit tot seguit i jo
 he continuat trapicant per casa.
 Val a dir que això de no plorar
 no és una excepció sinó la regla.
 Continuig essent dolça com el seu
 nom i no ens fa perdre gens de
 temps ni de dormir.

Dissabte, 18 de juny del 1900.

Una altra setmana esotada sense haver

3646
anotat res en aquests pàgines. Aprofito
ora el ditall per anotar l'essencial. Du-
rant la setmana el temps em inunda
i no trobo ocasió per prendre aquesta llibre-
ta. Val a dir que si la tingues a mà com
abans, hi escriuria més sovint; però sé de
que la meua germana viu amb avoriment
la tinc tancada a salt en l'armariet
on arjiva ls meus coses.

Sobre això del temps a vegades em
pregunto si emagrat ls meus qualitats
d'ordre i de treballador que es plasma
a reconèixer el que em concierne, no
arribo a saber organitzar-me d'una
manera a tenir més hores per a mi
bells. Constato que menys em penso de
fer qualsevol qüestió etc. dormint i
encara posto al llit d'uns pocs per fer,
que aprofito per llegir ls meus llibres
i viupres del treball dels autobus, etc.
i emagrat tot no trobo que em pugui

3647

Temps per fer tot el que voldria. Fa un any
collig a dies que tinc la intenció de fer
un estudi sobre les diverses formes de la traïció
i després posar-me a recopilar l'obra,
i mai, no hi ha manera d'avançar. Entre
unys coses i altres passen els dies i el mes.
Tot veure que comenci res. Això és
doblement greu perquè a més perdent alhora
la vista cosa de l'obra i les conseqüents sobre
els problemes que vull tractar.

Faig-me un autodiagnòstic sobre aquesta
conducta trobo que potser pardo, massa temps
amb detalls i coses que no potser inclouria
de deduir amb directament al gra, és a dir
al fons del problema. Veig a veure d'abreviar
ni veritablement és així i si ho és reaccio-
nar en consciència.

Aquesta setmana tanmateix he treballat
força: He escrit ^{en altres parts} una llarga carta a l'oncle Mari-
no contant-li tot les tractades que he fet i signi-
ficant-li que cada dia s'va apropant més

l'hora en la qual caldra que presenti comptes dels rebuts que he fet amb la família. Aquesta fragorant que volia fer del meu cas "soliditat per gossos" i el que incieny bé per lo reforsquen la paternidat sobre la meua ingratitud i sobre els atropells que feu en el 1939. I si, naturalment, aquests rebuts i atropells ^{i altres} són reprobables, suposo que una bona justiciu sabrà aplegar-li la sancio que mereixi. La meua curta vida ems que res a fer. Li una mica de por i a donar-li una ullada d'humanisme. A bé, però, d'enviar-li i a fi d'evitar possibls enuyjos a la família, he decidit enviar una copia a l'encle. J. J. i al papa per veure el que em diuen sobre l'oportunitat d'adresar aquesta carta.

Fa temps que es parla en existint lloc de la terra de "aparicio d'un enginyer volant que anomenamen "Platós voladors". Aquesta aeronau sembla que no sigui tan petit com vol significar el nom donat, ja que

dir que tenen una 3ª velocitat de llargada
 i que evolucionen en vol vertical i hori-
 zontal amb velocitats vertiginoses. Tot això
 ho sabem de dir una observació directa que
 a Mèxic afirmen haver observat aquest
 estrany enginy. Han afegit que tenen la
 certesa que el tal aparell està connectat
 a distància però des d'un punt terrestre;
 doncs desisten de que pugem ésser aeronaus
 extraplantàries. Tot això s'origina misteriosament
 i aquests aparicions a Mèxic, en 5 altres països
 sud-americans o a Escandinàvia com es diu
 temps enrera no sé com interpretar-les. No
 puc dir que siguin ni terrestres ni extrapla-
 netares i tampoc, ni veure d'aquest món,
 d'on provenen. Qui dirà veurà

Avui diuen que - ho diu un autèntic
 autoritat - (que fou del servei de detencions de cri-
 minals i guerrals) que Hitler, la seva dona i
 Bormann són vius i que estan en la
 U.R.S.S. Afegint que l'Exèrcit soviètic, el

3650

qual entrà el primer a Berlín, els feren presones i se'ls importà en gran secret cap a la U. R. S. S.

Alcun proseguint la companyia d'ajut a "Travail" amb autie de la publicació del seu 100e número. Mowatt, hem rifat un gall, hem fet llistes de subscripció i aquest vespre organitzem un "lot" al Secours Populaire. Dimanche passat celebrarem una reunió íntim de commemoració.

Per acabar aquestes notes vobis una final humorística vaja a consignar un fet d'interès autèntic, transmes pel nostre corresponent de Florac (Lozère): Un pastor de Prusse en descobrir un porcí de debres va decidir de fer una festa al porcí casolà que l'havia col·locat. Tingué la bona idea de banyar-se els pantalons i de depositar una bona postlatsa sobre el cunyat porcí. Ocurregué però, que tota el hoc o el pis el porcí es disposà i enganyà solidament l'aparell penitèl del dissortat pastor. Pobre home! Fall de dolor intenta deslliurar-se

de les deus del parany sense aconseguir-ho. El
 la fi es veié obligat, aguantant amb una mà
 els pantalons i amb l'altra la terrible tenalla
 i amb un mal que é facil d'imagi-
 nar, d'anar a cercar els socors que
 el seu criat desafort, no ho vien acon-
 seguir strenc. Li calgué per un tra-
 jecte força llarg abans de trobar el de-
 nitjat desllibrador. No val dir que el fet
 no solament es, ha fet riure a molts
 sino que també a tots els socors d'on vien
 al malaurat pastor.

Com dissortat passat comi també la del-
 ga i ja es veu ben quedat sol. Estic escri-
 vint apuntes molt benint a ella ^{en} ~~amb~~ el
 meu barçó mentre fa una mica la di-
 gestió abans de posar-la a l'estal. Es veu que
 el que faig li interessa força per que miraq
 molt i no deu ref.

Continua fent nos grans riallades. La
 vaigua contra la pigotq que li faen fa 15

sis ja veu brillant.

Dijous, dia 23 de març

Demà hem fet fer els forats per les armadures a la Delsq. Ha estat el nostre amic Forques, un vellotge - joier. Un forat ha quedat molt bé i ben centrat però l'altre s'ha mancat ja que està massa baix. Caldria tornar-li a fer quan aquest estigui acabat.

Jo me li he anat però d'altre la Couci em diuen que aquell li han donat el peu i la pobreta ha parat a Cògring-ving. Després li ha parat ràpidament.

Cada dia anem fent projectes sobre la jubilació que farà la Couci, premsi possibilitat de vendre. Li tenim sort em penso que es podrà tancar un bon dia.

Demà hem rebut carta de casa. La situació econòmica està molt feble, però no veig que puguem cap esforç desesperat per posar-li remei.

Han ja rebut el paquet que el envienem i en Pere accepta de pagar pel meu compte el estudi a en Joan.

Dimenge, dia eb de març.

Alhò arribà la tia i veim l'Albert a punt
ha vingut un que vol per amor de Joan d'hi-
vorn a ballar amb l'orquestra de Joaquina
Helian, una de 9 millors, diuen la primera
de les orquestes de jazz de França. És un molt
familiar perquè cada setmana va a la
radio de París.

Desbo de fer una foto a la Dalze i a la mare
per tal de recordar un moment del seu primer
vestit el qual li posem ja una dia. La
tia l'ha trobat molt creient i bonic.

Alhò la mare li portà, a la fi, el vesti-
t que li fira des de fa uns dos anys i mig.
Li està molt bé i està fet amb gust.

Quit commemorarem l'aniversari
(un record queim) de la mort de José Luis en
una sala de la Porta del Treball. Estigueu bé
d'assistència i de contingut.

Aquest matí he treballat a l'hort
i aquesta tarda aniré al cinema al cine

o el futbol, resto encara a casa a treballar: organitzar la comptabilitat de la guarding, lectura i exercicis. Pel vespre l'Albert i la Paua veuen el bell minut i novells, tot amb qualsevol igualment a casa. La tia torna a encetar aquesta tardor. Jo heu de fer una estada al divi a casa si en Marden no la demostro i entra per la llotja per demà al vespre. Si tenim un bon dia veurem demà al vespre a l'orquestra Helian demà un concert demà.

A mitja tarda han arribat la Germaine, el seu marit i el seu fill. Aïto ha fet que no he pogut acabar la tardor com em proposava, car no han rebut encara que a les set del vespre. Hem quedat per demà ^{4:15} ~~4:15~~ ve prop-vement veurem a casa d'ells.

Divendres, dia 31 de març del 1950.

Dimarts passat hi va haver aquí a Montpeller un esdeveniment a la vegada dolorós i important. En el palau de Justícia hi havia un judici contra Robert Tiff, secretari departamental de l'Unió de la Joventut republicana de França. Se l'acusava d'haver publicat en l'òrgan departamental del P. C. un article incitant la joventut francesa a no anar a combatre en la guerra que el govern francès mencia contra el Viet Nam.

Un motiu del tal judici és que un mil persones es presentaren davant del palau de Justícia per manifestar llur simpatia amb l'acusat. Un nombreós grup intentà penetrar a l'interior per tal d'assistir al procés. El palau però estava tancat i per per una numerosíssima força pública

armada fins a la dentra resulta en
 soc entre la poli i el poble. Aquest
 fou rebutjat amb bombes lacrimo-
 gèniques i després el governador prengue-
 ren, a més a més, una línia primària
 de defensa del polan, barrejant tot el boq-
 uerros qui hi conduïen. Aïllament
 queren a distància el públic del polan
 i el tribunal veltat de més policia
 que de públic (20 presoners) jutja Jeff.

Malgrat el desig del ministeri visual
 de condemnar-lo, els jutges foren justos
 i no ho feren, alliberant-lo completament.
 Aquesta absolució fou rebuda amb
 gran entusiasme pel redit públic protest
 i el cant de "La Kiosellera" alliberat i
 amics passaren entre dues files de poli
 per anar cap al carrer.

Aquest moment fou molt emocio-
 nant; m'impessiona tant que no
 podia ni parlar ni escriure i si ho feia

asset pintor fariq una telq d'opuesh
gran puvonment.

Tant el qevòrdiz de l'interior del
palam com el de l'exterior farien la
corollaga' davant de la joia del poble.

Car en sortir al carrer t'eff fan portat
en triouf a Bolunigèr, secretari pde-
ral del P.C. de l'Herault, improvisà
un discurs fent resaltar la impor-
tancià de la victòria obtinguda sobre
la reacció i els fomentadors de guerra.

Enmig d'un gran entusiasme el cap
important amercen feg a la Sala de con-
certs on parlaren varis oradors.

El punt trist d'aquest esdeveni-
ment és que els qevòrdiz llensaren
bombs lacrimogèpues en la quals hi ha
via segurament un líquid corrosiu,
ja que tres dels fegit (un dels quals és de
Leridan) estan en gran perill de per-
dre la vista. Aquest líquid crema a

uns a uns, la pell i el vestit. Tot, els que
 han estat tocats a la cara o a les mans,
 seuen a parts parts amb claquets. I
 el que prova l'evident mala fe de
 la policia és que les bombes endue des
 les llançades per terra ho feien a la
 cara dels manifestants.

Personalment (així ho he dit a
 en Nadal) me que hauríem de protestar
 energicament contra l'ús de corrosius
 per combatre el poble i demanar que
 s'anul·litzi les bombes llançades per esta-
 blir la responsabilitat a l'home del govern,
 car segurament per és ell el que les
 autoritza aquesta fabricació vergonyosa.

Dilluny al vespre vàrem al teatre
 a escoltar l'orquestra cèlebre de la ràdio,
 Jacques Hélian. No puc tornar-hi
 més...

Dilluns, dia 2 d'abril, del 1950.

Avui fa un any que va ésser concebuda la nostra Dolça.

Aquesta tarda ha anat a la clínica a pesar-la i ha resultat que ha arribat guanyant, però normalment cada dia (amb 20 gr.) durant aquests darrers dies dies. Sembla que existís una herència de treure ls. dents, car té ls. genives blàncies i comença a estar una mica negritosa i amb ganes de volguer se'n desfogar. Avui li heu mossegat els amigrons fins a fer-li un mal.

Dellí al negoci se guarden no es presenta tan plener com voldríem. Per veure si col·locar-ne alguns n'arreu ens distota a la tarda, l'Estí i jo, a visitar tot els magatzems susceptibles de comprar-ne i no poguérem fer res. Els que ens venen la majoria les venen de llurs centres de París, car els trusts d'aquesta mena de

negoci temps no manquen: null dir més
 de confusió i tènies a París que tenen su-
 cursaly per tot França i a les quals aprovi-
 sionen directament. Els pocs magatzems
 que són essencialment a Montpeller
 no els hi interessa per diversos raons: els
 uns per tenir-ne i els altres per por de
 l'avenir insegur que tenen amb tot
 aquests esdeviniments. En resum, no que-
 den probabilitat en nos grans magatzems
 però no tot veient sinó que quasi cap
 veient els stocks que actualment tenen
 i com que ara no és la temporada...

En vista d'això a veure a possessa un
 avarici en el diari per veure si trobem
 un soci capitalista que vulgui llençar
 un negoci junt a la meua permany
 i que pugui també resoldre les opi-
 nions de treball que aquesta presenta per
 ésser estrangera.

Haurem així, l'oli i jo, a veure els

ferit a la manifestació de l'altre dia
 davant del tribunal. Ja tot van millar
 llevat d'un, la Michèle Dominech, la qual
 comença prou bé per haver aprofitat durant
 alguns mesos, quan era solta, a menjar
 en el seu restaurant. Té encara tota la
 cara cremada i els ulls encoberts; a més
 a més, està toada dels pulmons en un
 grau que no puc determinar. La seva mare
 fa per a veure i de que la conceixien,
 quipa i proca, han de fer grans esforços
 per reconèixer-la. Una visió així d'indig-
 na i revolta contra aquesta policia
 bàrbara.

Dijous, dia 6 d'abril

Deixar i obrir d'ahir varem aprofitar
 per a nou pla de treball i estudiar les nostres
 possibilitats que exercirem des del 14 d'abril
 fins al 19 de juliol, dies dats memorables.
 El pla vell (1er trimestre) ja esmentat, força bé; un
 soltes fòrem de millors i de molt lluny.